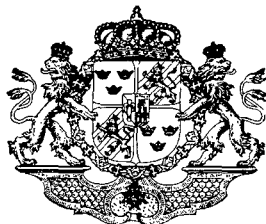

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

INDUSTRI OCH BERGSHANTERING

BERGSHANTERING

BERÄTTELSE FÖR ÅR 1924

AV

KOMMERSKOLLEGIUM

STOCKHOLM 1925
K. L. BECKMANS BOKTRYCKERI
[1657 25]

INLEDNING

TILL

Bergshantering / Kommerskollegium. – Stockholm : K.L . Beckman, 1912-1962. – (Sveriges officiella statistik).

Bergshantering / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : K.L . Beckman, 1963-1978. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1977.

1911-1949 med innehållsförteckning och sammanfattning på franska. –1950-1977 med innehållsförteckning och sammanfattning på engelska. – Från 1952 med parallelltitel på engelska: Metal and Mining Industries.

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. C, Bergshantering. Commerce Collegii underdaniga berättelse för år...– Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1859-1911.

Täckningsår: 1858-1910.

Efterföljare:

Täckningsår 1978, se Statistiska Meddelanden Iv 1980:12.

Täckningsår från 1979 införlivad i Industri / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Isaac Marcus 1962-1996. – (Sveriges officiella statistik)

Översiktspublikationer:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1960. S. 1-5. Tab. 1. – Tab. 4

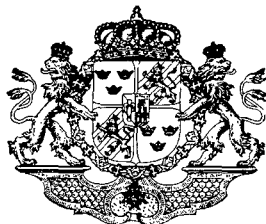
Sveriges bergshantering år 1913 : specialundersökning / av Kommerskollegium. – Stockholm : Isaac Marcus, 1917. – 257, 108 s. – (Sveriges officiella statistik).

Bergshantering. År 1924. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2015.

urn:nbn:se:scb-berg-1924

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

INDUSTRI OCH BERGSHANTERING

BERGSHANTERING

BERÄTTELSE FÖR ÅR 1924

AV

KOMMERSKOLLEGIUM

STOCKHOLM 1925
K. L. BECKMANS BOKTRYCKERI
[1657 25]

TILL KONUNGEN.

Jämlikt sin instruktion får kommerskollegium härmed överlämna berättelse om rikets bergshantering år 1924. Den i berättelsens tabellavdelning tidigare intagna tabellen över anrikning av annan malm än järnmalm har kollegium

funnit anledning att utesluta. I övrigt hava en del mindre betydande, i flertalet fall rent redaktionella förändringar vidtagits för vinnande av ökad klarhet och överskådlighet. Ur berättelsen hava uppgifter om produktionen av järnmalm och tackjärn 1924 redan förut offentliggjorts i Kommersiella Meddelanden.

Stockholm den 15 oktober 1925.

Underdånigst

K. A. FRYXELL.

MARTIN JANSSON.

A. Lilienberg.

Innehållsförteckning.

	Sid.
Allmän översikt	9.
A. Bergverkens produktion	10.
B. Råmaterial och bränsle samt drivkraft	27.
C. Arbetsgivare och personal	31.
D. Fyndigheters förvärvande och försvar	34.
E. Bevillingstaxerad inkomst av bergverksrörelse	35.
Fransk résumé	36.
 Tabeller:	
Tab. 1. Uppfordringen ur järngruvorna år 1924	40.
» 2. Järnmalms anrikning, brikettering och sintring år 1924	50.
» 3. Masugnar och tillverkning av tackjärn år 1924	54.
» 4. Antal begagnade verk och ugnar för beredande av smidbart järn och stål år 1924	54.
» 5. Tillverkning av smältstycken, råskenor och göt m. fl. mellanprodukter jämte skrotat gjutgods av smidbart järn och stål år 1924	56.
» 6. Stångjärn och -stål jämte andra grövre tillverkningar av smidesjärn eller stål år 1924	57.
» 7. Tillverkning vid bergverken av andra metaller än järn m. m. år 1924	59.
» 8. Uppfordringen ur andra malmgruvor än järngruvor år 1924	60.
» 9. Uppfordringen ur stenkolsgruvorna år 1924	62.
» 10. Produktionen av oarbetad sten och stenarbeten år 1924	64.
» 11. Motorer, använda vid bergverken år 1924	72.
» 12. Förbrukningen vid bergverken av bränsle år 1924	74.
» 13. Träkolsförbrukningen vid verk med framställning av järn och stål år 1924	76.
» 14. Antal bergverk i verksamhet under år 1924, fördelade efter arbetsgivare	77.
» 15. Antal bergverksarbetare och arbetstimmar med fördelning efter skilda slag av bergverk år 1924	78.
» 16. Antal mutsedlar, utfärdade under år 1924	81.
» 17. Antal utmål, tilldelade under år 1924	82.
» 18. Sätten för bibehållande av äganderätt till utmålen år 1924	82.
» 19. Antal utmål, för vilka vilostånd beviljats att gälla från och med den 1 januari 1925	83.

Table des matières.

	Pag.
Aperçu général	9.
A. La production des mines, des usines et des carrières	10.
B. Matières brutes, combustibles et force motrice	27.
C. Patrons et personnel	31.
D. Acquisition et défense des gisements	34.
E. Revenus nets des exploitations minérales d'après le recensement officiel	35.
Résumé en français	36.
Tableaux annexés:	
Tabl. 1. Extraction de minerais de fer, en 1924	40.
Col. 1—2: Mines et limites; col. 3: Caractère des minerais; col. 4: Méthode d'extraction; col. 5: Nombre des puits; col. 6: Nombre des semaines d'exploitation; col. 7—8: Roche et minerai réunis tirés (col. 7) sous terre et (col. 8) à la surface; col. 9—11: Production (col. 9—10) et valeur (col. 11) de minerai de fer tiré directement utilisable, (col. 9) de première qualité et (col. 10) d'autres qualités; col. 12—14: Pour cent (col. 12) de fer, (col. 13) de phosphore et (col. 14) de soufre, contenu dans le minerai de fer de première qualité; col. 15: Production de minerai propre à enrichir.	
» 2. Enrichissement de minerais de fer, en 1924	50.
Col. 1: Usines; col. 2: Méthode d'enrichissement; col. 3: Nombre des heures de production; col. 4—8: Produit brut employé et son pour cent (col. 6) de fer, (col. 7) de phosphore et (col. 8) de soufre; col. 9—13: Produit tout fait et son pour cent (col. 11) de fer, (col. 12) de phosphore et (col. 13) de soufre; col. 14—17: Briquettes (sinters y compris).	
» 3. Hauts-fourneaux et production de fonte, en 1924	54.
Col. 1: Gouvernements; col. 2: Nombre des usines; col. 3—4: Nombre des hauts-fourneaux; col. 5: Journées de fondage; col. 6—13: Fonte; col. 14—15: Ouvrages de fonte directement produits; col. 16—17: Production totale.	
» 4. Usines et fourneaux employés, en 1924, à produire le fer doux et l'acier . . .	54.
Col. 1: Gouvernements; col. 2: Nombre des usines; col. 3—6: Fourneaux à puddler et à fondre la ferraille; col. 7—14: Fourneaux à métal fondu; col. 15: Fourneaux à acier poule.	
» 5. Massiaux, fer brut en barres, lingots et autres demiproduits ainsi que fontes, de fer et d'acier malléables, décroûtées, en 1924	56.
Col. 1: Produits; col. 2—3: Production totale, (col. 2) quantité et (col. 3) valeur en couronnes; col. 4—6: Produits destinés à la vente, (col. 4) à l'étranger, (col. 5) dans le pays, (col. 6) valeur en couronnes.	
» 6. Fer et acier étirés en barres, ainsi qu'autres produits gros de fer doux et d'acier, en 1924	57.
Col. 1: Produits; col. 2—3: Production totale, (col. 2) quantité, (col. 3) valeur en couronnes; col. 4—6: Produits destinés à la vente, (col. 4) à l'étranger, (col. 5) dans le pays, (col. 6) valeur en couronnes.	

Tabl. 7. Production de métaux autres que fer etc. dans les usines, en 1924 59.

Col. 1: Produits; col. 2—3: Production totale, (col. 2) quantité, (col. 3) valeur; col. 4—5: Produits destinés à la vente, (col. 4) kilogrammes, (col. 5) valeur en couronnes; col. 6: Matières premières exclusivement ou principalement d'origine étrangère.

» 8. Minerais autres que ceux de fer, en 1924 60.

Col. 1—2: Mines et limites; col. 3: Méthode d'extraction; col. 4: Nombre des puits; col. 5: Nombre des semaines d'exploitation; col. 6: Roche et minerais réunis tirés; col. 7—11: Production de minerais directement utilisables: (col. 7) cuivre, (col. 8) manganèse, (col. 9) zinc, (col. 10) arsenic, (col. 11) pyrite, (col. 12—13) total, (col. 12) quantité, (col. 13) valeur en couronnes; col. 14: Pour cent de métal contenu dans les minerais; col. 15: Production de minerais propres à enrichir.

» 9. Houille extraite, en 1924 62.

Col. 1—2: Mines; col. 3: Nombre des puits; col. 4: Nombre des semaines d'exploitation; col. 5: Roche, houille et argile réunies tirées; col. 6—14: Production: (col. 6—10) de houille, (col. 11—12) d'argile réfractaire et (col. 13—14) de «klinker».

» 10. Carrières et ateliers pour dégrossir, casser, tailler et polir la pierre, en 1924 . 64.

Col. 1: Gouvernements; col. 2—42: Pierres dégrossies et cassées; col. 43—82: Ouvrages en pierre; col. 83—90: Chaux; col. 91—92: Craie et farine fossile.

» 11. Moteurs employés dans les mines, les usines et les carrières, en 1924 72.

Col. 1: Moteurs et gouvernements; col. 2—23: Moteurs dans les mines (col. 2—9), les usines de schlich, de briquettes et de sinters (col. 10—13), les usines de fer (col. 14—17), les autres usines pour la production de métaux etc. (col. 18—21), les carrières et ateliers de pierre (col. 22—25); col. 26—29: Totaux des moteurs.

» 12. Consommation de combustibles dans les mines, les usines et les carrières, en 1924 74.

Col. 1: Gouvernements; col. 2: Houille et briquettes de houille; col. 3: Coke; col. 4: Tourbe, briquettes de tourbe et tourbe pulvérisée; col. 5: Charbon de bois; col. 6: Bois à brûler en bûches; col. 7: Déchet de bois trituré; col. 8: Souches; col. 9: Lattes, sciure, branches, brins et autre déchet de bois; col. 10: Combustible liquide; col. 11: Gaz de hauts-fourneaux; col. 12: schiste alumineux.

» 13. Consommation de charbon de bois dans les usines de fer, en 1924 76.

Col. 1: Gouvernements; col. 2—3: Charbon de bois brut, (col. 2) de meule, (col. 3) de fourneau; col. 4—5: Charbon de lattes de scierie, (col. 4) de meule, (col. 5) de fourneau; col. 6: Consommation totale; col. 7: Valeur en couronnes; col. 8: Valeur moyenne par hectolitre, en couronnes.

» 14. Mines, usines et carrières réparties d'après les entrepreneurs, en 1924 77.

Col. 1: Gouvernements; col. 2—17: Entrepreneurs (col. 2—5) des mines, (col. 6—9) des usines à fer, (col. 10—16) des carrières et ateliers de pierre, (col. 17—20) des autres usines et (col. 21—27) total des usines.

» 15. Ouvriers employés et heures de travail dans les mines, les usines et les carrières, en 1924 78.

Col. 1: Gouvernements; col. 2—12: Ouvriers: (col. 2—7) hommes, (col. 8—9) femmes, (col. 10—12) total, (col. 10) des hommes et (col. 11) des femmes; col. 13: Heures de travail.

	Pag.
Tabl. 16. Permis d'exploitation des mines, en 1924	81.
Col. 1: Gouvernements; col. 2—15: Nombre des permis.	
» 17. Fixation des limites des mines à exploiter, en 1924	82.
Col. 1: Gouvernements; col. 2—9: Nombre des limites.	
» 18. Exécution des travaux légalement prescrits dans les mines, en 1924	82.
Col. 1: Gouvernements; col. 2—8: Nombre des limites des mines, (col. 2—6) spécifiées selon la nature des travaux exécutés ou (col. 7) jouissant de permis de suspension, (col. 8) total.	
» 19. Permis de suspendre, depuis le commencement de l'année 1925, les travaux dans les mines	83.
Col. 1: Gouvernements; col. 2—8: Nombre des permis de suspension accordés par les inspecteurs des mines; col. 9: Nombre des prolongements de permis de suspension accordés par Kommerskollegium; col. 10: Nombre des limites.	

Allmän översikt.

Berättelsen om Sveriges bergshantering 1924 är, vad textavdelningen beträffar, fördelad på följande huvudrubriker:

- A. *Bergverkens produktion*, omfattande redogörelse för produktionen av järnmalm, tackjärn, ferrolegeringar och järnsvamp, smidbara mellanprodukter samt smitt och valsat järn och stål, andra malmer än järnmalm, andra metaller än järn samt diverse närstående bergverksprodukter, stenkol, eldfast lera och klinkerlera samt slutligen oarbetad sten och stenarbeten.
- B. *Råmaterial och bränsle samt drivkraft*.
- C. *Arbetsgivare och personal*.
- D. *Fyndigheters förvärvande och försvar*.
- E. *Bevillingstaxerad inkomst av bergverksrörelse*.

Textavdelningens innehåll korresponderar med tabellavdelningens sålunda, att mot kap. A i texten svara bilagans tabb. 1—10, mot kap. B tabb. 11—13, mot kap. C tabb. 14 och 15 och mot kap. D tabb. 16—19. Bevillingstaxerad inkomst av rörelsen finnes endast behandlad i textavdelningen.

* * *

De till bergshanteringen hänförliga produktionsgrenarna omfattade under redogörelseåret, såsom av sammanställningen nedan framgår, tillsammans 646 arbetsställen med 51 020 arbetare och ett saluvärde för tillverkningarna av 343·6 mill. kr. Motsvarande siffror för 1923 voro resp. 605, 46 875 och 248·8, vadan verksamhetens omfattning som helhet betraktad var avsevärt större 1924 än närmast föregående, svaga år, vilket även framgår av att samtliga av nyss-nämnda inom hanteringen sysselsatta arbetare utgjorda arbetstimmar 1924 belöpte sig till 106·8 mill. mot 76·1 mill. 1923. För tillverkningarnas saluvärde uppgick stegringen till 38·1 %.

Översikt av bergshanteringen år 1924.

	Antal arbets- ställen	Personal		Drivkraft i eff. hkr.		Tillverk- ningarnas saluvärde Kr.
		För- valtnings- personal	Arbetar- personal	För omedelbar drift av maskiner och apparater	För drivande av elek- tricitets- generatorer	
Järngruvor	92	364	7 739	72 169	8 779	69 105 182
Andra malmgruvor	18	42	923	5 993	820	4 946 318
Järnverk	110	2 001	26 117	224 004	144 363	213 824 442
Andra metallframställningsverk o. d.	9	42	669	3 385	315	11 437 009
Stenkolsgruvor	8	98	2 353	4 215	420	6 597 996
Stenindustriella anläggningar ...	409	484	13 219	10 746	735	37 667 344
Summa 1924	646	3 031	51 020	320 512	155 432	343 578 291
” 1923	605	2 889	46 875	293 559	153 516	248 833 592

Nyssberörda produktionsökning hänför sig till bergshanteringens samtliga grenar. Mest markerad framträder den beträffande järnverken, vilka under förra delen av 1924 i viss utsträckning kunde sysselsätta sig med effektuerande av order, som hopats under 1923 års långa arbetsinställelse, samt järnmalmsgruvorna, för vilka Ruhrökupationens upphävande innebar ökade avsättningsmöjligheter. För stenindustriens del är främst att anteckna en ökad livaktighet inom den exporterande västsvenska grövre stenindustrien.

Vid ett jämförande studium av de här ovan meddelade siffrorna och motsvarande uppgifter i kommerskollegii allmänna industriberättelse framträda vissa skiljaktigheter, beroende på olikheter med avseende på materialets omfattning i följande hänseenden: 1) åt begreppet »järnverk» har i berättelsen om bergshantering givits en större omfattning än i industriberättelsen, i det att i den förra såsom järnverk räknas ett antal företag, som visserligen idka bergverksrörelse (järnframställning), men vilkas huvudsakliga tillverkningar bestå av ytterligare förädlade järnvaror och som därför i industriberättelsen hänförs till grupperna »järn- och stålmanufaktur» eller »mekaniska verkstäder»; 2) till bergsberättelsens grupp »andra metallframställningsverk o. d.» hava hänförs, förutom de egentliga anläggningarna för framställning av andra metaller än järn (undergruppen 1 d i den allmänna industri- och yrkesgruppen), även rosthyttor för zinkmalm, som i industriberättelsen ingå bland »andra malmgruvor och anrikningsverk» (grupp 1 b), samt en anläggning för tillverkning av pulveriserad brunsten, som i sistnämnda berättelse inordnats i undergruppen »jord- och stenindustri ej s. n.»; 3) bergsberättelsens grupp »stenindustriella anläggningar» omfattar ej blott industriberättelsens grupper »brytning jämte grovhuggning och krossning av sten», »finare stenförädlingsindustri» samt »kalk- och kritbruk» utan dessutom även några mineralkvarnar, som i industriberättelsen jämväl inordnats under nyssnämnda grupp »jord- och stenindustri ej s. n.».

Beträffande begreppet arbetsställe må framhållas, att åt detta, i vad det gäller malmbrytning och grövre granit- (i stort sett gatstens-) industri — vilka verksamhetsgrenar ju beträffande lokaliseringen äga en säregen karaktär — givits betydelsen av ett lokalt avskilt eller i varje fall inom en och samma socken beläget, under samma förvaltning stående företag. Då anriknings- och briketteringsverk äro kombinerade med gruvbrytning, räknas de icke såsom självständiga arbetsställen.

Angående omfattningen av det för bergsberättelsen använda primärmaterialet gäller som allmän regel, att samtliga luthörande anläggningar medtagits oberoende av produktionens betydenhet. Ett undantag föreligger dock för andra stenindustriella anläggningar än den grövre granit- (gatstens-) industrien samt fältspats- och kvartsbrotten, i det att av berörda anläggningar, på sätt som praktiseras i industriberättelsen, endast medräknats sådana, som ägt en årsproduktion av minst 20 000 kronors saluvärde.

Härmed övergår kollegium till redogörelsen för bergshanteringens särskilda grenar.

A) Bergverkens produktion.

Järnmalm.

Redogörelseårets produktion av järnmalm, d. v. s. direkt användbar malm och slig tillsammans, från 265 arbetade utmål (ej sjömalms-) uppgick till 6 499 730 ton. Angivna kvantitet innebär en stegring på 16,3 % jämfört med närmast föregående års malmfångst och är den högsta hittills under efterkrigsåren samt utgör 86,9 % av 1913 års motsvarande produktion.

Produktionen av järnmalm (från gruvor) åren 1861—1924.¹⁾

Årligen	Antal med malmfångst arbetade gruvor	Vunnen malm (inkl. slig) Ton	Å r	Antal med malmfångst arbetade gruvor (utmål)	Vunnen malm (inkl. slig) Ton
1861—1870	461	497 905	1913	295	7 475 571
1871—1880	479	753 850	1920	279	4 519 112
1881—1890	513	902 230	1921	290	6 464 347
1891—1900	339	1 905 646	1922	244	6 201 243
1901—1910	313	4 094 417	1923	270	5 588 173
1911—1920	319	6 312 281	1924	265	6 499 730

Stegringen av malmproduktionen är lokalt sett givetvis främst beroende på den med 20·8 % ökade brytningen å de lappländska malmfälten, men av sammanställningen nedan framgår, att även vissa trakter av den mellansvenska bergslagen uppvisa avsevärt större malmfångst 1924 än 1923. Detta gäller främst de östligare landsdelarna såsom Stockholms, Uppsala, Västmanlands och Gävleborgs län, vilka dock under redogörelseåret tillsammans representerade endast 4·7 % av rikssiffran, medan de främsta malmproducerande länen i berörda del av landet, Kopparbergs och Örebro, visa nedgång, ehuru av mindre betydelse.

Järnmalmproduktionen inom olika län åren 1913, 1923 och 1924.

L ä n	Vunnen malm (inkl. slig)					
	1913		1923		1924	
	Ton	%	Ton	%	Ton	%
Stockholms län	46 500	0·6	3 864	0·1	13 130	0·2
Uppsala län	62 299	0·8	19 883	0·4	46 816	0·7
Södermanlands län	46 524	0·6	13 265	0·2	14 175	0·2
Östergötlands län	4 078	0·1	2 347	0·0	7 782	0·1
Malmöhus län	²⁾ 13 115	0·2	—	—	—	—
Värmlands län	60 494	0·8	70 305	1·3	72 864	1·1
Örebro län	558 592	7·5	331 999	5·9	302 556	4·7
Västmanlands län	345 230	4·6	137 884	2·5	227 716	3·5
Kopparbergs län	1 402 044	18·8	1 023 910	18·3	987 462	15·2
Gävleborgs län	23 092	0·3	4 316	0·1	20 475	0·3
Norrbottnens län	4 913 603	65·7	3 980 400	71·2	4 806 754	74·0
Hela riket	7 475 571	100·0	5 588 173	100·0	6 499 730	100·0

Totala brytningen av berg och malm inom och utom fyndigheterna redovisas i tab. 1. I efterföljande sammanställning meddelas däremot berörda brytning allenast inom fyndigheterna. Tabellens syfte är att söka åskådliggöra, i vilken grad de totala brutna mineralkvantiteterna i skilda landsdelars gruvor varit malmförande eller malmineralens större eller mindre lättillgänglighet i olika trakter.

¹⁾ I denna tablå liksom i tabellbilagans tab. 1 redovisas från och med 1921 i stället för antalet »gruvor» antalet utmål, vilket förstberörda antal nämnda år uppgick till 239.

²⁾ Slig framställt av varp malm från Gällivare.

Berg- och malmbrytningen i järngruvorna samt malmvärdet år 1924.

L ä n	Inom fyndigheten brutet berg och malm	Vunnen direkt användbar malm	Direkt användbar malm i % av bergbrytningen	Vunnen anrikningsmalm	Anrikningsmalm i % av bergbrytningen	All producerad direkt användbar malms	
						värde 1 000 kr.	medelvärde per ton kr.
	Ton			Ton			
Stockholms län	33 499	—	—	32 831	98·0	—	—
Uppsala län	64 209	38 438	59·9	24 489	38·1	584	15·20
Södermanlands län	23 230	9 442	40·6	12 239	52·7	123	13·00
Östergötlands län	26 260	1 488	5·7	17 685	67·3	18	12·00
Värmlands län	128 341	50 551	39·4	36 733	28·6	525	10·14
Örebro län	479 957	234 341	48·8	174 965	36·5	2 035	8·66
Västmanlands län	373 414	115 618	31·0	214 085	57·3	1 152	9·85
Kopparbergs län	1 425 227	914 649	64·2	141 040	9·9	7 514	8·18
Gävleborgs län	29 425	3 374	11·5	20 363	69·2	50	15·00
Norrbottens län	4 988 570	4 671 575	93·6	121 763	2·4	47 902	10·22
Hela riket 1924	7 572 132	6 039 476	79·8	796 193	10·5	59 903	9·88
» » 1923	6 656 533	5 241 011	78·7	789 455	11·9	47 730	9·07

I och för uppnående av riktigare relationstal har i olikhet med förut i den direkt användbara malmen och anrikningsgodset ej inräknats ur äldre varp erhållna kvantiteter. De i tablån meddelade värdesiffrorna avse däremot *all* under året vunnen direkt användbar malm. Om hänsyn toges huvudsakligen till den direkt användbara malmen, framgår tydligt av tablån, att malmutbytet vid de norrbottniska fälten med deras övervägande brytning i dagen vida överträffar motsvarande utbyte vid de mellansvenska gruvorna.

Av all under året vunnen direkt användbar malm, 6 061 295 ton, bestod 5 967 678 ton av primamalm och endast 93 617 ton av av andra kvaliteter. Av sistnämnda mängder hade resp. 1 137 941 och 66 726 ton erhållits vid 31 i samband med gruvbrytningen drivna magnetiska sovrings- och separeringsverk, medan motsvarande siffror för 1923 voro resp. 1 270 619 och 73 521 ton.

Våra f. n. tillgodogjorda järnmalmers äro, med undantag för en ringa kvantitet sjö- och myrmalm, antingen magnetitförande svartmalmer eller järnglansförande blodstenar. Ibland innehåller en och samma malm både magnetit och järnglans tillsammans, varjämte även manganhaltiga mineral någon gång förekomma i avsevärd mängd. De nämnda egentliga malmineralen förekomma i mer eller mindre intim blandning med s. k. lagerarter, såsom kvarts, kalkspat och apatit, eller vissa företrädesvis kalcium-, magnesium-, järn- och aluminiumhaltiga silikat, vilkas kemiska sammansättning inverkar på smältprocessens gång. Med hänsyn härtill pläga malmerna indelas i torrstenar, som övervägande hava kvarts som lagerart och som i masugn erfordra kalktillsats, engående malmer, som övervägande hava lagerarter, som utan tillsats kunna bilda slagg av lämplig sammansättning, samt blandstenar, som övervägande hava kalkspat som lagerart och som vid smältprocessen användas som tillsats till torrstenar och andra kiselsyrerika malmer. Uppgifter angående karaktären hos malmerna från de olika gruvfälten meddelas i tabellavdelningens tab. 1, kol. 3.

Av nedan meddelade sammanställningar framgår den vunna primamalmens beskaffenhet med hänsyn till järn-, fosfor- och svavelhalt.

Primamalmen, fördelad länsvis efter olika järn-, fosfor- och svavelhalt år 1924.

L ä n	J ä r n h a l t				Summa
	Under 40 %	Fr. o. m. 40 % intill 50 %	Fr. o. m. 50 % intill 60 %	Fr. o. m. 60 % intill 70 %	
	T o n				
Uppsala län	—	7	38 412	—	38 419
Södermanlands län	—	509	8 933	—	9 442
Östergötlands län	—	—	1 488	—	1 488
Värmlands län	—	1 888	46 258	3 088	51 234
Örebro län	3 642	5 442	217 201	6 245	232 530
Västmanlands län	—	47 632	62 987	—	110 619
Kopparbergs län	32 575	46 429	49 091	705 880	833 975
Gävleborgs län	—	—	3 292	82	3 374
Norrbottnens län	—	—	—	4 686 597	4 686 597
Hela riket 1924	36 217	101 907	427 662	5 401 892	5 967 678
» » 1923	18 770	136 872	340 073	4 649 965	5 145 680

L ä n	Fosforhalt						Summa
	Under 0·01 %	Fr. o. m. 0·01 % intill 0·05 %	Fr. o. m. 0·05 % intill 0·1 %	Fr. o. m. 0·1 % intill 0·6 %	Fr. o. m. 0·6 % intill 1 %	1 % eller däröver	
	T o n						
Uppsala län	31 346	7 073	—	—	—	—	38 419
Södermanlands län	1 711	7 222	509	—	—	—	9 442
Östergötlands län	—	1 488	—	—	—	—	1 488
Värmlands län	42 401	8 833	—	—	—	—	51 234
Örebro län	96 737	114 634	21 030	129	—	—	232 530
Västmanlands län	96 570	14 049	—	—	—	—	110 619
Kopparbergs län	29 982	28 101	65 035	130 179	50 981	529 697	833 975
Gävleborgs län	3 374	—	—	—	—	—	3 374
Norrbottnens län	29 350	293 398	229 963	826 834	494 079	2 812 973	4 686 597
Hela riket 1924	331 471	474 798	316 537	957 142	545 060	3 342 670	5 967 678
» » 1923	280 673	505 837	123 363	797 522	1 477 347	1 960 938	5 145 680

L ä n	Svavelhalt			Summa
	Under 0·01 %	Fr. o. m. 0·01 % intill 0·05 %	0·05 % eller däröver	
	T o n			
Uppsala län	9 383	23 238	5 798	38 419
Södermanlands län	7 731	1 711	—	9 442
Östergötlands län	—	1 488	—	1 488
Värmlands län	15 103	20 179	15 952	51 234
Örebro län	42 103	184 294	6 133	232 530
Västmanlands län	7 508	17 331	85 780	110 619
Kopparbergs län	172 708	606 084	55 183	833 975
Gävleborgs län	—	82	3 292	3 374
Norrbottnens län	90 102	3 660 401	936 094	4 686 597
Hela riket 1924	344 638	4 514 808	1 108 232	5 967 678
” ” 1923	387 677	3 354 151	1 403 852	5 145 680

Fördelningen efter fosforhalt uppvisar såsom synes ganska stora förskjutningar från 1923. Detta gäller främst grupperna »fr. o. m. 0·6 % intill 1 %» och »1 % eller däröver», vilka 1924 representerade resp. 9·1 % och 56·0 % av totalkvantiteten, medan motsvarande siffror för 1923 voro 28·7 och 38·1 %. Nämnade förhållande synes bero dels på att den ökade brytningen å de lappländska malmfälten varit att hänföra till malm med hög fosforhalt, dels på att malmen från Grängesbergs exportfält enligt 1924 års redovisning i genomsnitt höll 1 % fosfor, medan motsvarande siffra för 1923 uppgavs till 0·95 %. Beträffande svavelhalten har en förskjutning åt motsatt håll gjort sig gällande, i det att ökningen av lapplandsmalmen här kommit gruppen »fr. o. m. 0·01 % intill 0·05 %» att stiga till 75·7 % från 65·2 % 1923.

Jänte direkt användbar malm erhöles 1924 vid gruvbrytningen 946 607 ton för anrikning lämplig produkt, varav 305 008 ton vid magnetiska sovrings- och separeringsverk. Motsvarande kvantiteter 1923 utgjorde resp. 834 581 och 295 190 ton. Av anrikningsgodset framställes vid anrikningsverken järnmalmsslig, vilken delvis bearbetas till briketter eller sinter vid härför anlagda verk. Beträffande ifrågavarande produktion meddelas nedan en översikt.

Produktionen av slig, briketter och sinter av järnmalm åren 1913 och 1920—1924.

Å r	Slig		Briketter		Sinter	
	Kvantitet Ton	Värde i kr.	Kvantitet Ton	Värde i kr.	Kvantitet Ton	Värde i kr.
1913.....	657 976	6 624 033	333 252	5 133 628	—	—
1920.....	573 537	12 285 411	84 116	3 953 774	72 134	2 804 540
1921.....	483 707	7 301 642	68 580	2 554 603	70 725	2 203 268
1922.....	418 022	5 322 686	58 412	1 619 815	55 162	1 224 524
1923.....	323 921	3 197 125	59 478	1 249 854	65 801	1 343 896
1924.....	438 435	4 674 830	75 725	1 645 010	143 964	2 882 158

Sligproduktionen har således ökats från närmast föregående år med 35·4 %. Vad tillverkningen av briketter beträffar, utmärkes även denna av ökad omfattning, men den uppnådda kvantiteten utgör lika fullt endast en bråkdel av krigstidens årssiffror. Mest markerad är uppgången för den endast under ett decennium bedrivna sinterproduktionen, vilken för redogörelseåret kan uppvisa en siffra, som är i det allra närmaste dubbelt så hög som tidigare kulminationsårs, 1920.

Den framställda sligens järnhalt i förhållande till det behandlade rågodset belyses av följande sammanställning.

Det bearbetade anrikningsgodsets och sligens järnhalt år 1924.

R å g o d s		Därav framställd slig i ton med en järnhalt av i genomsnitt				
Med en järnhalt av i genomsnitt	Ton	Under 50 %	50 % in- till 60 %	60 % in- till 70 %	70 % och däröver	Summa
Under 30 procent	86 795	—	6 294	20 431	—	26 725
30 intill 40 procent.....	346 381	9 049	3 439	130 815	—	143 303
40 " 50 ".....	493 833	—	19 437	188 706	45 872	254 015
50 " 60 ".....	28 209	—	4 030	10 362	—	14 392
Summa 1924	955 218	9 049	33 200	350 314	45 872	438 435
" 1923	714 591	3 030	23 834	276 926	20 131	323 921

Utbytet av färdig vara, d. v. s. sligkvantiteten i förhållande till mängden behandlat rågods, utgjorde 45·9 %.

I nedanstående översikt är den producerade sligen fördelad efter olika fosfor- och svavelhalt.

Järnmalmssligens fosfor- och svavelhalt år 1924.

	Under 0·01 %	Fr. o. m. 0·01 % intill 0·05 %	Fr. o. m. 0·05 % intill 0·1 %	Fr. o. m. 0·1 % intill 0·6 %	Fr. o. m. 0·6 % intill 1 %	1 % eller däröver	Summa
	Ton	Ton	Ton	Ton	Ton	Ton	Ton
Sligen fördelad							
efter fosforhalt	263 151	89 573	5 538	80 173	—	—	438 435
» svavelhalt	95 277	117 347		225 811			438 435

Förutom ovan redovisade slig, erhållen genom anrikning av järnmalm, har under 1924 vid tvenne kopparverk som biprodukt vid framställning av koppar ur svavelkisbränder erhållits s. k. purple-ore, med hänsyn till järnhalt jämförlig med järnmalmsslig (54 à 58 % järn). Ifrågavarande produktion uppgick till 131 494 ton med ett värde av 1 106 731 kronor, medan 1923 års motsvarande kvantitet utgjorde 123 697 ton. Vid ett av verken ha av purple-ore framställts 61 610 ton (77 651 ton 1923) briketter med värdet 1 124 383 kronor.

Om graden av sysselsättning under senare år vid gruvarbete under jord, i dagbrott och vid allt egentligt gruvarbete överhuvud giver nedanstående tabell en föreställning.

Gruvbrytningens fördelning på arbete under jord och i dagbrott.

År	Arbete under jord			Arbete i dagbrott			Allt arbete med malmfångsten		
	Under jord brutet berg och malm	Antal därmed syssel- satta ar- betare	Ton per arbetare	I dagen brutet berg och malm	Antal därmed syssel- satta ar- betare	Ton per arbetare	Totala kvantiteten vunnen malm	Samt- liga arbetare	Ton per arbetare
	Ton			Ton			Ton		
1913	4 652 001	3 625	1 283	6 337 004	2 151	2 946	7 475 571	11 811	633
1920	5 159 831	3 223	1 601	2 800 976	722	3 879	4 519 112	9 695	466
1921	3 975 019	2 982	1 333	4 765 121	723	6 591	6 464 347	8 745	739
1922	4 247 259	2 554	1 663	4 809 751	775	6 206	6 201 243	7 303	849
1923	4 100 379	2 504	1 638	4 294 111	863	4 976	5 588 173	7 460	749
1924	4 195 663	2 475	1 695	5 281 554	733	7 205	6 499 730	7 459	871

Samtliga ovan meddelade sifferuppgifter rörande järnmalm avse malm (inkl. slig), vunnen vid gruvorna. Därjämte ha under 1924 erhållits 6 358 ton *sjö- och myrsmalm* med värdet 41 806 kronor. Totala kvantiteten under redogörelse-året vunnen järnmalm, innefattande såväl berg- som sjösmalm, uppgår sålunda till 6 506 088 ton med ett värde av 64 619 820 kronor. Motsvarande siffror för 1923 voro 5 591 544 ton och 50 944 480 kronor.

Exporten av järnmalm under 1924 uppgick enligt handelsstatistiken till 5 896 831 ton styckemalm och slig med värdet 81 300 167 kronor samt 50 762 ton briketter med värdet 941 046 kronor, medan 1923 exporten var 4 861 853 ton styckemalm och slig med värdet 67 657 902 kronor samt 96 163 ton briketter med värdet 2 607 797 kronor.

Tackjärn.

Tackjärnstillverkningen under 1924 uppgick till 513 255 ton, vilket, såsom av tablån nedan framgår, innebär en ökning av 81·6 % i förhållande till 1923 års låga siffra. Denna betydande stegring får huvudsakligen anses som en

Produktionen av tackjärn åren 1861—1924.

Årligen	Ton	Årligen	Ton	År	Ton
1861—1870	236 340	1901—1910	547 837	1921	314 378
1871—1880	347 468	1911—1920	675 261	1922	264 259
1881—1890	437 978	1913	730 207	1923	282 607
1891—1900	494 471	1920	470 550	1924	513 255

följd av den långvariga arbetsinställelsen vid flertalet järnverk under sist nämnda år. Ehuru redogörelseårets tillverkningskvantitet är den största sedan 1918, ligger den likväl långt under krigskonjunktorens årssiffror och utgör endast 70·3 % av 1913 års motsvarande produktion.

Produktionen av olika slags tackjärn åren 1913, 1923 och 1924 i ton.

Olika slag av tackjärn samt gjutgods, framställt direkt från masugn	1913	1923	1924
Smidestackjärn	186 090	52 977	65 855
Bessemertackjärn, för sur process	141 641	24 865	37 648
” ” basisk ”		24 385	69 407
Martintackjärn	358 437	123 839	251 165
Gjuttackjärn för aducering	14 250	18 144	11 959
” ” andra ändamål	15 891	33 584	66 205
Gjutgods, framställt direkt från masugn	13 898	4 813	11 016
Summa	730 207	282 607	513 255

Ovanstående översikt över de olika huvudslagen av tackjärn samt direkt från masugn framställt gjutgods ger vid handen, att ökningen från 1923 till 1924 för flertalet av dessa uppgick till c:a 100 % eller mera. För några slag är likväl stegringen åtskilligt mindre, och gjuttackjärn för aducering har t. o. m. undergått en avsevärd minskning.

Värdet av redogörelseårets hela tackjärnsproduktion uppgår till 53 036 165 kronor eller i medeltal 103 kronor per ton, medan motsvarande värden 1923 utgjorde resp. 30 016 114 och 106 kronor.

Tackjärnstillverkningen inom olika län åren 1913, 1923 och 1924.

L ä n	1913		1923		1924	
	Ton	%	Ton	%	Ton	%
Stockholms län	18 363	2·5	4 103	1·5	11 489	2·2
Uppsala län	34 146	4·7	9 504	3·4	23 220	4·5
Södermanlands län	1 266	0·2	1 771	0·6	35 254	6·9
Östergötlands län	19 576	2·7	6 179	2·2	10 008	1·9
Jönköpings län	1 070	0·1	2 528	0·9	1 369	0·3
Kronobergs län	—	—	220	0·1	—	—
Kalmar län	10 663	1·5	—	—	—	—
Älvsborgs län	7 334	1·0	15 497	5·5	16 136	3·2
Värmlands län	62 309	8·5	35 434	12·5	52 087	10·1
Örebro län	171 836	23·5	66 355	23·5	80 433	15·7
Västmanlands län	72 572	9·9	37 132	13·1	83 639	16·3
Kopparbergs län	191 474	26·2	57 217	20·2	107 697	21·0
Gävleborgs län	108 659	14·9	39 654	14·0	75 423	14·7
Västernorrlands län	7 028	1·0	—	—	—	—
Norrbottnens län	23 911	3·3	7 013	2·5	16 500	3·2
Hela riket	730 207	100·0	282 607	100·0	513 255	100·0

I tackjärnsproduktionens fördelning på olika län inträdde under redogörelse-året, såsom ovan visas, i en del fall avsevärda rubbningar från nästföregående år. Mest iögonenfallande är en förskjutning till förmån för Södermanlands län från 0·6 % 1923 till 6·9 % 1924, beroende på att Oxelösunds järnverk åter igångsatts, samt till nackdel för Örebro län, som tidigare i allmänhet innehått första eller andra rummet beträffande tackjärnsproduktion men 1924 återfinnes på tredje plats med endast 15·7 % av rikssiffran.

Tackjärnstillverkningen per masugn åren 1913 och 1920–1924.

År	Antal masugnar i verksamhet	Medeltillverkning	Medelblåsningstid	Medeltillverkning per dygn och masugn
		per masugn		Ton
		Ton	Dygn	
1913.....	117	6 241	301	20·73
1920.....	96	4 737	216	21·93
1921.....	69	4 498	180	24·99
1922.....	60	4 404	183	24·07
1923.....	77	3 616	166	21·78
1924.....	82	6 213	240	25·89

Medeltillverkningen per masugn har, enligt vad ovanstående tabell ger vid handen, under 1924 kraftigt stegrats, vilket ju också var att vänta i betraktande av 1923 års långvariga arbetsinställelse. Den ovanligt höga siffran för medeltillverkningen per dygn och masugn tyder på en stark koncentrerings och intensifiering av produktionen, särskilt i jämförelse med tiden före världskriget.

Utnyttjandet av masugnarnas kapacitet inom olika län belyses av följande tabell.

Tackjärnstillverkningen per masugn i olika län åren 1913, 1923 och 1924.

L ä n	Medeltillverk- ning			Medelblåsnings- tid			Medeltillverk- ning per dygn och masugn		
	per masugn								
	Ton			Dygn			Ton		
	1913	1923	1924	1913	1923	1924	1913	1923	1924
Stockholms län	9 182	4 103	11 403	342	105	306	26·85	39·08	37·26
Uppsala län	5 691	1 926	7 134	330	80	292	17·25	24·08	24·43
Södermanlands län	1 266	1 771	17 627	207	140	224	6·12	12·65	78·69
Östergötlands län	6 525	6 179	5 004	318	321	235	20·52	19·25	21·29
Jönköpings län	1 070	2 528	1 369	144	334	190	7·43	7·57	7·21
Kronobergs län	—	220	—	—	59	—	—	3·73	—
Kalmar län	10 663	—	—	283	—	—	37·68	—	—
Älvsborgs län.....	7 334	7 749	8 068	339	324	334	21·63	23·92	24·16
Värmlands län	4 451	3 543	4 735	297	198	236	14·99	17·89	20·06
Örebro län	5 207	3 016	3 656	287	172	189	18·14	17·53	19·34
Västmanlands län	6 597	4 349	9 155	320	169	328	20·62	25·73	27·91
Kopparbergs län	7 978	4 768	7 693	292	168	244	27·32	28·38	31·53
Gävleborgs län	6 392	3 050	5 387	323	123	234	19·79	24·80	23·02
Västernorrlands län	7 028	—	—	362	—	—	19·41	—	—
Norrbottnens län	11 956	7 013	15 775	340	160	357	35·16	43·83	44·19
Hela riket	6 241	3 616	6 213	301	166	240	20·73	21·78	25·89

Den stora stegringen för Södermanlands län sammanhänger givetvis med påblåsningen av den efter svenska förhållanden mycket produktionskraftiga koksmasugnen i Oxelösund.

Av redogörelseårets totala tackjärnsproduktion i masugn, 509 467 ton, utgjordes 91 296 ton av elektrotackjärn. Av blästermasugnarnas sammanlagda produktion, 418 171 ton, voro 33 230 ton framställda med koks enbart, 9 323 ton med träkol och koks i blandning och återstoden, 375 618 ton, med enbart träkol. För tillverkningen av sistnämnda tvenne slag av tackjärn tillsammans åtgingo 22 851 327 hektoliter träkol eller 59·4 hektoliter per ton, d. v. s. samma siffra som 1913 mot 61·1 hektoliter 1923. Det långvariga och starka prisfallet på träkol har under senaste tid förbytts i en uppåtgående prisrörelse, i det att genomsnittliga inköpsvärdet 1924 uppgivits till 90 öre per hektoliter mot 79 öre 1923. För framställning av tackjärn med träkol och koks i blandning har redovisats en förbrukning av 518 510 hektoliter träkol (inräknat i ovan nämnda post 22 851 327 hektoliter) och 1 728 ton koks samt för tillverkningen av enbart kokstäckjärn 38 313 ton koks.

	1913 Ton	1923 Ton	1924 Ton
Tackjärn, framställt i elektrisk masugn	31 916	52 148	91 296
” ” i annan elektrisk ugn än masugn	—	4 140	3 788
Summa	31 916	56 288	95 084

Produktionen under redogörelseåret av elektrotackjärn uppvisar, såsom ovan synes, en stark stegring jämfört med 1923 och uppnådde ungefär tredubbla kvantiteten mot 1913. I de 10 under 1924 använda elektriska masugnarna förbrukades sammanlagt 2 251 464 hektoliter träkol, medan i 5 andra ugnar, varav 2 elektriska smältugnar och 3 ferrolegeringsugnar, konsumerades 22 025 hektoliter träkol och 15 400 hektoliter träkolsstybb. Träkolsåtgången per ton framställt tackjärn vid elektromasugnarna utgjorde 24·7 hektoliter, vilket är 58·4 % mindre än träkolsåtgången vid blästermasugnarna. Förbrukningen av elektrisk energi i elektriska masugnar uppgick 1924 till 232·7 mill. kilowattimmar eller i medeltal omkring 2 550 kilowattimmar per ton. Motsvarande siffror för andra elektriska ugnar voro resp. 4·8 mill. och 1 270.

Slutligen meddelas nedan tvenne tabeller för att belysa, huru stor del av det tillverkade tackjärnet som varit avsedd för direkt försäljning genom export eller inom landet, varvid fördelning skett dels å olika slags tackjärn, dels å olika län.

Tackjärnets värde och avsättning år 1924 med fördelning å olika slags tackjärn.

Slag av tackjärn	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
			genom export	inom landet	Kr.
	Ton	Kr.	Ton		
Smidestackjärn	65 855	6 794 097	13 985	21 515	3 669 127
Bessemertackjärn, för sur process ...	37 648	4 337 114	—	3 246	324 600
» » basisk » ...	69 407	6 558 085	3 933	179	452 320
Martintackjärn	251 165	26 074 865	72 535	50 078	12 618 498
Gjuttackjärn för aducering	11 959	1 265 461	8 262	3 697	1 265 461
» för andra ändamål	66 205	6 374 654	7 575	56 212	6 121 719
Gjutgods, framställt direkt från masugn	11 016	1 631 889	—	3 459	540 875
Summa 1924	513 255	53 036 165	106 290	138 386	24 992 600
» 1923	282 607	30 016 114	75 702	80 917	16 816 313

Tackjärnets värde och avsättning år 1924 med fördelning på olika län.

L ä n	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
			genom export	inom landet	Kr.
	Ton	Kr.	Ton		
Stockholms län	11 489	1 271 530	11 403	86	1 271 530
Uppsala län	23 220	2 393 886	3 576	8 618	1 244 790
Södermanlands län	35 254	2 882 745	1 103	33 802	2 845 145
Östergötlands län	10 008	1 053 165	180	6 244	676 020
Jönköpings län	1 369	171 000	800	569	171 000
Älvsborgs län	16 136	1 710 416	3 396	12 740	1 710 416
Värmlands län	52 087	5 444 022	9 659	5 683	1 862 628
Örebro län	80 433	8 275 247	22 397	20 953	4 430 067
Västmanlands län	83 639	8 805 288	19 170	36 068	5 870 028
Kopparbergs län	107 697	10 669 397	10 463	13 248	2 346 032
Gävleborgs län	75 423	8 639 507	7 875	375	874 982
Norrbottnens län	16 500	1 719 962	16 268	—	1 689 962
Hela riket 1924	513 255	53 036 165	106 290	138 386	24 992 600
» » 1923	282 607	30 016 114	75 702	80 917	16 816 313

Av redogörelseårets tackjärnsproduktion voro 244 676 ton eller 47·7 % avsedda för direkt försäljning. För 1923 voro motsvarande tal 156 619 ton och 55·4 %. Ifrågavarande saluttillverkning fördelade sig 1924 med 43·4 % på export och 56·6 % på inhemsk försäljning, medan motsvarande fördelning 1923 var resp. 48·3 och 51·7 %. Denna förskjutning torde företrädesvis sammanhånga med skärpta exportsvårigheter samt valsverkens ökade verksamhet under redogörelseåret.

Ferrolegeringar och järnsvamp.

Produktionen av *ferrolegeringar*, vilken, såsom nedan visas, undergick stark stegring från 1922 till 1923, har ytterligare ökat under 1924, nämligen med 16·3 % jämfört med närmast föregående år.

Produktionen av ferrolegeringar åren 1913 och 1920—1924 i ton.

Å r	Kiseljärn	Kisel- alumi- niumjärn	Kisel- alumi- nium- mangan- järn	Kisel- mangan- järn	Mangan- järn	Spegel- järn	Kronjärn	Summa
1913.....	9 863	—	136	1 375	—	50	760	12 184
1920.....	6 281	10	—	2 711	2 866	705	1 051	13 624
1921.....	3 443	294	—	520	677	—	725	5 659
1922.....	5 657	34	54	372	1 311	—	3 754	11 182
1923.....	11 116	52	90	1 812	1 037	41	4 864	19 012
1924.....	13 218	52	41	2 238	1 505	—	5 052	22 106

Nedanstående tablå innehåller uppgifter beträffande värde och försäljning av olika slags ferrolegeringar.

Ferrolegeringarnas värde och avsättning år 1924.

Olika slag av ferrolegeringar	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
			genom export	inom landet	Kr.
	Ton	Kr.	Ton		
Kiseljärn	13 218	2 146 689	12 088	1 010	2 122 648
Kiselaluminiumjärn	52	25 699	52	—	25 699
Kiselaluminiummanganjärn	41	17 537	28	13	17 537
Kiselmanganjärn	2 238	772 747	1 859	276	725 979
Manganjärn	1 505	480 154	46	1 459	480 154
Kromjärn	5 052	3 275 515	2 020	275	1 487 986
Summa 1924	22 106	6 718 341	16 093	3 033	4 860 003
» 1923	19 012	5 255 282	15 422	2 406	4 612 732

Under redogörelseåret ha — bortsett från tvenne fall, då en ringa kvantitet järnlegeringar erhållits som biprodukt inom elektrokemisk industri — för framställningen av ferrolegeringar använts 24 ugnar, av vilka 3 tagits i anspråk även för tackjärnsframställning. Drifttiden utgjorde sammanlagt 5 381 dygn mot 4 263 dygn 1923.

Vid ett reduktionsverk i Malmöhus län har under 1924 framställts 589 ton *järnsvamp* med värdet 67 735 kronor mot 2 193 ton 1923. Av redogörelseårets tillverkning ha 179 ton uppgivits avsedda för export och 410 ton för försäljning inom landet.

Smidbara mellanprodukter samt smitt och valsat järn och stål.

Tillverkningen av *smidbart järn och stål* har ju vid de större järnverken i stort sett karaktären av ett mellanstadium i framställningsproceduren. Produktionssiffran för götmetall, den främsta ifrågavarande mellanprodukten, brukar därför från år till år i huvudsak växla i nära relation till den tillverkade kvantiteten smidda och valsade järnvaror. Produktionen av smältstycken och råskenor, vilken i relativt större utsträckning avser direkt försäljning, företer en mera fristående utveckling.

Produktionen av smältstycken och råskenor åren 1913 och 1920—1924.

År	Lancashiremetod	Andra hårdmetoder		Summa smältstycken och råskenor	
	Ton	Ton	Ton	Värde i kr.	
1913	142 787	15 685	158 472	19 391 423	
1920	52 967	7 549	60 516	25 575 715	
1921	21 485	2 867	24 352	6 646 441	
1922	34 821	5 003	39 824	7 580 393	
1923	35 481	3 489	38 970	6 942 935	
1924	44 455	4 521	48 976	9 175 540	

För smältstycken och råskenor utgjorde enligt ovanstående sammanställning produktionsökningen från 1923 25.7 %.

Produktionen av götmetall åren 1913 och 1920—1924.

År	Bessemergötmetall		Martingötmetall		Degelstål-götmetall		Elektrostål-götmetall		Summa götmetall	
	Ton	%	Ton	%	Ton	%	Ton	%	Ton	Värde i kr.
1913.....	115 839	19·6	469 387	79·4	3 385	0·6	2 276	0·4	590 887	63 625 606
1920.....	53 340	12·2	370 232	84·6	1 546	0·4	12 356	2·8	487 474	168 980 938
1921.....	33 061	15·6	164 142	77·6	1 039	0·5	13 360	5·3	211 602	55 648 637
1922.....	36 650	11·8	257 149	82·7	850	0·3	16 384	5·2	311 033	53 187 804
1923.....	35 100	13·9	217 885	80·5	771	0·3	16 924	6·2	270 680	46 117 296
1924.....	63 632	12·7	398 466	79·5	1 292	0·3	37 552	7·5	500 942	83 486 750

Produktionen av götmetall under 1924 utvisar en ökning från föregående år med ej mindre än 85·1 %, varmed denna tillverkning uppnådde en nivå, som ligger omkring 15 % under 1913 års.

Av följande tvenne tablåer belyses dels framställningen av bessemer- och martingöt jämte skrotat gjutgods allt efter användningen av sur eller basisk infodring, dels fördelningen — i några fall på grund av bristande redovisning approximativ — av sur och basisk bessemer- och martingöt på hårdare och mjukare produkt (olika kolhalt).

Fördelning av bessemer- och martingötmetallen efter olika metoder åren 1913, 1923 och 1924.

Tillverkningar	1913		1923		1924	
	Sur	Basisk	Sur	Basisk	Sur	Basisk
	T o n					
Bessemergöt	44 803	70 770	14 205	20 508	19 777	43 732
Bessemergjutgods, skrotat	266	—	387	—	123	—
Martingöt	177 860	276 983	79 796	132 795	158 457	230 977
Martingjutgods, skrotat	9 601	4 943	3 951	1 343	6 088	2 944
Summa	232 530	352 696	98 339	154 646	184 445	277 653
	585 226		252 985		462 098	

Bessemer- och martingöt, fördelade efter olika kolhalt åren 1913, 1923 och 1924.

Å r	Bessemergöt i ton			Martingöt i ton			
	sur		basisk	sur		basisk	
	0·5 % och däröver	under 0·5 %	under 0·5 %	0·5 % och däröver	under 0·5 %	0·5 % och däröver	under 0·5 %
1913.....	40 539	4 264	70 770	89 034	88 826	26 520	250 463
1923.....	14 015	190	20 508	55 381	24 415	20 536	112 259
1924.....	19 468	309	43 732	118 718	39 739	33 637	197 340

Tillverkningen av blåstål eller oräckt brännstål uppgick under redogörelseåret till 44 ton mot 20 ton året förut.

I tab. 6 redovisas produktionen år 1924 av stångjärn och -stål samt vissa andra *smidda och valsade produkter*, som, oberäknat i vissa fall omvällningar, framställes förut ej väldda ämnen. I likhet med föregående år har därjämte i tabellen uppgivits värdet av manufakturvaror och mekaniska verkstadsprodukter, vilka blivit för avsalu framställda vid de i denna berättelse redo-

visade järnverken. Närmare specifikation av sistnämnda båda huvudslag av tillverkningar återfinnes i berättelsen om industri. Tabellen redogör sålunda, om ock delvis helt summariskt, för samtliga vid järnverken framställda mera förädlade produkter.

Som tillverkningarna av ämnesjärn och även i viss utsträckning andra av de redovisade produkterna, i den mån desamma ej som sådana exporteras eller gå till försäljning inom landet, ytterligare omvalsas till högre förädlade tillverkningar av smidesjärn och stål, hava i tab. 6 för undvikande av dubbelräkningar endast upptagits slutsummor för exporterat eller inom riket försålt smitt järn och stål samt valsat järn och stål men ej för hela tillverkningen därav. Denna åtgärd utesluter ej, att i slutsumman för inom landet försålda tillverkningar gömma sig en del dubbelräkningar, ty ett från ett verk till ett annat sålt parti kan av det senare verket hava vidare bearbetats. I vilken utsträckning antydda dubbelräkningar förekomma, låter sig emellertid ej på grundval av den årliga produktionsstatistikens material utreda.

Tillverkningen av smitt och valsat järn och stål åren 1913, 1923 och 1924.

Varuslag	1913			1923			1924		
	Totala	Därav	Värde å	Totala	Därav	Värde å	Totala	Därav	Värde å
	kvanti- teten Ton	för export %	tillverk- ningarna 1 000 kr.	kvanti- teten Ton	för export %	tillverk- ningarna 1 000 kr.	kvanti- teten Ton	för export %	tillverk- ningarna 1 000 kr.
Stångjärn och -stål (inkl. stångjärnsav- hugg).....	203 101	40·1	34 417	197 435	18·6	22 857	162 952	20·1	36 291
Billets, blooms etc. ...	287 749	5·1	34 378	155 774	4·3	28 669	295 582	2·3	54 417
Tubännen, ihåliga ...	27 763	38·3	6 575	6 872	20·4	2 536	13 475	37·3	5 346
» massiva...	23 675	93·3	3 899	8 105	36·3	1 598	18 254	59·8	3 522
Annat ämnesjärn för manufakturering ...	44 687	0·2	5 404	24 954	4·6	5 529	38 909	4·2	8 718
Vinkeljärn, balkarm, m. (inkl. hjulband)	32 777	4·4	5 123	12 272	5·3	2 980	20 723	3·9	4 674
Järnvägsskenor	2 570	—	308	125	—	33	188	—	36
Skarvjärn och botten- plåtar	574	—	77	42	—	11	577	—	110
Axlar	2 236	0·2	412	1 497	0·2	470	1 599	2·8	451
Grovjärn, ej spec. ...	398	—	54	1 715	76·7	479	1 307	89·3	357
Mediumjärn, ej spec.	5 617	34·3	859	8 251	31·1	2 606	10 566	38·5	3 736
Band-, söm- och annat finjärn	92 510	44·1	15 202	48 361	23·3	13 028	76 084	21·5	19 648
Valstråd	72 127	46·2	10 830	36 560	37·1	8 886	53 020	38·6	12 838
Strips	6 829	28·0	1 357	2 861	41·0	950	4 740	25·6	1 666
Grov- och mediumplåt	30 655	2·6	4 992	10 066	6·9	3 000	13 795	6·0	4 170
Tunnplåt	24 484	0·7	4 424	15 514	6·5	5 814	32 006	4·7	11 447

En översikt över tillverkningen av stångjärn och -stål samt andra grövre tillverkningar av smidesjärn och stål meddelas i tabellen ovan, som jämväl innehåller uppgifter angående huru stor del av de olika produkterna som uppgivits vara avsedd för avsalu genom export.

Den viktiga gruppen stångjärn och -stål har som synes ökats avsevärt från närmast föregående år, men den starkaste stegringen — på 100 % eller däröfver — uppvisa, bland de mera betydande artiklarna, tubännen, vilka även bättre hävdad sin gamla ställning på exportmarknaden, samt tunnplåt, varav

¹⁾ Siffran justerad från 1923 års berättelse.

den vida övervägande delen avsåttes inom landet. Den kvantitativa ökningen från 1923 till 1924 av samtliga i tabblån ovan upptagna för avsalu framställda smidda och valsade järnverksprodukter uppgick till 53.1 %.

Värdet av järnverkens avsaluproduktion av smitt och valsat järn och stål samt gjutgods, manufakturvaror och mekaniska verkstadsprodukter framgår av följande sammanställning.

*Järnverkens saluproduktion av smitt och valsat järn och stål m. m.
åren 1913, 1923 och 1924.*

	1913	1923	1924
	Kr.	Kr.	Kr.
Smitt järn och stål	8 419 956	4 780 918	6 191 596
Valsat järn och stål:			
Ämnen	12 059 050	6 624 052	10 905 513
Grovjärn	8 024 345	¹⁾ 5 995 013	8 491 539
Mediumjärn	16 388 975	¹⁾ 12 249 677	18 124 977
Finjärn	24 102 210	19 522 691	27 417 851
Plåt ...	8 575 734	7 468 349	13 289 088
Summa	69 150 314	51 859 782	78 228 968
Summa smitt och valsat järn och stål	77 570 270	56 640 700	84 420 561
Manufakturvaror och verkstadsprodukter:			
Tackjärns- och metallgjutgods	1 617 081	1 198 998	1 597 173
Manufakturvaror av järn och stål	19 634 835	22 606 543	38 943 731
Maskingods och övriga verkstadsprodukter	13 954 061	34 267 470	42 912 082
Summa manufaktur och verkstadsprodukter	35 205 977	58 073 011	83 452 986

Totala redovisade värdet av järnverkens till avsalu avsedda tillverkningar av smitt och valsat järn och stål, järn- och stålmanufaktur samt mekaniska verkstadsprodukter uppgick följaktligen för redogörelseåret till 167.9 mill. kronor mot 114.7 mill. kronor 1923 och 112.8 mill. kronor 1913. Härei ingår ej värdet av den obetydliga avsalupost vid tillverkningen fallet skrot för omsmältning, som redovisas i tab. 6 mom. 4.

Andra malmer än järnmalm.

Under 1924 arbetades, såsom framgår av tab. 8 i tabellverket, med fångst av s. k. ädlare malmer 25 utmål, av vilka några dock brötos jämväl på järnmalm. Brytningsresultatet utgjordes av 86 036 ton stuff- och plock- samt annan direkt användbar malm av olika slag med ett sammanlagt värde av 1 695 091 kronor jämte 145 344 ton för anrikning avsedd produkt.

Produktionen av andra malmer än järnmalm åren 1913 och 1920—1924 i ton.

	1913	1920	1921	1922	1923	1924
Silver- och blymalm	3 222	2 901	578	1 689	2 842	2 777
Molybdennmalm	—	0 600	—	—	—	—
Volframalm	—	30 536	—	—	—	—
Kopparmalm	5 458	1 136	441	433	2 446	174
Manganmalm	4 001	14 936	6 245	4 510	5 045	10 881
Zinkmalm	50 752	47 674	29 426	38 023	41 912	47 691
Grafitmalm	—	7	—	—	—	—
Arsenikmalm	—	—	—	—	—	80
Svavel- och magnetkis	34 319	²⁾ 107 326	³⁾ 45 772	⁴⁾ 57 321	58 297	66 353
Cerit och allanit	—	—	11	78	825	—

¹⁾ Siffran justerad från 1923 års berättelse. — ²⁾ Därav 2 870 ton svavel- och magnetkis i blandning. — ³⁾ Därav 2 942 ton svavel- och magnetkis i blandning. — ⁴⁾ Därav magnetkis 4 520 ton.

Vid 9 anrikningsverk, varav ett även användes för järnmalmsanrikning, framställdes av 148 965 ton rågods under redogörelseåret sammanlagt 41 920 ton slig med ett värde av 3 251 227 kronor. Produktionens (direkt användbar malm och slig tillsammans) fördelning på de olika slagen av malmer under senare år framgår av sammanställningen nederst å föregående sida.

Årsfångstens fördelning på direkt användbar malm och slig visas av följande sammanställning.

	Direkt användbar malm		Slig		Summa användbar malm	
	Ton	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.
Silver- och blymalm	—	—	2 777	906 230	2 777	906 230
Kopparmalm	19	1 520	155	15 600	174	17 120
Manganmalm	10 586	224 752	295	24 425	10 881	249 177
Zinkmalm	9 147	567 768	38 544	2 302 379	47 691	2 870 147
Arsenikmalm	80	16 000	—	—	80	16 000
Svavel- och magnetkis	66 204	885 051	149	2 593	66 353	887 644

I stort sett har såsom synes produktionen av ifrågavarande malmer att uppvisa ökning från 1923, delvis beroende på återupptagande av brytningen å en del platser, där den under lågkonjunkturen efter kriget hittills ej ansetts ekonomisk. Undantag utgöra kopparmalm, varav brytningen nedsjunkit till en obetydlighet, samt silver- och blymalmsslig, som ej fullt kunnat hålla sig uppe på 1923 års produktionsnivå. Beträffande de viktigaste produkterna, zinkmalm och svavelkis, är att anteckna en otvetydig uppgång. För den förra utgjorde 1924 produktionen på den mest betydande fyndorten, Ämmeberg, 35 160 ton mot 32 728 ton 1923. För svavelkisfångsten är brytningen i Falu gruva utslagsgivande, vilken utgjorde 66 115 ton 1924 mot 58 011 ton närmast föregående år. Manganmalmsproduktionen har mer än fördubblats från 1923, beroende dels på starkt ökad brytning vid de kontinuerligt bearbetade, större gruvorna, främst Långbansfältet, dels på återupptagande av brytningen inom andra fyndigheter. Av särskilt intresse är den redovisade brytningen av arsenikmalm, när denna, jämte en del svavelkis, är den första malmkvantitet, som redovisas i den officiella produktionsstatistiken från området för de nyexploaterade, lovande kismalmsfyndigheterna i Västerbottens län, det s. k. Skellefteåfältet. Brytningen av cerit och allanit å Riddarhyttefältet har under 1924 varit inställd.

Viktigast som exportvara av lithörande malmer är utan jämförelse zinkmalm, varav enligt handelsstatistiken under redogörelseåret utfördes 46 325 ton med värdet 2 759 908 kronor.

Andra metaller än järn samt diverse närstående bergverksprodukter.

De i följande sammanställning upptagna totalkvantiteterna ädlare metaller utgöra rikets årsproduktion oavsett tillverkningsställe och utgångsmaterial, medan i tabellavdelningens tab. 7 endast redovisas produkter, framställda vid de i denna berättelse under rubriken »andra metallframställningsverk o. d.» inräknade företagen. Dock voro jämväl de vid bergverk tillverkade metallerna, som av nämnda tabell 7 framgår, till en mindre del framställda med skrot som utgångsmaterial.

Tillverkningen av andra metaller än järn åren 1913 och 1920—1924.

Å r	Guld		Silver		Frisk- och raffinadbly		Raffinadkoppar	
	Totala tillverkningen	Därav ur skrot	Totala tillverkningen	Därav ur skrot	Totala tillverkningen	Därav ur skrot	Totala tillverkningen	Därav ur skrot
	K i l o g r a m				T o n			
1913	30 374	5 000	1 137.1	100.0	1 235	—	4 215	—
1920	59 956	52 346	702.4	342.5	899	37	1 627	338
1921	59 741	58 095	733.2	318.1	559	71	1 329	180
1922	37 288	36 300	300.8	300.0	379	73	61	61
1923	38 708	38 700	467.8	450.0	307	188	119	119
1924	42 000	42 000	1 887.0	1 887.0	671	194	2 143	138

Å r	Fin- och handelszink		Metalliskt natrium	Aluminium ur skrot	Platina ur skrot	Antimon ur skrot	Tenn	
	Totala tillverkningen	Därav ur skrot					Totala tillverkningen	Därav ur skrot
	T o n							
1913	2 115	—	—	—	—	—	—	—
1920	5 850	90	165	25	—	—	12	12
1921	3 547	37	271	10	—	5	5	5
1922	1 594	44	—	23	—	7	7	7
1923	1 288	75	—	0.208	0.006	6	2	2
1924	3 521	70	—	2	—	7	3	1

Produktionen av andra metaller än järn har som synes haft avsevärt större omfattning 1924 än 1923. Raffinadkoppartillverkningen uppvisar exempelvis högre siffra än på flera år. Däremot har under redogörelsesåret ingen utvinning av guld eller silver ägt rum vid bergverken.

Vid anläggningar inordnade i bergsberättelsens grupp »andra metallframställningsverk o. d.», framställdes förutom i sammanställningen ovan ingående helfabrikat bl. a. vissa halvprodukter, nämligen 592 ton verkbly, 1 429 ton kopparskrästen, 5 805 ton cementkoppar, 598 ton garkoppar, 825 ton råzink, 10 ton tennprecipitat samt dessutom 4 ton pulveriserad brunsten.

Av hithörande tillverkningar ha vissa kvantiteter verkbly, frisk- och raffinadbly, kopparskrästen, råzink samt handels- och finzink framställts genom elektrisk smältning.

Stenkol, eldfast lera och klinkerlera.

För produktionen av stenkol och stenkolsfältens leror innebär 1924 en ökning i jämförelse med närmast föregående år, en stegring som för stenkol utgjorde 4.4 % och för eldfasta leror 28.6 %.

Värdet av 1924 års brytningsresultat i stenkolsgruvorna utgjorde för 437 856 ton stenkol 5 801 017 kronor, för 149 072 ton eldfast lera 645 718 kronor och för 37 319 ton klinkerlera 151 261 kronor. Av Sveriges totala konsumtionsbehov av stenkol och koks 1924, i den mån detta uttryckes genom summan av importöverskottet och produktionen, utgjorde den inhemska brytningen endast 8.5 %.

Produktionen av stenkol och leror åren 1913 och 1920—1924 i ton.

Å r	Stenkol	Därav stenkol			Eldfast lera	Klinkerlera
	Totala kvantiteten	N:o 1	N:o 2	N:o 3		
1913.....	363 965	177 481	144 311	42 173	136 944	50 936
1920.....	439 584	221 680	150 277	67 627	116 827	40 924
1921.....	376 692	201 717	115 630	59 345	113 059	21 790
1922.....	378 861	206 841	112 097	59 923	99 200	1 872
1923.....	419 569	218 928	131 998	68 643	115 820	29 173
1924.....	437 856	233 110	139 620	65 126	149 072	37 319

Stenkolsproduktionen redovisas ovan fördelad på tre olika kvaliteter: n:o 1 med ett effektivt värmevärde av 4 800—5 600 värmeenheter och med askhalt till och med 13 %, n:o 2 med 3 900—4 600 värmeenheter och med askhalt från 14 till och med 35 % och n:o 3 med omkring 2 700 värmeenheter och med askhalt från 36 till och med 55 %.

Genomsnittliga brytningen under jord av berg, stenkol och lera per arbetare utgjorde 1924 enligt sammanställningen nedan 433 ton mot 442 ton 1923.

År	Brytningsmängd berg, stenkol och lera Ton	Antal arbetare under jord	Ton per arbetare
1923	668 954	1 512	442
1924	716 474	1 655	433

Den totala brytningsmängden är likväl större än vad ovanstående siffror utvisa, enär även betydande, merendels obestämbara, kvantiteter sandsten och skiffer brytas men kvarlämnas som fyllning i gruvorna.

Oarbetad sten och stenarbeten.

De till stenindustri hänförliga produktionsgrenarna ha 1924 i allmänhet att uppvisa ökade tillverknings-siffror i jämförelse med närmast föregående år, vilket även framgår av nedanstående tablå. Ej minst gäller detta de betydande exportvarorna gatsten och kantsten, för vilka den kvantitativa stegringen uppgick till ej mindre än resp. 46·2 och 94·4 %. Produktionen av fältspat har ökat ganska obetydligt, medan däremot kvartsbrytningen fördubblats, vilket torde sammanhänga med ökad konsumtion av denna råvara vid järnverken. Kalkbränningen har under redogörelseåret haft ungefär samma omfattning som 1923, men av tab. 10 framgår, att en förskjutning till förmån för den kontinuerliga metoden ägt rum.

För rätta förståelsen av nyssnämnda tabell torde, utöver i noter till tabellen ifråga meddelade upplysningar, böra påpekas, *dels* att totala brytningskvantiteterna beträffande granit och gnejs till större delen äro beräknade på basis av 33·3 % avfall för vanliga (grå och röda) och 50 % avfall för s. k. svarta och gröna graniter, *dels* att i släckt kalk äro inräknade smärre poster slagen kalk och mjölkalk.

Inom kalkindustrien nyttjades för periodisk bränning, förutom 3 kalkfyror och jordugnar, 469 fältugnar samt för kontinuerlig bränning 47 schaktugnar och 6 ringugnar.

Produktionen av sten och stenarbeten åren 1923 och 1924.

P r o d u k t e r	Kvan- titets- grund	1923		1924	
		Kvan- titet	Värde i kr.	Kvan- titet	Värde i kr.
<i>Sten och stenarbeten: Granit och gnejs: råblock</i> ... ton		19 890	215 645	22 222	247 671
krossad sten och makadam	»	260 153	949 317	297 908	1 088 225
gatsten, handslagen	»	414 148	8 273 317	590 464	13 240 122
maskinslagen	»	8 374	149 984	27 316	510 669
kantsten för gatu- och vägarbeten	»	26 113	781 459	50 761	1 799 349
byggnadssten (ej slipad, polerad eller skulpterad)	»	17 777	1 269 409	11 952	940 932
sten för tekniska ändamål	»	114	10 750	70	5 000
andra arbeten: ej slipade, polerade eller skulpterade	»	2 861	700 215	3 527	740 070
slipade eller polerade	»	848	377 383	1 121	459 016
skulpterade	—	—	152 286	—	114 800
S. k. svarta och gröna graniter:					
blocksten	ton	11 460	504 880	19 890	977 300
arbetad sten: enbart huggna arbeten	»	492	245 949	542	290 969
slipade, polerade eller skulpterade arbeten	»	1 799	1 087 416	1 895	1 105 869
Porfyr: monumentsten	»	3	7 600	—	—
Täljsten: byggnads- och monumentsten	»	905	87 500	1 018	95 000
hällar, ugnar, husgeräds- och prydnadssaker	—	—	320 000	—	349 000
täljstensmjöl	ton	1 525	71 535	1 855	84 782
Skiffer: pulveriserad	»	560	9 180	1 350	22 300
takskiffer	»	800	145 000	1 100	140 000
andra arbeten	—	—	29 105	—	18 710
Sandsten, kvartsit och flinta: råsten	ton	30 506	74 532	21 490	69 768
flis och krossad sten	»	50 608	188 015	72 319	280 946
byggnads- och monumentsten	»	15	6 350	185	69 675
kvarn- och defibrörstenar	»	170	14 659	120	13 000
slip- och brynstenar	—	—	27 890	—	30 000
andra arbeten	—	—	43 818	—	48 116
Kalksten och dolomit: råsten	ton	497 077	1 590 634	512 758	1 629 074
skärv och krossad sten	»	4 090	8 390	27 444	45 742
kalkstensmjöl	»	86 000	349 880	40 533	321 300
byggnads- och monumentsten: enbart huggen	»	1 813	257 717	2 427	172 288
byvlad eller slipad	»	7 295	1 219 977	8 698	1 490 451
skulpterad	—	—	4 650	—	10 300
andra arbeten	—	—	73 706	—	56 372
Marmor: råblock	ton	47	12 551	61	17 591
byggnads- och monumentsten	»	628	389 604	1 095	683 125
mörbarmarmor och andra arbeten	—	—	1 153 378	—	948 238
Fältspat: omalen	ton	16 008	310 039	18 875	298 353
malen	»	849	48 741	434	19 530
Kvarts: omalen	»	25 428	185 676	51 721	340 789
malen	»	1 729	64 879	2 320	71 690
Glimmer	»	5	250	4	200
Kalk, bränd: osläckt	hl	3 780 387	6 860 895	3 812 722	7 394 086
släckt	»	164 508	258 617	190 422	284 528
Krita	ton	8 459	410 212	12 196	593 935
Kiselgur	»	696	52 123	608	45 000
Olja, utvunnen ur alunskiffer	kg	157 500	9 450	—	—

B) Råmaterial och bränsle samt drivkraft.**Råmaterial och bränsle.**

I tablan nedan ha sammanställts uppgifter angående åtgången av vissa råmaterial inom järntillverkningens olika huvudgrenar 1924, och äro här under rubrikerna »ferrolegeringar» och »götmetall» även inräknade smärre kvantiteter förbrukningsartiklar, vilka konsumerats för tillverkningen av hithörande produkter vid några anläggningar, som ej äro hänförliga till bergverk.

Åtgången av vissa råmaterial vid järnverken år 1924 i ton.

Slag av fram- ställning	Järn- malm	Järn- malms- slig	Bri- ketter	Sinter	Tackjärn			Skrot			Kalk- sten och dolo- mit	Kvar- ts
			av järn- malmslig		eget	köpt svenskt	ut- ländskt	eget	köpt svenskt	ut- ländskt		
Tackjärn	595 318 69 854	76 728	140 926		274	—	—	6 896	3 542	—	82 496	815
Ferrolege- ringar	12	1 022	—		—	—	—	63	7 204	—	749 18 222	
Smält- stycken och rå- skenor	—	—	—		39 961	10 949	—	1 377	3 083	—	—	—
Götmetall	15 185	180	56		907 231 320	44 516	797	147 390	98 711	16 493	27 104	18 640
Smitt och valsat järn och stål	—	—	—		—	—	—	756	1 393	—	69	2 093
Övriga tillverk- ningar	—	—	—		6 550	773	787	1 821	1 173	—	100	734

Så 1924 **610 515 71 056 76 784 141 833 278 105 56 238 1 584 138 303 115 106 16 493 110 518 40 504**

» 1923 338 205 65 350 23 849 69 764 141 567 45 921 555 82 436 85 856 7 567 56 064 25 117

Vid en jämförelse mellan siffrorna för 1924 och 1923 framträder en synnerligen stark ökning i konsumtionen av samtliga slag av redovisade råmaterial utom järnmalmsslig, för vilken stegringen ej uppgår till 10 %.

Förbrukningen av andra malmer än järnmalm vid järnverk och andra metallframställningsverk framgår av nedanstående sammanställning, i vilken de konsumerade kvantiteterna (ton) fördelats efter inhemskt eller utländskt ursprung.

	Manganmalm		Krommalm	Kopparmalm och -slig		Zinkmalm och -slig		Svavelkis och -slig	Kisbränder	
	inh.	utl.	utl.	inh.	utl.	inh.	utl.	utl.	inh.	utl.
Järnverk	7 159	2 570	6 099	—	—	—	—	—	—	—
Andra metall- framställnings- verk o. d.	4	1	—	73	200	38 584	2 602	976	123	162 178
Summa 1924	7 163	2 571	6 099	73	200	38 584	2 602	976	123	162 178
	9 734		6 099	273		41 186		976	162 301	
» 1923	4 221		8 755	46		26 411		1 012	150 389	

Förutom i de tvenne tablåerna upptagna råmaterial ha redovisats vid järnverk: för tillverkning av tackjärn 10 099 ton slagg; vid framställning av ferrolegeringar 501 ton slagg, 150 ton chamotte och 3 ton flusspat; vid götmetallproduktion 284 ton järnsvamp, 314 ton ferrolegeringar och 971 ton sandsten samt vid andra metallframställningsverk 131 ton blyskrot. Av de på tillverkningen av ferrolegeringar redovisade kvantiteterna järnmalmsslig och kalksten kommo resp. 814 ton och 154 ton på järnsvampframställningen.

Slutligen må nämnas, att vid ett par järnverk redovisats såsom mellanstadium vid elektrostålproduktionen 11 113 ton bessemermetall, insatt flytande i ugnarna.

Bergverkens förbrukning av *bränsle* redovisas i tabellverkets tabb. 12 och 13. Den sistnämnda är byggd på särskilda, specificerade uppgifter angående konsumtionen av träkol vid tillverkning av järn- och stålvaruprodukter. Att kvantitetssiffrorna i de båda tabellerna ej överensstämmer beror dels på olika be-

räkningssätt från uppgiftslämnarnas sida (t. ex. med, resp. utan avstybbning), dels på att i tab. 13 äro inräknade smärre kvantiteter träkol, förbrukade för tillverkning av bergverksprodukter vid några företag, som ej hänföras till bergverk, vilka kvantiteter jämte andra bränslemedel, som konsumerats vid anläggningar av denna kategori, även äro redovisade under rubrikerna »ferrolegeringar» och »götmetall» i tablan här nedan (jfr ovan angående råmaterial). Träkolsförbrukningen vid tackjärnsproduktionen har även berörts i kap. A.

Den översiktliga tablan över bränsleförbrukningen som följer är i huvudsak grundad på tabellavdelningens tab. 12. De meddelade siffrorna rörande bränslekonsumtionen vid vissa huvudgrenar inom järn- och stålproduktionen äro dock närmast baserade på av järnverken afgivna specialuppgifter.

Bränslekonsumtionen vid bergverken år 1924.

	Sten- kol	Koks	Torv	Träkol	Ved	Trätugg
	T o n			hl	Kubikmeter	
Järngruvor	10 072	1 167	227	321 399	4 228	950
därav vid brikettering och sintring ..	9 020	686	—	313 736	—	950
Andra malmgruvor	504	73	25	560	944	—
Järnverk	265 381	85 072	4 797	27 274 627	193 797	214 545
därav vid framställning av:						
tackjärn	1 471	40 072	—	25 140 216	543	—
ferrolegeringar	1 217	12 464	—	172 234	—	—
smältstycken och råskenor	598	—	—	1 476 698	15	—
götmetall	98 197	7 801	3 738	148 035	132 190	156 080
smitt och valsat järn och stål	139 573	3 348	325	205 635	36 390	19 751
Andra metallframställningsverk o. d.	9 989	62	—	3 000	1 041	—
Stenkolsgruvor	26 982	—	—	—	—	—
Stenindustriella anläggningar	30 552	3 279	1 158	10 096	59 869	275
Summa 1924	343 480	89 653	6 207	27 609 682	259 879	215 770
» 1923	208 868	26 780	5 969	17 083 824	217 358	166 997

	Stubbar	Ribb, såg- spån, kvis- tar, ris och annat skogsavfall	Flytande bränsle	Masugns- gas	Alun- skiffer	Summa bränsle med reduktion till sten- kol
	Kubikmeter	Ton	1 000 kbm	Ton	Ton	Ton
Järngruvor	—	188	28	19 823	—	20 711
därav vid brikettering och sintring	—	—	4	19 823	—	18 130
Andra malmgruvor	—	219	26	—	—	829
Järnverk	40 495	67 245	564	15 936	—	885 861
därav vid framställning av:						
tackjärn	10	—	4	—	—	471 030
ferrolegeringar	—	—	—	—	—	17 232
smältstycken och råskenor	—	—	—	—	—	25 705
götmetall	35 950	36 295	329	6 811	—	154 855
smitt och valsat järn och stål	2 918	20 866	17	1 960	—	157 600
Andra metallframställnings- verk o. d.	—	682	206	—	—	10 683
Stenkolsgruvor	—	—	—	—	—	26 982
Stenindustriella anlägg- ningar	80	1 212	172	—	317 002	108 766
Summa 1924	40 575	69 546	996	35 759	317 002	1 053 882
» 1923	20 724	79 482	529	23 103	303 325	657 044

Konsumerad koks- och träkolsstybb har inräknats i kvantiteterna för koks och träkol. Briketteringsverkens hela konsumtion av koks och träkol utgöres av stybb, medan i övrigt koksstybb (och -grus) ingår med 11 036 ton för ferrolegeringsframställning, träkolsstybb med 15 400 hektoliter vid tackjärnstillverkning och 31 588 hektoliter vid produktion av ferrolegeringar. Av det å sistnämnda tillverkningsgren redovisade stenkolet har den vida övervägande delen, 1 173 ton, förbrukats vid järnsvampframställningen. Av den på järnverken redovisade kvantiteten masugns gas utgjordes 2 mill. kbm. av koksugns gas. Bland de för brikettering och sintring upptagna bränslemedlen ingår 1924 även det bränsle, som åtgått vid tillverkning av briketter av purple-ore, medan detta 1923 inräknades i bränslet under rubriken »andra metallframställningsverk o. d.»

Den i likhet med föregående år framräknade siffran för totala bränsleförbrukningen uttryckt i ton stenkolk ger vid handen, att bergverkens sammanlagda bränslekonsumtion 1924 stegrats med 60·4 % jämfört med 1923. Denna betydande totalökning motsvaras av en avsevärd uppgång för samtliga nyttjade bränsleslag med undantag för ribb och dylikt skogsavfall. Den synnerligen markerade stegringen av koksåtgången sammanhänger givetvis med återupptagandet av kokstäckjärnstillverkningen. Redogörelseårets totala bränsleförbrukning, enligt tablån motsvarande 1 053 832 ton stenkolk, representerar omkring 7 061 000 mill. värmekalorier. Därav kom ej mindre än 84·1 % på järnverken.

Vid järnverken ha för smältningsändamål under 1924 förbrukats sammanlagt c:a 419 mill. kilowattimmar elektrisk energi, varav i elektrisk masugn 232·7, för tackjärnstillverkning i annan elektrisk ugn 4·8, för ferrolegeringstillverkning 145·4 och för stålproduktion 36·1 mill. kilowattimmar.

Drivkraft.

Ett sammandrag av de i tab. 11 lämnade uppgifterna angående den under 1924 vid bergverken använda drivkraften meddelas i tablån nedan.

Olika slag av motorer och deras fördelning på olika slag av bergverk år 1924.

	Gruvor, anriknings- och briketterings- verk		Järnverk		Andra metall- framställnings- verk o. d.		Sten- industriella anläggningar		Summa hkr
	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	
För omedelbar maskindrift:									
Vattenhjul	5	100	40	1 206	—	—	3	75	1 381
Vattenturbiner	8	525	243	33 036	—	—	2	47	33 608
Ångmaskiner	32	1 412	35	10 002	—	—	41	922	12 336
Olje- och gasmotorer ..	3	127	4	150	1	15	32	598	890
Elektriska motorer ..	2 123	80 213	5 598	179 610	294	3 370	671	9 104	272 297
Summa 1924	2 171	82 377	5 920	224 004	295	3 385	749	10 746	320 512
» 1923	2 117	81 816	6 385	198 435	260	3 266	686	10 042	293 559
För elektrisk generatordrift:									
Vattenturbiner	58	8 899	162	133 443	—	—	3	325	142 667
Ångmaskiner	4	290	4	430	1	315	4	285	1 320
Ångturbiner	3	630	12	8 790	—	—	2	20	9 440
Olje- och gasmotorer ..	1	200	4	1 700	—	—	2	105	2 005
Summa 1924	66	10 019	182	144 363	1	315	11	735	155 432
» 1923	60	10 155	172	142 613	—	—	10	748	153 516

Av den för omedelbar maskindrift använda kraften kom mer än två tredjedelar (69.9 %) på järnverken, medan gruvor, anriknings- och briketteringsverk tillsammans representerade 25.7 %. Av denna sistnämnda kraft, som synes utgörande 82 377 hästkrafter, användes för uppföring och pumpning 21 267, för borring 16 865 och för andra ändamål 28 381 hästkrafter, varjämte vid anrikning redovisats 13 600 och vid brikettering 2 264 hästkrafter.

Fördelningen av drivkraften på de särskilda länen framgår av följande sammandrag, vari redovisas det effektiva hästkrafttalet hos såväl de för omedelbar drift som för drivande av elektricitetsgeneratorer använda motorerna.

Drivkraftens fördelning länsvis år 1924.

L ä n	Vattenförl	Vatten- turbiner	Ångmaskiner	Ångturbiner	Olje- och gas- motorer	Summa primärmotorer	Elektriska motorer
	Hästkrafter						
Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	141
Stockholms län	—	—	286	365	263	914	2 748
Uppsala län	317	1 975	433	375	15	3 115	7 458
Södermanlands län	30	2 465	119	550	200	3 364	6 094
Östergötlands län	114	3 272	108	—	15	3 509	6 758
Jönköpings län	—	—	60	60	100	220	108
Kronobergs län	—	—	74	—	—	74	448
Kalmar län	—	—	75	—	22	97	1 480
Gotlands län	—	—	358	5	119	482	90
Blekinge län	25	1 550	—	—	—	1 575	2 543
Kristianstads län	50	—	635	—	90	775	1 820
Malmöhus län	5	40	1 560	130	92	1 827	5 003
Hallands län	—	—	25	—	—	25	2 927
Göteborgs och Bohus län	—	17	210	—	20	247	884
Älvsborgs län	—	540	365	—	50	955	13 247
Skaraborgs län	—	—	—	—	54	54	544
Värmlands län	120	62 712	—	—	—	62 832	16 542
Örebro län	305	18 660	604	2 005	35	21 609	30 843
Västmanlands län	105	13 183	805	250	8	14 351	28 620
Kopparbergs län	290	63 819	6 334	—	100	70 543	78 185
Gävleborgs län	20	7 792	1 605	5 700	1 700	16 817	34 305
Jämtlands län	—	250	—	—	—	250	826
Norrbottens län	—	—	—	—	12	12	30 683
Hela riket 1924	1 381	176 275	13 656	9 440	2 895	203 647	272 297
» » 1923	1 555	175 598	13 656	8 405	3 188	202 402	244 673

c) Arbetsgivare och personal.

Arbetsgivare.

Fördelningen av de under 1924 i gång varande bergverken efter olika kategorier av arbetsgivare framgår av tablan å följande sida, som utgör ett sammandrag av tab. 14 i tabellverket.

Under rubriken »Enskild person» hava även förts stärbhus och under rubriken »Annat bolag» även intressentskap samt sådana föreningar av antingen aktiebolag sinsemellan eller aktiebolag jämte enkla bolag eller enskilda personer, som icke för det ifrågavarande företagens drift bildat särskilt aktiebolag.

Bergverkens fördelning efter arbetsgivare år 1924.

	Bergverk, vid vilka rörelsen bedrivits av										Summa	
	enskild person		aktiebolag		annat bolag		ekonomisk förening		kommun		staten	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Järngruvor	—	—	80	87.0	12	13.0	—	—	—	—	—	—
Andra malmgruvor	1	5.6	15	83.8	2	11.1	—	—	—	—	—	—
Järnverk	5	4.6	101	91.8	4	3.6	—	—	—	—	—	—
Andra metallframställningsverk o. d.	1	11.1	7	77.8	1	11.1	—	—	—	—	—	—
Stenkolsgruvor	—	—	8	100.0	—	—	—	—	—	—	—	—
Stenindustriella anläggningar	128	31.3	239	58.4	34	8.3	2	0.5	4	1.0	2	0.5
Summa 1924	135	20.9	450	69.7	53	8.2	2	0.3	4	0.6	2	0.3
» 1923	118	19.5	428	70.8	49	8.1	3	0.5	5	0.8	2	0.3

För möjliggörande av jämförelser med berättelserna före 1921 års må nämnas, att antalet fältspats- och kvartsbrott, ingående i det anförda antalet stenindustriella anläggningar — en kategori av arbetsställen, som i tidigare bergverksberättelser redovisats tillsammans med gruvorna — uppgick till 21.

Personal.

Den under redogörelseåret vid bergverksföretagen anställda *förvaltningspersonalen* redovisas i följande tabell.

Bergverkens förvaltningspersonal år 1924.

	Företagsledare (verkställande direktör, disponent, för- valtare etc.)	Teknisk förvaltnings- personal (före- tagsledaren oräknad)		Kontors- personal		Lager- bokhållare o. d.		Resande i fir- mans tjänst	Summa
	Män	Män	Kvin- nor	Män	Kvin- nor	Män	Kvin- nor	Män	
Järngruvor (inkl. an- riknings- och bri- ketteringsverk).....	43	137	—	120	11	53	—	—	364
Andra malmgruvor (inkl. anriknings- verk)	9	17	—	15	—	1	—	—	42
Järnverk	101	814	2	919	103	47	3	12	2 001
Andra metallfram- ställningsverk o. d.	5	20	—	15	—	2	—	—	42
Stenkolsgruvor	5	47	—	34	9	3	—	—	98
Stenindustriella an- läggningar	174	107	—	140	44	4	2	13	484
Summa 1924	337	1 142	2	1 243	167	110	5	25	3 031
» 1923	331	1 081	7	1 153	157	133	4	23	2 889

I den för de stenindustriella anläggningarna uppgivna förvaltningspersonalen ingår fältspats- och kvartsbrottens ifrågavarande personal med 5 manliga företagsledare, 4 manliga tekniker, 1 manlig och 2 kvinnliga kontorister samt 1 manlig lagerbokhållare.

Såsom framgår av tab. 15 uppgick sammanlagda antalet vid bergverken under 1924 sysselsatta *arbetare* till 51 020, varav 50 810 män och 210 kvinnor. Av de manliga arbetarna voro 2 714, av de kvinnliga 49 under 18 år.

Förutom dessa egentliga bergverksarbetare sysselsattes under redogörelseåret 253 manliga arbetare, varav 10 under 18 år, med framställning av bergverksprodukter vid företag, vilkas verksamhet till vida övervägande delen faller inom andra produktionsgrenar, vadan ifrågasvarande arbetare endast redovisas i den allmänna industrierättelsen.

En mera detaljerad redovisning av den vid gruvdriften, inberäknat fältspats- och kvartsbrytningen, sysselsatta arbetarpersonalen lämnas i sammanställningen nedan.

	1 9 2 3		1 9 2 4	
	Samtliga arbetare	Därav under jord	Samtliga arbetare	Därav under jord
Järnmalmsbrytning.....	6 826	2 504	6 797	2 475
Järnmalmsanrikning	634	—	662	—
Annan malmbrytning.....	580	241	708	282
Annan malmanrikning	190	—	215	—
Brikettering (inkl. sintring).....	312	—	280	—
Stenkolsbrytning.....	2 169	1 512	2 353	1 655
Fältspats- och kvartsbrytning	229	18	229	13
Summa	10 940	4 275	11 244	4 425

Av de 10 087 vid den egentliga gruvbrytningen (inkl. i fältspats- och kvartsbrott) under 1924 sysselsatta arbetarna hade alltså 4 425 eller 43,9 % sin verksamhet förlagd under jord. Underjordsarbete vid andra stenindustriella anläggningar än fältspats- och kvartsbrott har bedrivits i ytterst ringa omfattning.

Bergverkens arbetare länsvis år 1924.

L ä n	Järn-gruvor	Andra malmgruvor	Järn-verk	Andra metallframställningsverk o. d.	Stenkolsgruvor	Stenindustriella anläggningar	Samtliga berg-verk
Stockholms stad	—	—	—	—	—	75	75
Stockholms län	64	—	204	—	—	275	543
Uppsala "	155	7	1 299	—	—	34	1 495
Södermanlands "	140	5	972	—	—	175	1 292
Östergötlands "	55	35	1 140	—	—	195	1 425
Jönköpings "	—	51	23	1	—	68	123
Kronobergs "	—	—	19	—	—	97	116
Kalmar "	—	—	—	133	—	705	838
Gotlands "	—	—	—	—	—	425	425
Blekinge "	—	—	577	—	—	1 639	2 216
Kristianstads "	—	—	—	—	539	411	950
Malmöhus "	46	—	44	278	1 814	637	2 819
Hallands "	—	—	102	—	—	469	571
Göteborgs och Bohus län	—	—	—	—	—	5 869	5 869
Älvsborgs län	—	43	2 320	157	—	92	2 612
Skaraborgs "	—	—	—	—	—	1 108	1 108
Värmlands "	270	—	3 081	—	—	30	3 351
Örebro "	1 156	356	4 169	63	—	383	6 127
Västmanlands "	719	—	3 295	11	—	181	4 206
Kopparbergs "	2 329	438	3 980	26	—	112	6 885
Gävleborgs "	119	—	4 781	—	—	6	4 906
Jämtlands "	—	—	—	—	—	181	181
Västerbottens "	—	8	—	—	—	13	21
Norrbottnens "	2 686	—	111	—	—	39	2 836
Hela riket 1924	7 739	923	26 117	669	2 353	13 219	51 020
" " 1923	7 772	770	25 293	542	2 169	10 329	46 875

Arbetspersonalens fördelning länsvis inom bergshanteringens olika huvudgrenar belyses av omstående tabell.

Av samtliga arbetare kommo under redogörelseåret över hälften eller 51.2 % på järnverken, medan andra rummet intogs av de stenindustriella anläggningarna med omkring fjärdedelen av hela arbetarantalet eller 25.9 %. Bland de olika länen stod Kopparbergs län främst med 13.5 % av samtliga bergverksarbetare, medan andra rummet intogs av Örebro län med 12.0 % och tredje platsen av gattstensindustriens huvudsäte, Göteborgs och Bohus län, med 11.5 %.

D) Fyndigheters förvärvande och försvar.

Koncessioner. Under 1924 har Kungl. Maj:t beviljat 2 koncessioner inom Skaraborgs län att i enlighet med lagen den 28 maj 1886 med däri genom lagen den 7 maj 1917 gjorda ändringar eftersöka och bearbeta stenkols- eller saltfyndigheter.

Mutsedlar. Antalet under 1924 utfärdade mutsedlar uppgick, såsom framgår av tab. 16, till 751. Fördelningen på olika slag av malmanledningar och mineral under de två sistförflutna åren belyses av sammanställningen nedan.

År	Järnmaln	Guldmaln	Kopparmaln	Mangnmaln	Bly- o. Zinkmaln	Molibdenmaln	Svavelkis	Magnetkis	Grafit	Arsenikmaln	Tennmaln	Apätt	Titanmaln	Kolmaln	Platinmaln	Summa
1923.....	438	8	266	26	128	13	157	1	12	1	1	16	2	1	24	1 094
1924.....	320	18	70	22	104	3	135	—	2	7	—	16	43	—	11	751

Inmutningsverksamhetens omfattning har sålunda under redogörelseåret starkt minskats från närmast föregående år.

Det under några år i motsvarande tabell i tabellverket tillämpade tillvägagångssättet att uppdelade de å två eller flera mineral tillsammans utfärdade mutsedlarna efter det övervägande mineralet har, på grund av de stora svårigheterna att med någon större grad av säkerhet verkställa en dylik fördelning, i detta års berättelse övergivits.

Tilldelade utmål. Enligt 21 § i gruvstadgan skall för inmutad fyndighet, då fyndigheten är blottad och prov å malmen erhållits, ett visst utmål anvisas, innefattande det utrymme på marken, varinom gruvägaren sedermera har rätt att med andras uteslutande bedriva arbetet. Jämlikt denna bestämmelse hava 1924 anvisats 57 utmål mot 33 närmast föregående år.

Sättet för arbetsskyldighetens fullgörande. För bevarande av rätten till ett utmål måste inom detsamma utföras en viss kvantitet arbete varje år eller under vissa omständigheter flera års arbetskvantitet på ett år, s. k. försvarsarbete, bergsöverstyrelsen dock obetaget att meddela gruvägare, som innehar flera intill varandra gränsande utmål, tillstånd att, så länge de av honom fortfarande innehavas, få under ett eller flera år genom arbete inom något eller några av utmålen fullgöra arbetsskyldigheten för dem alla. Har arbetsskyldigheten fullgjorts för tre år och utmål blivit gruvan tilldelat, kan gruvägaren i stället för försvarsarbete betala en årlig avgift av 50 kronor eller erhålla vilostånd.

Såsom tab. 18 närmare utvisar, har rätten till erhållna utmål och koncessionerade områden 1924 bevarats i 4 579 utmål och i 16 enligt lagen den

28 maj 1886 koncessionerade områden. Arbetsskyldigheten har för dessa utmål och koncessionerade områden 1923 och 1924 fullgjorts på sätt, som framgår av följande sammanställning.

	Utmål och koncessionerade områden			
	1923		1924	
	Antal	%	Antal	%
Under vilostånd	1 908	42·0	2 024	44·1
Med arbetsskyldigheten fullgjord genom arbete under föregående år	333	7·3	308	6·7
d:o genom arbete under året med malm (stenkols-)fångst	331	7·3	374	8·1
d:o d:o utan malm (stenkols-)fångst	129	2·8	167	3·6
d:o d:o inom angränsande utmål	882	19·4	849	18·5
d:o genom erläggande av avgift	965	21·2	873	19·0
Summa	4 548	100·0	4 595	100·0

Under redogörelseåret hava sönats 61 utmål. Beträffande 181 utmål saknas uppgift.

Beviljade vilostånd. I tab. 19 meddelas uppgifter angående antalet utmål, för vilka vilostånd eller förlängning därav beviljats att träda i kraft vid redogörelseårets utgång eller från och med den 1 januari 1925. Enligt tabellen uppgick antalet till 471. För 335 utmål beviljades jämlikt 44 § i gällande gruvstadga vilostånd av bergmästarne, medan för de övriga 136 förlängt vilostånd beviljades av bergsöverstyrelsen. Motsvarande siffror för 1923 voro resp. 480 och 163.

E) Bevillningstaxerad inkomst av bergverksrörelse.

Den för bevillning upptaxerade inkomsten av bergverksdriften, grundad på resultatet av närmast föregående års rörelse, uppgick för de anläggningar, som voro i verksamhet under redogörelseåret, till 17 941 514 kronor mot 22 514 452 kronor 1923. Inkomstens fördelning på bergshanteringens olika grenar framgår av följande tablå.

	1923 Kr.	1924 Kr.
Järngruvor	18 087 203	13 159 560
Andra malmgruvor	452 752	618 021
Järnverk	2 877 613	2 775 375
Andra metallframställningsverk o. d.	31 443	53 780
Stenkolsgruvor	—	45 745
Stenindustriella anläggningar	1 065 441	1 289 033
Summa	22 514 452	17 941 514

I de stenindustriella anläggningarnas anförda inkomstbelopp ingår fältspats- och kvartsbrottens bevillningstaxerade inkomst med 18 610 kronor.

Résumé.

Le tableau suivant présente des données sommaires concernant la production des industries extractives et métallurgiques en Suède en 1924.

Aperçu des industries extractives et métallurgiques en 1924.

	Nombre d'établissements	Personnel		Force motrice: chevaux		Valeur de vente des produits Mille couronnes
		administratif	ouvrier	directement employé pour les machines et les appareils	employé pour alimenter des générateurs électriques	
Mines de fer	92	364	7 739	72 169	8 779	69 105
Autres mines de minerais métallifères	18	42	923	5 993	820	4 946
Usines de fer	110	2 001	26 117	224 004	144 363	213 825
Autres usines pour la production de métaux etc.	9	42	669	3 385	315	11 437
Mines de houille	8	98	2 353	4 215	420	6 598
Etablissements pour l'industrie de la pierre	409	484	13 219	10 746	735	37 667
Totaux 1924	646	3 031	51 020	320 512	155 432	343 578
» 1923	605	2 889	46 875	293 559	153 516	248 834

L'augmentation notable de la production, qui ressort de ces chiffres, se rapporte surtout aux mines de fer, dont l'exportation s'est élevée, aux usines de fer, qui d'ordinaire étaient en position d'effectuer les commandes, accumulées sous le conflit de travail de longue durée en 1923, et aux carrières, où l'importante production des matériaux de pavage s'est bien vendue à l'étranger.

La production de *minerai de fer*, qui s'est élevée de 16·3 %, se répartit de la manière suivante:

	1923		1924	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Minerai de première qualité	5 145 680	47 730	5 967 678	59 903
Minerai d'autres qualités	118 572		93 617	
Schlich	323 921	3 197	438 435	4 675
Total	5 588 173	50 927	6 499 730	64 578

De schlich ont été agglomérés les produits suivants:

	1923		1924	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Briquettes	59 478	1 250	75 725	1 645
Sinters	65 801	1 344	143 964	2 882

L'exportation de minerais de fer s'est élevée, en 1924, à 5 947 593 tonnes contre 4 958 016 tonnes en 1923.

La production de *minerai de fer limoneux* n'a été que de 6 358 tonnes.

La production de *fente* en 1924, 513 255 tonnes, présente une augmentation pas moins de 81·6 % par rapport à 1923.

La quantité totale des *ferro-alliages* s'est élevée, en 1924, à 22 106 tonnes contre 19 012 tonnes en 1923.

La production de *fer et de lingots soumis à l'affinage au bas foyer* fait voir les chiffres suivants:

	1923		1924	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Massiaux et fer ébauché	38 970	6 943	48 976	9 176
Lingots	270 680	46 117	500 942	83 487
dont Bessemer	35 100	6 071	63 632	10 172
» Martin	217 885	35 136	398 466	63 325
» acier fondu au creuset	771	453	1 292	836
» de fusion électrique ..	16 924	4 457	37 552	9 154

Les chiffres concernant les produits principaux de *fer et d'acier en barres et d'autres ouvrages* ont été:

	1923		1924	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Fer et acier en barres (battu, gros et médium et déchets de fer)	97 435	22 857	162 952	36 291
Billetes et blooms	155 774	28 669	295 582	54 417
Ébauches de tubes, creuses.....	6 872	2 536	13 475	5 346
Ébauches de tubes, pleines.....	8 105	1 598	18 254	3 522
Autre fer ébauché pour manufacture	24 954	5 529	38 909	8 718
Fer d'angle, à T etc. et autre fer façonné (gros et médium).....	12 272	2 980	20 723	4 674
Autre fer gros (rails, essieux, etc.)	3 379	994	3 671	954
Autre fer médium.....	8 251	2 606	10 566	3 736
Fer feuillard, carillon et autre fer fin	48 361	13 028	76 084	19 648
Fil laminé en boucles.....	36 560	8 886	53 020	12 838
Strips	2 861	950	4 740	1 666
Tôles fortes et médium	10 066	3 000	13 795	4 170
Tôles minces	15 514	5 814	32 006	11 447

Les *minerais autres que ceux de fer* présentent les chiffres suivants:

	1923		1924	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Minerai d'argent et de plomb	2 842	885	2 777	906
» cuivre	2 446	22	174	17
» manganèse	5 045	134	10 881	249
» zinc	41 912	2 212	47 691	2 870
» arsenic.....	—	—	80	16
Pyrrite	58 297	759	66 353	888
Cérite et allanite	825	165	—	—

Les quantités des principaux *métaux autres que le fer*, produites en Suède, ont été:

	1 9 2 3		1 9 2 4	
	Quantité	Mille couronnes	Quantité	Mille couronnes
Or	38 708 kg	97	42 000 kg	89
Argent	467 8 »	37	1 887 0 »	164
Plomb	307 Tonnes	143	671 Tonnes	369
Cuivre	— »	—	2 143 »	2 362
Zinc	1 288 »	715	3 521 »	1 879

L'exploitation des gisements de *houille* présente le résultat suivant:

	1923		1924	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Houille	419 569	5 920	437 856	5 801
Argile réfractaire	115 820	305	149 072	646
Argile de klinker	29 173	126	37 319	151

Les *pierres dégrossies, concassées, taillées et polies* et les autres ouvrages en pierre présentent les chiffres suivants:

	1923		1924	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Granit et gneiss, blocs bruts et macadam	280 043	1 165	320 130	1 336
pavés	422 522	8 423	617 780	13 751
dalles et bordures de trottoirs	26 113	781	50 761	1 799
pierres de construction, non polies ou sculptées	17 777	1 269	11 952	941
autres ouvrages	—	1 241	—	1 319
Granit dit noir ou vert, en blocs	11 460	505	19 890	977
pierres ouvrées	2 291	1 333	2 437	1 397
Pierre ollaire, ouvrages, toutes espèces	—	479	—	529
Schiste, ouvrages, toutes espèces	—	183	—	181
Grès, quartzite et silex pyromaque, pierre brute et cassée, pierres ouvrées	—	355	—	512
Pierre à chaux et dolomite, pierre brute	497 077	1 591	512 758	1 629
pierre cassée et moulue	90 090	358	67 977	367
pierres de construction et autres ouvrages	—	1 556	—	1 729
Marbre, en blocs et pierres ouvrées	—	1 556	—	1 649
Feldspath, non moulu	16 008	310	18 875	298
moulu	849	49	434	20
Quartz, non moulu	25 428	186	51 721	341
moulu	1 729	65	2 320	72
Chaux calcinée, non éteinte	3 780 387	6 861	3 812 722	7 394
éteinte	164 508	259	190 422	285
Craie et farine fossile	9 155	462	12 804	639
Autres ouvrages	—	17	—	—

TABELLER

— — — — —

Tab. 1. Uppfordringen ur

I tabellen använda

Malmens karaktär: t = torrsten; e = engående malm; k = kalkig eller blandmalm; b = blod-
es = engående svartmalm; ks = kalkig svartmalm; o. s. v.

Brytningsmetod: D = dagbrott; I = igensättningsbrytning; M = magasinsbrytning; P = pall-
Undersökningsarbete = u.

	1	2	3	4	5	6
	Gruvor (gruvfält)	Antal under året med malm- fångst arbetade utnål	Malmens karak- tär	Under året använd bryt- nings- metod	Antal under året använda uppford- rings- schakt, stollar m. m.	Antal veckor, var- under gruvan arbetats
1	Stockholms län	2	—	—	1	—
	<i>Häverö socken:</i> Herrängsfältet:					
2	Eknäsgruvan	1	st	D	1	40
3	Glittergruvan	1	st	u	—	47
4	Uppsala län	2	—	—	3	—
5	<i>Alunda socken:</i> Ramhällsfältet (Karl Olsgruvan)....	1	ks	P	1	52
	<i>Dannemora och Films socknar:</i> Dannemora gruvors odal- utnål:					
6	Sveagruvan	1	s	M	1	52
7	Mellanfältet		s	M		52
8	Diamantgruvan		s	S		52
9	Södra fältet		s	S	1	1
10	Konstängsgruvan, äldre varp		s	—	—	—
11	Södermanlands län	9	—	—	5	—
12	<i>Sköldinge socken:</i> Kantorps gruvfält (Östra, Västra och Nya Kantorpsgruvorna samt Vil- helminagruvan) ..	4	bs	P	1	52
13	Ramsta gruvfält (Oskars- och Östra Oskarsgruvorna)	2	s	I	1	52
14	<i>Floda socken:</i> Stavsältet (Högsjögruvan)	1	st	P	1	52
15	<i>Helgona socken:</i> Mariebergfältet (Korsgruvan)	1	bst	S	1	11
16	<i>Åkers socken:</i> Bredsjönäs Sjögruva	1	ks	u	1	14
17	Östergötlands län	1	—	—	1	—
18	<i>Skällviks socken:</i> Nartorps gruva	1	es	IMR	1	26

¹⁾ Därav genom magnetisk sovring 26 536 ton. — ²⁾ Beräknad kvantitet, ej uppfordrad. — ³⁾ Ur magnetisk sovring 17 909 ton. — ⁴⁾ Genom magnetisk sovring.

järngruvorna år 1924.

beteckningar:

stensmalm: s = svartmalm: bt = blodstensmalm, som är torrsten; st = svartmalm, som är torrsten;

brytning i öppna rum: R = rasbrytning; S = skivbrytning; T = takbrytning utan igensättning.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Inom och utom fyndigheten brutet berg och malm tillsammans		Erhållen skrädd, direkt användbar malm, däri inbegripet plock-, vask- och magnetiskt sovråd malm		Nettoförsäljningsvärde fritt banvagn eller fartyg å denna direkt användbara malm	Den producerade primamalmens genomsnittshalt av			Erhållen för anrikning lämplig produkt	
Under jord	I dagbrott	Prima	Andra kvaliteter		järn	fosfor	svavel		
T o n				Kronor	%			Ton	
4 529	28 970	—	—	—	—	—	—	32 831	1
3 299	28 970	—	—	—	—	—	—	1) 31 666	2
2) 1 230	—	—	—	—	—	—	—	2) 1 165	3
64 906	—	38 419	28	584 361	—	—	—	24 489	4
1 395	—	{ 273 3) 2}	19	{ 4 380 30	{ 54 50	{ 0'019 0'018	{ 0'03 0'05	{ 1 004	5
21 919	—	11 734	—	176 010	50'6	0'005	0'027	5) 23 485	6
26 729	—	{ 2 585 11 224}	—	214 890	{ 54'9 52'5	{ 0'003 0'003	{ 0'008 0'038}		7
14 541	—	6 798	—	101 970	54'9	0'035	0'008		8
322	—	4) 5 781 15	9	{ 86 715 270	{ 51'6 53'2	{ 0'003 0'004	{ 0'092 0'157		9
—	—	7	—	96	48'5	0'004	0'04		10
29 585	—	9 442	—	122 776	—	—	—	12 239	11
18 787	—	7 222	—	96 340	58'5	0'023	0'005	8 843	12
3 364	—	1 369	—	18 260	50'7	0'004	0'014	1 514	13
3 965	—	509	—	4 072	41'1	0'089	0'005	337	14
1 864	—	—	—	—	—	—	—	1 545	15
1 605	—	342	—	4 104	50'25	0'004	0'036	—	16
26 872	—	1 488	—	17 856	—	—	—	17 685	17
26 872	—	6) 1 488	—	17 856	50	0'02	0'02	6) 17 685	18

äldre upplag. — 4) Magnetiskt sovråd malm från Mellanfältet, Svea- och Diamantgruvorna. — 5) Därav genom

	1	2	3	4	5	6
1	Värmlands län	8	—	—	8	—
	<i>Färnebo socken: Persbergs odalfält:</i>					
2	Skärstötén	1	es	S	1	40
3	Magneten		es	M	1	
4	Storgruvan		es	P		
5	Alabama		es	S		
6	Krangruvan, äldre varp		es	—		
7	Långbansfältet (Stor-, Kollegii-, Källar- och Sandelinsgruvorna)	3	bs	PT	2	52
8	Ulriksgruvan	1	es	PT	1	43
9	<i>Nordmarks socken: Tabergs gruvor</i>	1	es	I	1	52
10	Finnmosse gruvor	1	es	S	1	52
11	Nordmarks gruvor	1	es	M	1	52
12	Örebro län	46	—	—	31	—
13	<i>Vintrosa och Tysslinge socknar: Klara malmfält (Klara- och Säbygruvorna)</i>	2	s	M	1	52
14	<i>Nora socken: Timansbergs gruvfält (Kärr- och Västra Galtabogruvorna)</i>	2	s	u	1	52
	<i>Stribergs gruvfält:</i>					
15	Övra Kärrgruvorna	1	bt	IM	1	39
16	Långgruvan	1	st	M		13
17	Åsbobergsgruvan	1	b	I	1	52
18	Rödbergsfältet	1	s	P	1	34
19	Pershyttefältet (Nedre fältet)	1	bs	P	1	48
	<i>Pershytte-Berggruvefältet:</i>					
20	Gropatorpsgruvan	2	bt	M	1	52
21	Pershytte-Berggruvan					
22	Bergsängsfältet (Arbmansgruvan)	1	es	M	1	3
23	<i>Nora och Järnboås socknar: Klacka—Lerbergs gruvfält (Stor Klacka- och Stora Lerbergsgruvorna)</i>	1	s	R	2	52
24	<i>Vikers kapellförsamling: Dalkarlsbergs gruvfält (Vasa- och Nya Vretgruvorna)</i>	3	bs	S	1	50
25	<i>Hjulsjö och Järnboås socknar: Stora Slotterbergsgruvan, äldre varp</i>	1	s	—	—	34
	<i>Hjulsjö socken: Ösjöbergsfältet:</i>					
26	Ösjöbergs- och Västra Kolningsbergsgruvorna	2	st	M	1	8
27	Östra Kolningsbergsgruvan	1	st	M	1	8
28	<i>Hällefors socken: Sirsjöbergsfältet (Stora Sirsjöbergs-, Sikfors- och Mossteggruvorna)</i>	3	es	MS	1	42
	<i>Ljusnarsbergs socken: Svartviksfältet:</i>					
29	Göjegruvan	1	ks	M	1	52
30	Lejonmarksgruvan		ks	u	1	52
31	Ställbergsfältet (Kejsarschaktet och Drottninggruvan)	2	s	M	2	52

¹⁾ Därav 13 503 ton genom magnetisk sovring samt 1 600 ton övermalm. — ²⁾ Därav ur äldre varp äldre varp 800 ton; genom magnetisk sovring 1 604 ton. — ³⁾ Genom magnetisk sovring; därav ur äldre varp ¹⁰⁾ Därav genom magnetisk sovring 20 140 ton.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
132 830	—	51 234	542	524 845	—	—	—	48 372	1
15 533	—	²⁾ 5 381	—	59 188	53·2	0·007	spår	³⁾ 6 071	2
2 808	—	774	—	7 741	50·8	0·003	spår	1 463	3
9 082	—	¹⁾ 2 978	—	29 787	50·1	0·011	spår	4 733	4
14 931	—	5 745	—	51 703	50·8	0·003	spår	6 841	5
—	—	³⁾ 225	—	2 247	—	—	—	³⁾ 239	6
27 550	—	3 088	—	40 144	60	0·013	0·02	5 052	7
7 300	—	1 888	542	24 300	49	0·002	0·01	—	8
27 847	—	³⁾ 11 879	—	118 789	51·9	0·003	0·02	³⁾ 10 217	9
21 815	—	³⁾ 15 047	—	150 474	54·2	0·004	0·067	—	10
5 964	—	⁵⁾ 905	—	7 236	58·2	0·004	0·089	—	11
—	—	⁶⁾ 3 324	—	33 236	54·6	0·007	0·04	⁷⁾ 13 756	12
507 911	4 219	232 530	2 471	2 035 056	—	—	—	186 702	13
21 025	—	5 044	—	45 000	58·8	0·047	0·007	10 294	14
3 875	—	—	—	—	—	—	—	449	15
41 174	—	24 291	—	170 037	53·3	0·012	0·012	13 435	16
1 431	—	619	103	4 843	62·4	0·01	0·015	531	17
11 854	—	2 610	—	23 490	61·9	0·021	0·013	4 053	18
—	—	4 110	—	28 770	54·5	0·015	0·013	—	19
9 646	—	70	—	35 020	65	0·005	0·02	2 236	20
10 708	—	64	—	—	60	0·005	0·02	—	21
16 448	—	4 150	—	—	58	0·005	0·02	⁸⁾ 15 274	22
8 023	—	—	—	97 839	53	0·012	0·003	5 495	23
127	—	65	—	450	45·8	0·009	0·021	12	24
37 357	—	1 250	—	12 500	64·1	0·009	0·006	26 354	25
—	—	7 330	—	58 640	58·8	0·014	0·011	—	26
—	—	354	—	3 540	64·6	0·024	0·005	—	27
72 764	—	6 912	—	62 208	58·1	0·05	0·002	35 093	28
—	—	8 538	—	68 304	55·4	0·091	0·002	—	29
—	—	129	—	903	51	0·115	0·003	—	30
—	—	³⁾ 5 580	—	39 060	58·1	0·08	0·007	—	31
—	—	—	—	—	—	—	—	6 678	32
1 086	—	441	—	6 615	57	0·008	0·02	³⁾ 932	33
2 705	—	—	—	—	—	—	—	—	34
36 397	—	³⁾ 2 831	—	67 483	55·4	0·015	0·027	⁹⁾ 21 975	35
—	—	2 360	—	—	56·1	0·038	0·031	—	36
19 707	—	5 235	1 921	93 028	48·1	0·003	0·014	5 134	37
3 902	—	61	—	793	47	0·003	0·02	40	38
56 463	—	¹⁰⁾ 46 339	—	602 407	51	0·006	0·04	—	39

200 ton. — ³⁾ Genom magnetisk sovring. — ⁴⁾ Därav ur äldre varp 300 ton. — ⁵⁾ Mull. — ⁶⁾ Därav ur 11 100 ton. — ⁷⁾ Därav ur äldre varp 4 566 ton. — ⁸⁾ Därav genom magnetisk sovring 14 974 ton. —

	1	2	3	4	5	6
1	Mossgruvefältet (Lilla Moss-, Moss- och Bäckgruvorna).....	3	s	S	1	30
2	Sköttgruvefältet (Karl-, Skött- och Nya Karlgruvorna).....	3	ks	I	2	52
3	Fäbobaesgruvan	1	s	R	1	1
	<i>Hörks kapellförsamling:</i> Bastkänsfältet:					
4	Arabischaktet	2	st	u	2	12
5	Stjernforsschaktet					
	<i>Guldsmedshyttans socken:</i> Ingelshyttfältet:					
6	Ingelsgruvan	1	bst	P	1	52
7	Hoppet	1	bst	P	1	52
8	Södra Sand- och Gull- mundgruvorna.....	1	st	P		52
9	Stripa odalfält	1	bt	M		51
	Fanthyttfältet:					
10	Kärrgruvan	1	ks	M	1	13
11	Nybergsgruvan	1	s	M		
12	Gränshyttfältet (Gullblanka- gruvan)	1	bst	M	1	28
13	Nybergsfältet (Storgruvan) ..	1	bs	D	—	26
	<i>Ramsbergs socken:</i> Blankafältet (Sydvästra Blanka- gruvan)	2	bst	M	2	28
15	Allmänningobfältet	1	s	D	—	1
16	Västmanlands län	28	—	—	15	—
	<i>Skinnskattebergs socken:</i> Riddarhytte odalut mål:					
17	Höjdgruvan	1	s	u	1	25
18	Bäckgruvan					25
19	Stripagruvan, äldre varp	1	s	—	—	20
20	Övre Persgruvan, äldre varp ..	1	s	—	—	46
21	Källfallsfältet (Valdemars- o. Källfallsgruvorna)	2	s	M	1	49
22	<i>Norbergs socken:</i> Risbergfältet (Bond- och Rännils- gruvorna)	2	b	I	1	30
23	Kallmorbergfältet (Kallmora- och Norrgruvorna)	2	es	DM	2	52
24	Morbergfältet (Norra Örling-, Mor- och Örlinggruvorna)	3	bst	MPR	1	52
25	Getbacksfältet (Stora Åsgruvan)	1	es	DP	1	52
26	Röbergfältet (Stora och Lilla Östan- mossgruvorna)	2	es	D	1	52
	Klackbergfältet:					
27	Gröndalsgruvan	1	ks	I	1	26
28	Storgruvan	1	ks	I	1	52
29	Nya Kolningsbergfältet (Stads- och Strandgruvorna)	2	ks	IS	1	39
30	Gamla Kolningsbergfältet (Uddevalla- och Persgruvorna)	2	ks	MS	1	52
	Andersbenningsfältet:					
31	Långgruvan	1	s	MS	1	52
32	Vindgruvan	1	s	M		52
33	Malmkärra-, Nya och Västra Malm- kärragruvorna	3	es	M	1	52
34	<i>Västanfors socken:</i> Östra och Västra Stortägsgruvorna	2	bst	M	1	52

¹⁾ Malmen höll även 3.18 % mangan. — ²⁾ Vaskmalm ur äldre varp. — ³⁾ Blodsten. — ⁴⁾ Svartmalm.
mangan. — ⁵⁾ Därav ur äldre varp 156 ton. — ⁶⁾ Därav ur äldre varp 493 ton. — ¹⁰⁾ Kismalm. — ¹¹⁾ Mull.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
41 882	—	¹⁾ 35 904	—	161 563	53·6	0·021	0·038	—	1
15 584	—	5 331	—	63 972	52	0·016	0·05	5 744	2
128	—	12	—	96	43	0·01	0·15	84	3
{ 42	—	²⁾ { 123	—	984	52·6	0·008	0·075	42	4
288	—	381	—	3 048	51·6	0·008	0·252		5
8 828	—	³⁾ 3 189	—	60 712	51	0·015	0·01	1 844	6
	—	⁴⁾ 535			52	0·02	0·025		
4 421	—	³⁾ 263			52	0·015	0·01	1 143	7
	—	⁴⁾ 2 625			53	0·02	0·025		
2 119	—	⁴⁾ 977	—	—	53	0·02	0·025	375	8
61 285	—	37 211	—	253 034	51·5	0·007	0·015	18 637	9
{ 1 027	—	⁵⁾ 217	—	1 736	33·7	0·011	0·05	798	10
{ 371	—	⁶⁾ 69	—	586	47	0·006	0·29	267	11
12 614	—	1 736	—	13 367	56	0·01	0·015	7 086	12
—	4 169	⁷⁾ 3 425	—	30 825	19	0·02	0·003	—	13
4 630	—	⁸⁾ 1 238	447	24 003	61·8	0·004	0·018	⁹⁾ 2 697	14
—	50	40	—	200	60	0·005	0·03	—	15
368 814	27 656	110 619	6 277	1 151 897	—	—	—	214 085	16
1 015	—	84	—	840	50	0·005	0·06	721	17
2 660	—	—	—	—	—	—	—	—	18
—	—	348	—	3 480	48	0·005	0·06	—	19
—	—	930	—	9 300	58	0·005	0·06	—	20
206 730	—	44 877	—	448 770	58	0·005	0·06	123 696	21
8 565	—	6 541	—	41 800	50	0·025	0·034	1 940	22
4 250	5 738	211	—	2 321	49	0·006	0·02	9 777	23
27 096	—	7 508	—	45 048	48·4	0·022	0·005	19 518	24
14 729	6 570	2 915	—	32 065	52·2	0·007	0·06	15 521	25
—	15 348	140	—	1 540	48	0·005	0·03	15 208	26
4 629	—	2 642	¹⁰⁾ 195	30 834	51	0·003	0·1	¹¹⁾ 301	27
26 984	—	14 387	¹⁰⁾ 975	167 713	49·4	0·003	0·06	¹²⁾ 5 917	28
10 063	—	4 519	¹³⁾ 2 539	74 671	44	0·003	0·05	¹³⁾ 1 973	29
17 969	—	10 080	¹³⁾ 2 568	134 565	47·2	0·003	0·08	¹³⁾ 1 475	30
9 401	{	—	—	—	—	—	—	15 179	³¹⁾
10 790		—	—	—	—	—	—		³²⁾
9 320	—	4 998	—	65 000	52	0·005	0·05	1 227	33
14 613	—	10 439	—	93 950	47	0·005	0·01	1 632	34

— ⁵⁾ Malmen höll även 4·9 % mangan. — ⁶⁾ Malmen höll även 4 % mangan. — ⁷⁾ Malmen höll även 19 %
 — ¹²⁾ Därav 1 803 ton mull. — ¹³⁾ Genom magnetisk sovring.

	1	2	3	4	5	6
1	Kopparbergs län	76	—	—	29	—
2	<i>Svärdsjö socken</i> : Vintjärnsfältet (Gammalgruvan).....	1	s	P	1	28
3	<i>Stora Tuna socken</i> : Idkerbergsfältet (Voxna, Bråfalls-, Laxsjö- och Väggruvorna)	4	es	S	1	52
4	<i>Silvbergs socken</i> : Hasthagbergs Fly- och Smedje- gruva	1	es	P	1	47
5	<i>Säters socken</i> : Bispbergsfältet (Stor- och Gräsgruvorna)	2	bst	l	2	52
6	<i>Husby socken</i> : Rällingsbergsfältet:					
7	Rällingsbergsgruvan	1	es	MP	1	52
8	Ägruvan	1	es	P	1	52
9	<i>Garpenbergs socken</i> : Östra och Västra Smältarmoss- gruvorna	2	es	M	1	52
10	Intrångets gruvor (Viks- och Netzel- gruvorna)	1	s	M	1	22
11	Långviksfältet (Holmgruvan)	1	es	M	1	52
12	<i>Folkärna socken</i> : Lövsvedsgruvan	1	s	MS	1	37
13	<i>Grangärde socken</i> : Grängesbergs exportfält	29	bs	MS	2	52
14	Västra Ormbergsfältet:					
15	Pick- och Granlundsgruvorna	3	b	IM	1	52
16	Ceciliagruvorna	3	b	M	1	52
17	Morgruvan	1	b	M	1	52
18	Risbergsfältet:					
19	Hammar- och Carlgruvorna	1	bs	M	1	42
20	Drag-, Busk- och Södra Buskgru- vorna	2	bs	u	1	35
21	<i>Grangärde och Ludvika socknar</i> : Björnbergsfältet (Lång- gruvan)	1	s	S	1	52
22	<i>Ludvika socken</i> : Björnbergsfältet (Pullerogruvan)	1	s	P	1	52
23	Blötbergsfältet:					
24	Kalvgruvan	1	s	S	2	52
25	Flygruvan	1	b	M		52
26	Herkules-, Betsta-, Huggets-, För- liknings- och Kaggruvorna	5	b	u		37
27	Lekombergsfältet (Lekombergsgruvan)	2	s	MP		26
28	<i>Norrbärke socken</i> : Siksjöbergsfältet	1	s	u	1	52
29	Stollbergsfältet	6	b	S	1	52
30	Hillängsgruvan	1	st	P	1	52
31	Nybergsfältet:					
32	Källgruvan	1	es	P	1	4
33	Kanalgruvan	1	es	P	1	52
34	Bråthagsfältet (Stora Bråt- och Tapp- gruvorna)	1	es	P	1	44
35	Gävleborgs län	3	—	—	2	—
36	<i>Torsdävers socken</i> : Nyängsfältet (Nyängsgruvan)	1	es	M	1	50
37	Storstrecksfältet (Storstrecks- och Afzegruvorna)	2	ks	M	1	25

¹⁾ Genom magnetisk sovring. — ²⁾ Därav genom magnetisk sovring 7 074 ton. — ³⁾ Därav genom ton. — ⁴⁾ Apatit. — ⁵⁾ Mull genom magnetisk sovring. — ⁶⁾ Därav genom magnetisk sovring 1 391 ton. — ⁷⁾ Ej sovrat vaskgods. — ⁸⁾ Genom magnetisk sovring; därav ur äldre varp 4 592 ton. — ⁹⁾ Genom mag- 1 649 ton. — ¹⁰⁾ Malmen höll även 10,3 % mangan. — ¹¹⁾ Malmen, varav 3 629 ton erhöjllits genom magnetisk

7	8	9	10	11	12	13	14	15				
1 485 309	—	833 975	84 299	7 513 890	—	—	—	145 632	1			
15 408	—	¹⁾ 3 482	—	24 374	49	0'02	0'003	¹⁾ 10 917	2			
176 926	—	101 241	—	1 012 413	66'4	0'57	0'006	—	3			
8 132	—	4 788	1 580	63 680	61	0'004	0'01	829	4			
33 325	—	3 344	²⁾ 12 384	186 034	68	0'003	0'001	—	5			
7 505	—	893	}	43 298	{	65 57	0'001 0'002	0'02 0'05	{	¹⁾ 9 876	{	6 7
11 735	—	¹⁾ 1 817										
34 358	—	¹⁾ 2 633	—	31 596	58	0'001	0'05	¹⁾ 19 918	8			
15 382	—	¹⁾ 239	—	3 220	51'9	0'01	0'67	¹⁾ 13 660	9			
28 114	—	³⁾ 17 919	—	157 687	40	0'01	0'2	7 991	10			
10 989	—	2 379	—	19 030	50	0'006	0'013	8 460	11			
799 651	—	⁴⁾ 529 697	{ ⁵⁾ 276 ⁶⁾ 50 009	4 489 831	60'2	1	0'012	—	12			
29 152	—	6 706	660	63 654	61'4	0'077	0'001	17 112	13			
26 958	—	12 635	—	113 715	60'2	0'079	0'003	9 583	14			
27 939	—	⁷⁾ 13 119	⁶⁾ 1 671	131 719	60'9	0'08	0'002	—	15			
38 878	—	⁸⁾ 23 140	{ ⁵⁾ 531 ⁶⁾ 2 865	185 752	58	0'33	0'005	—	16			
4 112	—	⁹⁾ 940	—	8 460	57'7	0'12	0'005	¹⁰⁾ 137	17			
28 233	—	6 461	2 428	67 547	47	0'018	0'033	12 533	18			
4 461	—	1 361	683	13 610	55'3	0'005	0'008	1 440	19			
13 869	—	¹⁾ 4 357	—	27 000	57'7	0'55	0'01	¹⁾ 1 259	20			
48 207	—	32 414	9 510	300 650	62'5	0'9	0'01	—	21			
4 817	—	501	—	3 006	58	0'15	0'006	674	22			
25 979	—	¹⁾ 18 567	—	132 013	48'6	0'9	0'026	¹¹⁾ 12 003	23			
9 782	—	{ 1 236 ¹²⁾ 2 137 ¹³⁾ 1 823 ¹⁴⁾ 12 884 ¹⁵⁾ 19 691	—	17 300	57	{ 0'002— 0'005 0'005 0'005	0'005 0'01 0'005 0'005	4 007	24			
22 967	—		—	34 650	55							
30 373	—		—	89 908	39'8							
	—		—	177 219	38							
1 147	—	220	—	2 750	50	0'005	0'02	927	27			
17 890	—	{ 1 043 4 337	869	83 723	{ 64 55	0'004 0'004	0'006 0'01	{ 8 427	28			
9 020	—	1 971	833	30 051	52	0'004	0'01	5 879	29			
31 131	—	3 374	—	50 610	—	—	—	20 363	30			
25 476	—	3 292	—	49 380	56	0'003	0'18	16 449	31			
5 655	—	82	—	1 230	61	0'004	0'035	3 914	32			

magnetisk sovring 2 002 ton; malmen höll även 9 % mangan. — ⁴⁾ Därav genom magnetisk sovring 210 485

⁸⁾ Därav genom magnetisk sovring 6 770 ton. — ⁹⁾ Därav genom magnetisk (och våt-) sovring 90 ton. —

netisk sovring; därav ur äldre varp 1 976 ton. — ¹³⁾ Mull genom magnetisk sovring; därav ur äldre varp sovring, höll även 10'5 % mangan.

	1	2	3	4	5	6
1	Norrbottens län	90	—	—	16	—
	<i>Gällivara socken</i> : Gällivare malmfält:					
2	Kaptenslagret	53	es	IMR	4	52
3	Tingvallskulle		bes	MR	2	52
4	Vulcan		bes	n	1	52
5	Hermelin		bes	MR	1	52
6	Välkommen		bes	M	2	52
7	Diverse arbetsplatser		—	—	—	32
8	Koskullskulle gruvfält (Koskullskulle, Försöket, Bolags- gruvan n:o 5, Sydvästra och Syd- östra Bolagsgruvorna)	5	es	DS	2	38
9	<i>Jukkasjärvi socken</i> : Kiirunavaara malmfält (fyndigheterna n:ris 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 22, 23, 24, Maria och Alrik)	21	bs	DM	1	52
10	Luossavaara malmfält (Balder, Gylfe och Odin)	3	bs	D	1	50
	Tuolluvaara malmfält:					
11	Kurt	8	s	Du	2	32
12	Ararat			D		52
13	Emil			DS		52
14	Siam			DS		48
15	Gutte			S		52
16	Choulalongkorn			D		48
17	Snorre			D		52
18	Finis			S		52
	Hela riket	265	—	—	111	—

¹⁾ Därav genom magnetisk sovring 670 765 ton. — ²⁾ Därav ur äldre varp 108 679 ton; genom mag-
⁴⁾ Genom magnetisk sovring; därav ur äldre varp 3 767 ton. — ⁵⁾ Malmbreccia.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1 543 776	5 220 709	4 686 597	—	47 901 893	—	—	—	244 209	1
{ 1 098 960	—	1) { 364 158 494 043 }	—	9 011 112	{ 65 61·9	{ 0·27 0·898	{ 0·055 0·087 }	2) 234 231	2
									3
									4
									5
									6
									7
27 089	59 911	3) 77 893	—	778 929	65·2	0·02	0·21	4) 5 011	8
370 628	4 788 424	{ 170 300 78 167 252 101 193 594 2 812 973 }	—	35 422 058	{ 69·3 69·1 68·8 66·7 60·1	{ 0·012 0·051 0·17 0·57 1·95	{ 0·013 0·01 0·012 0·01 0·016 }	—	9
18 645	293 959	{ 40 217 96 032 16 981 36 }	—	2 053 768	{ 67 66·4 65·8 64·1	{ 0·023 0·062 0·15 0·6	{ 0·014 0·014 0·014 0·014 }	—	10
28 454	78 415	{ 29 350 4 988 55 764 }	—	636 026	{ 67·03 67·7 67·2	{ 0·008 0·041 0·09	{ 0·002 0·003 0·002 }	5) 4 967	11
									12
									13
									14
									15
									16
									17
									18
4 195 663	5 281 554	5 967 678	93 617	59 903 184	—	—	—	946 607	

netisk sovring 107 560 ton. — 3) Därav ur äldre varp 15 022 ton; genom magnetisk sovring 25 395 ton. —

Tab. 2. Järnmalms anrikning,

I tabellen använda

Slag av anrikningsverk: m = magnetiskt, mv = kombinerat magnetiskt

1	2	3	4	5	6	
Verkets namn	Slag av anrik- ning	Antal timmar, varunder anrik- nings- verket varit i gång	I verket ingående rå-			
			Från nedanstående gruvor (gruvfält)	Vikt	Genom-	
				Ton	järn %	
1 Stockholms län	—	2 493	—	26 644	—	
2 Herräng	m	2 493	Eknäsgruvan	26 644	36.09	
3 Uppsala län	—	1 728	—	17 909	—	
4 Dannemora	m	1 728	{ Mellanfältet, Svea- och Diamant- gruvorna	17 909	33.03	
5 Gimo	—	—		—	—	—
6 Söderfors	—	—		—	—	—
7 Södermanlands län ...	—	1 487	—	8 843	—	
8 Kantorps	mv	1 487	Kantorps- och Vilhelminagruvorna	8 843	41.6	
9 Östergötlands län	—	770	—	17 685	—	
10 Nartorps	m	770	Nartorps gruva	17 685	27	
11 Värmlands län	—	7 287	—	43 972	—	
12 Persberg	m	4 823	{ Skärstöten, Magneten, Storgruvan och Alabama samt Krangruvan, äldre varp	19 347	35.8	
13 Långban	mv	297		652	34	
14 Taberg	m	2 167		10 217	42	
15 Hagfors	—	—		13 756	—	
16 Nykroppa	—	—	—	—	—	
17 Örebro län	—	33 084	—	179 477	—	
18 Klaragruvan	mv	2 830	Klaragruvan	20 298	40	
19 Timansberg	m	3 625	{ Kärr-, Varp- och Västra Galtabo- gruvorna	6 941	27	
20 Åsboberg	mv	2 680		1 011	44.3	
21 Pershyttan	mv	2 821	Övra Kärrgruvorna	13 291	36.2	
22 Klacka-Lerberg	m	3 995	Pershyttfältet (Nedre fältet)	15 274	30.7	
23 Dalkarlsberg	mv	3 322	{ Stora Klacka- och Stora Lerbergs- gruvorna	27 384	37.4	
24 Slotterberg	m	4 008	Vasa- och Nya Vretgruvorna	34 595	23	
25 Bredsjö	m	377	{ Stora Slotterbergsgruvan, äldre varp	6 678	47	
26 Sikfors	m	5 651	Örsjöbergsfältet	937	48.8	
27 Sköttgruvan	m	1 367	Sirsjöbergsfältet	14 343	42	
			{ Skött-, Karl- och Nya Karlgru- vorna	47 113		

*) Förutom i tabellen redovisade kvantiteter slig och briketter, erhållna med inhemsk järnmalm som gruvor, vid två kopparverk erhållits 131 494 ton purple-ore med värdet 1 106 731 kr., och höllo 37 984 ton 54 % redogörelseärets produktion av purple-ore ha vid ett verk framställt 61 610 ton briketter med värdet 1 124 383 kr.

1) Malmmull. — 2) Svartmalmslig. — 3) Blodstenslig. — 4) Därav ur äldre varp 1 369 ton.

brikettering och sintring år 1924.*)

beteckningar:

och våtanrikningsverk. Briketteringsverk: b. Sintringsverk: s.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
gods		Erhållen färdig vara (slig)					Briketterings- eller sint-rings- verk	Antal timmar, varunder verket varit i gång	Tillverkade briketter och sinter		
snittshalt av		Vikt	Värde	Genomsnittshalt av					Vikt	Värde	
fosfor	svavel			järn	fosfor	svavel					
%		Ton	Kronor	%					Ton	Kronor	
—	—	13 130	196 950	—	—	—	—	7 593	17 027	340 540	1
0·02	0·6	13 130	196 950	64·53	0·008	0·2	s	7 593	17 027	340 540	2
—	—	8 369	109 566	—	—	—	—	9 354	18 136	362 720	3
0·003	0·15	3 046	45 690	56	0·0025	0·15	}	—	—	—	4
		1) 5 323	63 876	49	0·003	0·081		—	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	s	1 254	3 664	73 280	6
—	—	—	—	—	—	—	s	8 100	14 472	289 440	7
—	—	4 733	37 860	—	—	—	—	2 686	8 976	132 930	8
0·035	0·01	4 733	37 860	65·6	0·021	0·005	s	2 686	8 976	132 930	9
—	—	6 294	75 528	—	—	—	—	—	—	—	10
0·02	0·02	6 294	75 528	59	0·02	0·02	—	—	—	—	11
—	—	21 088	232 796	—	—	—	—	10 478	14 226	367 827	12
0·01	0·01	8 636	94 999	62·2	0·006	0·004	—	—	—	—	13
0·014	0·02	414	5 382	62	0·006	0·006	—	—	—	—	14
0·007	0·06	6 372	70 093	60	0·005	0·055	—	—	—	—	15
—	—	5 666	62 322				—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	s	7 436	8 013	236 089	17
—	—	—	—	—	—	—	s	3 042	6 213	131 738	18
—	—	67 555	656 603	—	—	—	—	22 230	28 598	512 784	19
0·05	0·039	5 605	36 500	64·14	0·03	0·026	—	—	—	—	20
0·008	0·07	643	4 503	63·8	0·002	0·021	}	—	—	—	21
		1 487	10 407	64·3	0·002	0·081		—	—	—	22
0·018	0·01	5 380	37 660	57·9	0·013	0·01	}	—	—	—	23
		1 680	11 760	65·9	0·009	0·03		—	—	—	24
0·028	0·008	2) 5 000	55 000	64·2	0·004	0·002	}	—	—	—	25
		3) 1 600	16 000	65	0·01	0·01		—	—	—	26
0·018	0·01	8 540	59 780	62·8	0·006	0·009	—	—	—	—	27
0·1	0·006	6 672	46 704	66·2	0·021	0·007	}	—	—	—	28
		1 508	10 556	66·5	0·08	0·021		—	—	—	29
0·008	0·1	1 709	20 509	65·8	0·005	0·04	—	—	—	—	30
0·015	0·15	556	7 778	66	0·005	0·06	b	5 240	4 710	94 200	31
0·03	0·15	8 022	96 264	63·6	0·007	0·062	b	6 669	7 330	146 600	32
0·016	0·11	4 480	44 800	64	0·008	0·09	s	2 264	3 873	58 095	33

utgångsmaterial, ha såsom biprodukt vid kopparframställning ur svavelkisbränder, huvudsakligen från norska järn, 0·005 % fosfor och 0·35 % svavel samt 93 510 ton 58 % järn, 0·01 % fosfor och 0·35 % svavel. Av Briketteringen pågick 6 690 timmar.

	1	2	3	4	5	6
1	Guldsmedshyttan	mv	2 408	Gullblanka	7 890	40·26
				Häkansbodafältet (Knutgruvan) ..	¹⁾ 848	37·51
				Stripa gruvor	1 092	36·99
2	Degerfors	—	—	—	21 782	37·93
3	Västmanlands län	—	18 280	—	254 978	—
4	Källfallet	m	6 400	Källfallsgruvan	128 213	40
5	Bäckegruvan	m	10	Höjdgruvan	61	36
6	Spännarhyttan	—	⁴⁾ 73	Järvsö (Kramsta gruvor)	⁵⁾ 575	23·4
7	Kallmora	m	1 332	Kallmora- och Norrgruvorna ..	12 982	23
8	Bålsjö	mv	4 479	Morbergsfältet	56 034	32
9	Östanmossa	m	4 486	Östanmoss- och Stora Åsgruvorna	41 934	27
10	Långgruvan	m	1 500	Lång- och Vindgruvorna	15 179	35·8
11	Fagersta	—	—	—	—	—
12	Köping	—	—	—	—	—
13	Högfors	—	—	—	—	—
14	Kopparbergs län	—	14 959	—	132 676	—
15	Vintjärn	m	1 029	Gammalgruvan	17 148	37
16	Rällingsberg	m	1 422	Rällingsbergs- och Ågruvorna ..	9 876	40
17	Smältarmossgruvan	m	3 629	Östra och Västra Smältarmoss- gruvorna	19 918	43
18	Intrånget	m	1 400	Netzelgruvorna	13 660	36·9
19	Lövsvedsgruvan	m	1 963	Lövsvedsgruvan	⁸⁾ 11 466	35·7
20	Västra Ormberg	mv	1 276	Pick- och Granlundsgruvorna ..	17 331	52
				Ceciliagruvan	9 619	—
21	Björnberget	m	1 536	Långgruvan	12 471	37·1
22	Blötberget	m	167	Kalvgruvan	1 259	51·2
23	Lekomberg	mv	1 728	Lekombergsgruvan	¹⁰⁾ 12 003	32·2
24	Nyberget	m	809	Kanalgruvan	6 999	38
25	Långshyttan	—	—	Källgruvan	926	40
26	Fors	—	—	—	—	—
27	Horndal	—	—	—	—	—
28	Gävleborgs län	—	1 984	—	34 907	—
29	Långnäs	m	1 984	Nyängsgruvan	17 112	37
				Storstrecksgruvan	16 699	
				Göskegruvan, äldre varp	815	
30	Hofors	—	—	Fräkengruvan	281	—
31	Sandviken (Högbo)	—	—	—	—	—
32	Ljusne	—	—	—	—	—
33	Forsbacka	—	—	—	—	—
34	Norrbottnens län	—	7 503	—	238 127	—
35	Vitåfors (Malmberget)	mv	4 088	Gällivare malmfält	196 903	43·1
36	Luleå	m	3 415	Gällivare malmfält, äldre varp ..	41 224	46·87
37	Hela riket	—	89 575	—	955 218	—

¹⁾ Kisgods. — ²⁾ Svartmalmsslig. — ³⁾ Blodstensslig. — ⁴⁾ Uteslutande för experimentella ändamål. — ⁵⁾ Höll syra. — ⁶⁾ Värdet uppskattat. — ⁷⁾ Därav ur äldre varp 3 006 ton. — ⁸⁾ Småmalm. — ⁹⁾ Därav ur äldre

7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
0.012	1.13	4 027	60 405	69.32	0.005	0.24					
0.015	12.41	363	3 630	67.71	0.008	4.41					
0.026	0.19	393	5 777	54.2	0.015	0.44	s	4 713	7 286	127 505	1
0.012	0.007	{ ²) 3 910	50 830	66.06	0.007	0.003					
—	—	{ ³) 5 980	77 740	67.11	0.006	0.009	s	3 344	5 399	86 384	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	110 820	829 409	—	—	—	—	34 787	43 134	881 453	3
0.005	0.09	66 696	333 480	65	0.003	0.05	b	8 435	10 810	162 150	4
0.005	0.1	26	130	64	0.003	0.06	—	—	—	—	
0.044	0.39	⁶) 105	⁷) 525	64	spår	0.8	—	—	—	—	⁵
—	—	—	—	—	—	—	b	8 400	11 209	283 498	6
0.009	0.03	3 276	39 312	60.6	0.007	0.01	—	—	—	—	7
0.024	0.004	{ ²) 9 158	208 538	{ ⁶³ .3	0.008	0.003	—	—	—	—	8
—	—	{ ³) 10 780	—	{ ⁶³ .9	0.014	0.006	—	—	—	—	
0.006	0.09	13 211	171 743	62.6	0.0045	0.03	—	—	—	—	9
0.01	0.05	7 568	75 681	61	0.004	0.019	—	—	—	—	10
—	—	—	—	—	—	—	s	5 176	7 421	150 000	11
—	—	—	—	—	—	—	s	7 800	5 424	108 000	12
—	—	—	—	—	—	—	s	4 976	8 270	177 805	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	69 188	790 183	—	—	—	—	20 570	31 781	647 640	14
0.03	0.012	5 424	59 664	65	0.008	0.01	—	—	—	—	15
0.002	0.05	6 584	98 760	63	0.002	0.05	—	—	—	—	16
0.002	0.6	14 057	182 741	58	0.001	0.5	—	—	—	—	17
0.01	0.6	7 467	93 333	60.68	0.01	0.881	—	—	—	—	18
0.01	0.4	5 558	55 575	61.1	0.004	0.045	—	—	—	—	19
0.075	0.01	{ ²) 4 030	32 240	59.4	0.079	0.002	—	—	—	—	20
—	—	{ ³) 9 733	85 597	65.3	0.047	0.029	—	—	—	—	
0.02	0.08	{ ²) 3 726	33 534	44.3	0.019	0.065	—	—	—	—	21
—	—	{ ³) 3 483	31 347	62.9	0.013	0.039	—	—	—	—	
0.5	0.01	629	3 145	67.9	0.15	0.01	—	—	—	—	22
1.26	0.03	5 259	78 629	62.44	0.3	0.006	—	—	—	—	23
0.006	0.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
0.006	0.2	3 238	35 618	63	0.004	0.04	b	2 810	3 491	69 820	24
—	—	—	—	—	—	—	s	4 144	6 979	139 580	25
—	—	—	—	—	—	—	s	7 816	12 610	226 980	26
—	—	—	—	—	—	—	b	5 800	8 701	211 260	27
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	17 101	273 716	—	—	—	—	23 125	34 657	771 892	28
0.012	0.04	17 101	273 716	63	0.003	0.016	—	—	—	—	29
—	—	—	—	—	—	—	s	9 513	15 129	332 838	30
—	—	—	—	—	—	—	b	4 400	6 320	168 100	31
—	—	—	—	—	—	—	s	6 336	6 414	¹¹) 128 280	32
—	—	—	—	—	—	—	s	2 876	6 794	142 674	33
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	120 157	1 472 219	—	—	—	—	8 664	23 154	509 382	34
0.75	0.03—	{ ²) 74 285	1 028 919	{ ⁶⁵ .5	0.28	0.272	—	—	—	—	35
—	0.05	{ ³) 23 707	—	{ ⁷⁰ .6	0.018	0.038	—	—	—	—	
0.68	0.06	22 165	443 300	70.8	0.007	0.002	b	8 664	23 154	509 382	36
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	438 435	4 674 830	—	—	—	—	139 487	219 689	4 527 168	37

i övrigt 5.34 % titansyra och 0.33 % vanadinsyra. — ⁶) Höll i övrigt 6.2 % titansyra och 1.4 % vanadin-
 varp 4 592 ton. ¹¹) Värdet framkalkylerat.

Tab. 3. Masugnar och tillverk-
Obs.! Då sifferuppgifterna för ett län fördelats å

1		2	3		4	5	6	7	8
L ä n		Antal verk, som haft mas- ugnar i gång under året	Antal brukbara masugnar		Blåsningstid	Smides- tackjärn	T a c k -		
			Under året i verksamhet	Ej under året i verksamhet			Bessemertackjärn		
							för sur process	för basisk process	
					Dygn	Tillverknings-			
1	Stockholms län	1	1	2	306	—	—	—	
2	} Uppsala län	3 {	3	4	877	3 296	—	—	
3			—	1	—	—	—	—	
4	Södermanlands län	2	2	—	447	—	—	—	
5	Östergötlands län	2	2	1	469	8 889	—	—	
6	Jönköpings län	1	1	1	190	—	—	—	
7	Kronobergs län	—	—	1	—	—	—	—	
8	Älvsborgs län	1	2	—	667	—	—	—	
9	} Värmlands län	5 {	6	4	1 745	—	—	—	
10			—	5	—	852	—	12 332	—
11	Örebro län	20	22	11	4 147	14 529	3 318	6) 7 861	
12	Västmanlands län	6	9	5	2 949	8 858	—	—	
13	} Kopparbergs län	11 {	11	11	2 348	8 257	8 073	9 677	
14			3	2	1 071	—	—	51 869	
15	Gävleborgs län	8	14	5	3 275	22 026	13 925	—	
16	Västernorrlands län	—	—	1	—	—	—	—	
17	} Norrbottens län	1 {	1	—	357	—	—	—	
18			—	2	—	—	—	—	—
19	Hela riket	61	82	51	19 700	65 855	37 648	69 407	
20	Värde i kronor	—	—	—	—	6 794 097	4 337 114	6 558 085	

¹⁾ Därav i annan elektrisk ugn än masugn med träkol och träkolsteybb 1 819 ton. — ²⁾ Därav 1 för koks i blandning. — ⁷⁾ Därav med träkol och koks i blandning 373 ton. — ⁸⁾ Därav med träkol och koks i — ¹⁰⁾ Därav i andra elektriska ugnar än masugnar, huvudsakligen använda för framställning av ferrolegeringar,

Tab. 4. Antal begagnade verk och ugnar för

1	L ä n	2 Begagnade verk	3 Härdar för färskning	
			Lancashire-smälthärdar	Vallonsmält-härdar
1	Stockholms län	3	—	—
2	Uppsala län	6	7	6
3	Södermanlands län	1	1	—
4	Östergötlands län	5	9	—
5	Kronobergs län	1	—	—
6	Blekinge län	1	—	—
7	Malmöhus län	1	—	—
8	Hallands län	1	—	—
9	Älvsborgs län	3	—	—
10	Värmlands län	5	1	—
11	Örebro län	8	19	—
12	Västmanlands län	11	22	—
13	Kopparbergs län	7	9	—
14	Gävleborgs län	8	20	2
15	Hela riket	61	88	8

¹⁾ Även använda för sur infodring.

ning av tackjärn år 1924.

tvenne rader, avser den undre elektriska masugnar.

9	10	11	12	13	14	15	16	17	
j ä r n					Gjutgods, framställt direkt från masugn		Summa tackjärn och direkt från masugn framställt gjutgods		
Martin- tackjärn	Gjutackjärn		Tillsammans						
	för adu- tering	för andra ändamål							
kvantitet i ton			Ton	Värde i kronor	Ton	Värde i kronor	Ton	Värde i kronor	
11 403	—	—	11 403	1 254 330	86	17 200	11 489	1 271 530	1
17 003	—	1 2 693	22 992	2 348 286	228	45 600	23 220	2 393 886	2
3) 2 869	588	4) 31 797	35 254	2 882 745	—	—	35 254	2 882 745	3
1 026	—	—	9 915	1 041 075	93	12 090	10 008	1 053 165	4
—	—	1 369	1 369	171 000	—	—	1 369	171 000	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
16 136	—	—	16 136	1 710 416	—	—	16 136	1 710 416	7
20 493	—	7 676	28 169	3 085 667	627	94 050	28 796	3 179 717	8
10 959	—	—	23 291	2 264 305	—	—	23 291	2 264 305	9
30 947	7) 11 371	8) 10 813	78 839	8 061 333	1 594	213 914	80 433	8 275 247	10
58 565	—	9) 10 673	78 096	8 012 260	5 543	793 028	83 639	8 805 288	11
27 090	—	1 028	54 125	5 707 235	1 703	293 952	55 828	6 001 187	12
—	—	—	51 869	4 668 210	—	—	51 869	4 668 210	13
38 406	—	156	74 513	8 507 452	910	132 055	75 423	8 639 507	14
10) 16 268	—	—	16 268	1 689 962	232	30 000	16 500	1 719 962	15
—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
251 165	11 959	66 205	502 239	—	11 016	—	513 255	—	17
26 074 865	1 265 461	6 374 654	—	51 404 276	—	1 631 889	—	53 036 165	18

enbart. — 3) Med koks enbart. 4) Därav med koks enbart 30 361 ton. — 5) Elektriska. — 6) Med träkol och blandning 1 089 ton. — 7) Därav i annan elektrisk ugn än masugn med träkol och träkolsstybb 1 244 ton. med träkol 725 ton.

beredande av smidbart järn och stål år 1924.

5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
och skrotsmältning		Ugnar för framställning av götmetall								Bränn- ståls- ugnar
Skrotsmält- ningshårdar	Summa	Bessemer- ugnar		Martin- ugnar		Degel- ståls- ugnar	Elektro- stålsugnar		Summa	
		sura	basiska	sura	basiska		ljus- båge-	induk- tions-		
—	—	1	—	—	1	—	1	—	3	—
—	13	—	—	3	1	1	2	—	7	1
2	3	—	—	1	1	—	—	—	2	—
1	10	—	—	1	2	—	2	—	5	—
—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	—
—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—
2	2	—	—	2	—	—	2	—	4	—
—	1	2	—	6	3	—	1	—	12	—
—	19	—	1/2	4	6	—	—	—	12	—
2	24	—	—	6	6	—	5	—	17	—
—	9	2	4	7	8	4	4	1	30	—
—	22	6	—	7	5	—	—	2	20	—
7	103	11	6	37	35	5	20	3	117	1

Tab. 5. Tillverkning av smältstycken, råskenor och göt m. fl. mellanprodukter jämte skrotat gjutgods av smidbart järn och stål år 1924.

1	2	3	4	5	6
Tillverkningar	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
	Ton	Värde i kronor	genom export	inom landet	Värde i kronor
			Ton		
<i>Smältstycken och råskenor, ovällda:</i>	48 976	9 175 540	17 993	2 111	4 071 849
framställda medelst: Lancashiremetod	44 455	8 409 710	17 762	2 111	4 041 849
Vallonmetod	1 941	429 366	—	—	—
Skrotsmältning	2 580	336 464	231	—	30 000
<i>Göt, ovällda, samt smidbart gjutgods:</i>	500 942	83 486 750	6 294	7 123	5 951 957
Bessemer-:	63 632	10 172 322	4 609	117	989 145
sur: göt:	19 777	3 640 432	4 609	5	889 145
kolhalt 0·5 % och däröver	19 468	3 583 870	4 609	5	889 145
» under 0·5 %	309	56 562	—	—	—
gjutgods, skrotat	123	108 150	—	112	100 000
basisk: göt	43 732	6 423 740	—	—	—
Martin-:	398 466	63 324 619	1 572	5 030	3 243 388
sur: göt:	158 457	26 557 493	1 075	251	250 535
kolhalt 0·5 % och däröver	118 718	21 110 170	1 035	66	217 155
» under 0·5 %	39 739	5 447 323	40	185	33 380
gjutgods, skrotat	6 088	3 830 769	189	2 505	2 004 882
basisk: göt:	230 977	31 198 640	229	1 003	158 922
kolhalt 0·5 % och däröver	33 637	4 981 452	163	3	27 405
» under 0·5 %	197 340	26 217 188	66	1 000	131 517
gjutgods, skrotat	2 944	1 737 717	79	1 271	829 049
Degelstål:	1 292	835 850	—	42	199 750
göt	1 245	625 100	—	—	—
gjutgods, skrotat	47	210 750	—	42	199 750
Elektrostål:	37 552	9 153 959	113	1 934	1 519 674
göt:	33 857	5 992 071	22	45	9 321
kolhalt 0·5 % och däröver	26 514	4 558 415	22	—	5 280
» under 0·5 %	7 343	1 433 656	—	45	4 041
gjutgods, skrotat	3 695	3 161 888	91	1 889	1 510 353
Summa smältstycken, råskenor och göt samt skrotat gjutgods	549 918	92 662 290	24 287	9 234	10 023 806
<i>Blåsstål eller oräckt brännstål</i>	44	15 400	—	1	620

Tab. 6. Stångjärn och -stål jämte andra grövre tillverkningar av smidesjärn eller stål år 1924.

1	2	3	4	5	6
Tillverkningar	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
	Ton	Värde i kronor	genom export	inom landet	Värde i kronor
			Ton		
1. Smitt järn och stål	22 694	11 009 355	4 828	4 905	6 191 596
a) Välljärn, stångjärn	3 076	1 192 169	2 705	51	1 056 365
smitt av: Lancashiresmältstycken	1 449	501 169	1 211	50	402 325
Vallonsmältstycken	1 626	689 900	1 494	—	652 940
Övriga smältstycken	1	1 100	—	1	1 100
b) Götjärn och götstål	19 618	9 817 186	2 123	4 854	5 135 231
Smidda ämnen	11 168	4 091 292	658	19	309 965
Smitt verktygsstål, borrarstål etc.	3 521	3 430 717	1 096	2 061	3 154 827
Smidda axlar och andra grövre smideu	4 929	2 295 177	369	2 774	1 670 439
2. Valsat järn och stål	—	—	97 943	198 932	78 228 968
a) Ämnen	366 220	72 003 042	24 268	13 576	10 905 513
Billets, blooms och andra ämnen	295 582	54 416 742	6 679	3 920	2 325 481
därav av välljärn	991	221 220	—	—	—
” ” götmetall	294 591	54 195 522	6 679	3 920	2 325 481
Tubämnen av götmetall: ihåliga	13 475	5 346 437	5 029	1 890	3 370 219
massiva	18 254	3 521 867	10 912	6 806	3 408 867
Annat ämnesjärn för manufakturering	38 909	8 717 996	1 648	960	1 800 946
därav av välljärn	79	18 170	—	—	—
” ” götmetall	38 830	8 699 826	1 648	960	1 800 946
b) Grövjärn	36 063	8 982 879	11 040	23 020	8 491 539
Stångjärn o. -stål, runt, fyrkant o. platt	19 826	4 979 172	9 404	8 833	4 594 496
därav av välljärn	3 600	915 112	3 042	391	857 763
” ” götmetall	16 226	4 064 060	6 362	8 442	3 736 733
Vinkeljärn, balkar och annat fasonjärn (inkl. hjulband) av götmetall	12 566	3 050 410	424	11 744	2 936 518
Järnvägsskenor av götmetall	188	35 720	—	181	34 390
Skarvjärn och bottenplåtar av götmetall	577	109 630	—	573	108 870
Axlar (även blanksvarvade) av götmetall	1 599	451 147	45	1 549	449 942
Annat grovjärn av välljärn	1 307	356 800	1 167	140	367 323
c) Mediumjärn	84 182	21 216 710	22 267	49 709	18 124 977
Stångjärn och -stål, runt, fyrkant o. platt	65 459	15 857 666	17 822	37 460	13 216 680
därav av välljärn	8 962	2 250 964	3 741	2 212	1 559 334
” ” götmetall	56 497	13 606 702	14 081	35 248	11 657 346
Vinkeljärn, balkar och annat fasonjärn av götmetall	8 157	1 623 439	380	7 207	1 515 382
Annat mediumjärn	10 566	3 735 605	4 065	5 042	3 392 915
därav av välljärn	88	14 975	—	88	14 975
” ” götmetall	10 478	3 720 630	4 065	4 954	3 377 940
d) Finjärn	133 844	34 151 906	38 051	75 177	27 417 851
Band-, söm- och annat finjärn	76 084	19 647 894	16 363	51 442	16 578 678
därav av välljärn	7 543	2 018 607	4 671	2 068	1 805 181
” ” götmetall	68 541	17 629 287	11 692	49 374	14 773 497

58 TAB. 6 (forts.). STÅNGJÄRN OCH -STÅL JÄMTE ANDRA GRÖVRE TILLVERKNINGAR
AV SMIDESJÄRN ELLER STÅL ÅR 1924.

1	2	3	4	5	6
Tillverkningar	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
	Ton	Värde i kronor	genom export	inom landet	Värde i kronor
			Ton		
Valstråd	53 020	12 837 776	20 475	23 334	10 281 037
därav av välljärn.....	1 368	396 962	492	337	240 933
" " götmetall	51 652	12 440 814	19 983	22 997	10 040 104
Strips	4 740	1 666 236	1 213	401	558 136
därav av välljärn.....	626	226 336	626	—	226 336
" " götmetall	4 114	1 439 900	587	401	331 800
e) Plåt	45 801	15 616 381	2 317	37 450	13 289 088
Grov- och mediumplåt av götmetall	13 795	4 169 756	827	10 952	3 251 931
Tunnplåt	32 006	11 446 625	1 490	26 498	10 037 157
därav av välljärn.....	110	42 080	50	60	42 080
" " götmetall	31 896	11 404 545	1 440	26 438	9 995 077
Summa smitt och valsat järn och stål	—	—	102 771	203 837	84 420 564
3. Manufakturvaror och verkstadsprodukter.					
Tackjärns- och metallgjutgods.....	24 741	7 135 302	4 861	—	1 597 173
Manufakturvaror av järn och stål	—	—	—	—	38 943 731
Maskingods och övriga verkstadsarbeten	—	—	—	—	42 912 082
Summa manufakturvaror och verkstadsprodukter	—	—	—	—	83 452 986
Summa smitt och valsat järn och stål samt manufakturvaror och verkstadsprodukter	—	—	—	—	167 873 550
4. Skrot för omsmältning,					
<i>erhållet vid framställning av de i tabb. 5 och 6 redovisade tillverkningarna.</i>					
Stångjärnsavhugg	54 973	4 444 398	655	1 769	252 476
därav av välljärn.....	1 049	169 615	677	108	148 803
" " götmetall.....	53 924	4 274 783	8	1 661	103 673
Annat skrot.....	81 227	5 342 722	—	2 052	117 690
därav av välljärn.....	367	23 390	—	17	1 020
" " götmetall.....	80 860	5 319 332	—	2 035	116 670

Tab. 7. Tillverkning vid bergverken av andra metaller än järn m. m.
år 1924.

1	2	3	4	5	6
Tillverkningar	Hela årstillverkningen		Därav till avsalu		Av hela års- tillverkningen hava ute- slutande eller huvudsakligen framställt av utländskt råmaterial kg
	kg	Värde i kronor	kg	Värde i kronor	
Verkbly (råbly)	591 900	272 000	—	—	200 000
Frisk- och raffinadbly	585 740	321 006	585 740	321 006	160 000
Kopparskärsten (med 6·4 % koppar)	1 429 359	71 000	1 429 359	71 000	—
Cementkoppar	5 805 418	4 663 588	2 899 197	2 339 018	5 804 652
Garkoppar (med 97·2 % koppar)	598 053	605 708	598 053	605 708	598 053
Raffinadkoppar, framställd av cementkoppar	2 004 626	2 209 448	2 004 626	2 209 448	1 844 626
Raffinadkoppar, framställd ur skrot	57 000	59 850	57 000	59 850	—
Råzink (bårdzink)	825 400	344 000	660 500	275 000	—
Handelszink	3 162 500	1 676 000	3 162 500	1 676 000	780 000
Finzink	288 100	159 000	288 100	159 000	—
Tennprecipitat (med 78 % tenn)	9 708	26 891	9 708	26 891	9 708
Metalliskt tenn	1 395	5 162	1 395	5 162	1 395
Brunsten, pulveriserad	4 332	745	4 332	745	872

Anm. Utöver i tabellen upptagna tillverkningar hava redovisats 25 652 610 kg rostet zinkblände med värdet 1 829 527 kr., och höllo 20 941 000 kg 38·69 %, 895 000 kg 38 % och 3 816 610 kg 32 % zink. — Av den redovisade kvantiteten cementkoppar höllo 1 423 447 kg 87 %, 4 380 298 kg 84·05 % och 1 673 kg 83·38 % koppar. — Av den redovisade kvantiteten frisk- och raffinadbly voro 109 240 kg framställda ur skrot.

Tab. 8. Uppfordringen ur andra

I tabellen använda

Brytningsmetod: D = dagbrott; I = igensättningsbrytning; M = magasinbrytning; T = tak-

1		2	3	4	5	6
G r u v o r (gruvfält)		Antal under året med malm- fångst arbetade ut mål	Under året använd bryt- nings- metod	Antal under året använda uppford- rings- schakt, stollar m. m.	Antal veckor, varunder gruvan arbetats	Inom och utom fyndig- heten brutet berg och malm Ton
1	Uppsala län	2	—	2	—	1 375
2	<i>Dannemora socken</i> : Dannemora gruvor (Södra fältet) ..	²⁾ 1	u	1	26	1 075
3	<i>Håtuna socken</i> : Skälstagravan nr 1	1	D	1	6	300
4	Södermanlands län	1	—	1	—	2 600
5	<i>Tunabergs socken</i> : Stora Utterviksgruvan	1	D	1	19	2 600
6	Östergötlands län	—	—	—	—	27 178
7	<i>Godegårds socken</i> : Åmmebergsfältet	⁷⁾ 1	I	⁷⁾ 1	52	27 178
8	Jönköpings län	1	—	1	—	2 686
9	<i>Ödestugu socken</i> : Spexerydsfältet (Tvistegruvan) ...	1	Pu	1	52	2 686
10	Älvsborgs län	3	—	2	—	5 136
11	<i>Frösöks socken</i> : Stora Strands koppargruvor	2	M	1	13	1 943
12	Kesebolsgruvan	1	T	1	44	3 193
13	Värmlands län	2	—	—	—	—
14	<i>Färnebo socken</i> : Långbansfältet (Stor- och Kollegii- gruvorna)	¹¹⁾ 2	¹¹⁾	¹¹⁾	¹¹⁾	¹¹⁾
15	Örebro län	4	—	5	—	88 461
16	<i>Hammars och Lerbäckes socknar</i> : Åmmebergs zink- gruvor	1	I	2	52	30 609
17	<i>Kopparbergs köping</i> : Kaveltorpsfältet	3	P	3	52	40 274
18	Kopparbergs län	11	—	7	—	173 915
19	<i>Falu stad</i> : Falu gruva	1	DIu	2	52	¹³⁾ 103 396
20	<i>Svårdsjö socken</i> : Svartviks- och Mellangruvorna ...	2	IM	1	52	13 383
21	<i>Vika socken</i> : Nya Kalvbäcksgruvan	1	u	1	38	3 319
22	<i>Garpenbergs socken</i> : Ryllshyttefältet (Kompani- gruvan)	1	P	1	52	1 132
23	Garpenbergs odalfält	1	u	1	52	6 035
24	<i>Grangärde socken</i> : Saxbergfältet (Långfalls-, Rå- linje-, God-, Gustafs- och Viktoriagruvorna)	5	S	1	52	46 650
25	Västerbottens län	1	—	—	—	250
26	<i>Norsjö socken</i> : Holmtjärns gruvfält (Granbergs- liden nr 3)	1	D	—	10	250
27	Hela riket	25	—	18	—	301 601
28	Värde i kronor	—	—	—	—	—

¹⁾ Svavelkis, där ej annorlunda anges. — ²⁾ Utmålet är även upptaget i tab. 1. — ³⁾ Av den erhållna
⁵⁾ Eulysit. — ⁶⁾ Malmen höll 10—12 % mangan och 23—25 % järn. — ⁷⁾ Utmål och uppföringsschakt
¹¹⁾ Utmålen äro även upptagna i tab. 1, i vilken tab. det brutna berget och malmen redovisas. — ¹²⁾ Zink-,
tillverkning, vilken kvantitet erhålls i dagbrott. — ¹³⁾ Koppar- och zinkmalm; därav ur äldre varp 1 070 ton
malmen höll 24 % arsenik, 1,85 % koppar samt 103 gr guld och 220 gr silver per ton; svavelkisen höll

malmgruvor än järngruvor år 1924.

beteckningar:

brytning utan igensättning; S = skivbrytning; Undersökningsarbete = u.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Erhållen stuff- och plock- samt annan direkt användbar malm, i ton						Värde å den direkt användbara malmen	Den direkt användbara malmens metallhalt i %	Erhållen för anrikning avsedd produkt	
Kopparmalm	Manganmalm	Zinkmalm	Arsenikmalm	Svavel- och magnetkis ¹⁾	Summa malm	Kronor		Ton	
—	—	22	—	19	41	1 749	—	295	1
—	—	22	—	19	41	1 749	³⁾	15	2
—	—	—	—	—	—	—	—	⁴⁾ 280	3
—	2 000	—	—	—	2 000	25 000	—	—	4
—	⁵⁾ 2 000	—	—	—	2 000	25 000	⁶⁾	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	20 700	6
—	—	—	—	—	—	—	—	⁸⁾ 20 700	7
—	876	—	—	—	876	35 040	—	105	8
—	⁹⁾ 876	—	—	—	876	35 040	42	105	9
—	553	—	—	—	553	16 590	—	1 943	10
—	—	—	—	—	—	—	—	¹⁰⁾ 1 943	11
—	553	—	—	—	553	16 590	38	—	12
—	7 157	—	—	—	7 157	148 122	—	3 655	13
—	2 307	—	—	—	2 307	69 210	38	—	
—	2 465	—	—	—	2 465	49 300	28	—	
—	1 121	—	—	—	1 121	17 936	24	3 655	14
—	782	—	—	—	782	7 820	15	—	
—	482	—	—	—	482	3 856	14	—	
—	—	9 125	—	—	9 125	566 115	—	41 991	15
—	—	3 304	—	—	3 304	204 980	38·4	15 680	16
—	—	5 821	—	—	5 821	361 135	—	16 521	16
—	—	—	—	—	—	—	—	¹²⁾ 9 790	17
19	—	—	—	66 115	66 134	885 475	—	76 655	18
—	—	—	—	66 115	66 115	883 955	38·6	—	19
19	—	—	—	—	19	1 520	—	¹⁴⁾ 11 075	20
—	—	—	—	—	—	—	—	⁸⁾ 2 669	21
—	—	—	—	—	—	—	—	¹⁵⁾ 22 359	22
—	—	—	—	—	—	—	—	⁸⁾ 1 035	23
—	—	—	—	—	—	—	—	¹⁶⁾ 39 517	24
—	—	—	80	70	150	17 000	—	—	25
—	—	—	80	70	150	17 000	¹⁷⁾	—	26
19	10 586	9 147	80	66 204	86 036	—	—	145 344	27
1 520	224 752	567 768	16 000	885 051	—	1 695 091	—	—	28

zinkmalmen höllo 3 ton 48 % och 19 ton 42 % zink samt svavelkisen 30 % svavel. — ⁴⁾ Grafitmalm. — äro redovisade på Örebro län. — ⁸⁾ Zinkmalm. — ⁹⁾ Därav ur äldre varp 250 ton. — ¹⁰⁾ Kopparmalm. — bly- och kopparmalm; därav ur äldre varp 422 ton. — ¹³⁾ Häri ingå 16 574 ton rödmull, använd för rödfärg-zinkmalm. — ¹⁵⁾ Zinkmalm; därav ur äldre varp 21 227 ton. — ¹⁶⁾ Zink-, bly- och kopparmalm. — ¹⁷⁾ Arsenik-42 % svavel, 0·17—1·9 % koppar samt 3—13 gr guld och 50—179 gr silver per ton.

Tab. 9. Uppfordringen ur

	1		2		3	4	5
	Stenkolsfältets (-gruvans)				Antal under året använda uppford- rings- schakt, stollar m. m.	Antal veckor, var- under gruvan arbe- tats	Brytnings- mängd (berg, sten- kol och lera) Ton
	belägenhet		n a m n				
1	Kristianstads län				2	—	175 760
2	Västra Broby m. fl. socknar	Hyllinge ¹⁾			1	47	58 162
3	Björnekulla m. fl. socknar.	Ormastorp			1	47	117 598
4	Malmöhus län				14	—	563 943
5	Ekeby socken.....	Skromberga			3	47	49 264
6	Trollenäs socken	Stabbarp.....			²⁾ —	41	4 190
7	Höganäs och Väsby socknar	Höganäs			3	48	³⁾ 157 076
8	Norra Vrams m. fl. socknar	Gunnarstorp			1	47	68 017
9	Södra Vrams m. fl. socknar	Billesholm			5	47	169 977
10	Bjuvs socken	Bjuv			2	47	115 419
11			Hela riket		16	—	739 703

¹⁾ Av de redovisade, genom Hyllinge gruvass schakt uppfordrade kvantiteterna hava inom Rosendals- samt inom Bjuvs gruvass utmål i samma län 11 543 ton kol n:o 1, 2 317 ton n:o 2, 443 ton n:o 3 och 1 858

stenkolsgruvorna år 1924.

6	7	8	9	10	11	12	13	14	
E r h å l l n a p r o d u k t e r									
S t e n k o l				Eldfast lera		Klinkerlera			
N:o 1	N:o 2	N:o 3 (inbegr. flis)	Tillsammans						
T o n			Ton	Värde i kronor	Ton	Värde i kronor	Ton	Värde i kronor	
99 586	15 090	42 956	157 632	1 712 144	—	—	—	—	1
39 475	10 183	2 863	52 521	663 340	—	—	—	—	2
60 111	4 907	40 093	105 111	1 048 804	—	—	—	—	3
133 524	124 530	22 170	280 224	4 088 873	149 072	645 718	37 319	151 261	4
1 890	19 435	1 737	23 062	278 180	1 518	6 831	20 477	92 147	5
—	—	48	48	192	—	—	405	4 050	6
17 667	45 938	17 761	81 366	1 000 336	48 614	162 857	16 437	55 064	7
40 004	714	2 119	42 837	692 978	6 800	26 928	—	—	8
51 850	22 483	—	74 333	1 222 551	68 932	297 786	—	—	9
22 113	35 960	505	58 578	894 636	23 208	151 316	—	—	10
233 110	139 620	65 126	437 856	5 801 017	149 072	645 718	37 319	151 261	11

koncessionen i Malmöhus län brutits 3 776 ton kol n:o 1, 384 ton n:o 2, 377 ton n:o 3 och 923 ton berg ton berg. — ²⁾ Dagbrott. — ³⁾ Därav i dagbrott 1 188 ton kol n:o 2, 16 437 ton klinkerlera och 1 414 ton berg.

Tab. 10. Produktionen av öarbetad

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	O a r b e t a d o c h											
L ä n	Granit och gnejs					S. k. svarta och gröna graniter			Täljsten			
	Totala brytningskvantiteten	Därav till avsalu såsom				Totala brytningskvantiteten	Därav till avsalu såsom		Totala brytningskvantiteten	Därav till avsalu såsom		
		Blocksten		Krossad sten, makadam och granitsand			Blocksten			Täljstensmjöl		
		Ton	Ton	Värde i kr.	Ton		Värde i kr.	Ton		Ton	Värde i kr.	Ton
1	Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Stockholms län	11 345	—	—	14 000	66 500	30	—	—	—	—	—
3	Uppsala län	1 400	—	—	—	—	18	—	—	—	—	—
4	Södermanlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Östergötlands län	2 541	—	—	1 275	3 023	—	—	—	—	—	—
6	Jönköpings län	—	—	—	—	—	2 757	2 617	149 200	—	—	—
7	Kronobergs län	895	—	—	—	—	4 753	4 686	239 000	—	—	—
8	Kalmar län	26 170	1 489	61 670	—	—	2 892	—	—	—	—	—
9	Gotlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Blekinge län	143 936	—	—	225	1 500	11 028	4 128	144 000	—	—	—
11	Kristianstads län	89 750	2 550	26 375	85 500	256 100	17 078	8 459	445 100	—	—	—
12	Malmöhus län	142 695	9 698	24 244	132 997	467 686	—	—	—	—	—	—
13	Hallands län	86 619	795	3 300	33 073	128 024	—	—	—	—	—	—
14	Göteborgs o. Bohuslän	775 704	4 790	115 082	23 229	135 256	—	—	—	—	—	—
15	Älvsborgs län	13 340	2 900	17 000	7 609	30 136	—	—	—	—	—	—
16	Skaraborgs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Värmlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Örebro län	158	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	Västmanlands län	91	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	Kopparbergs län	—	—	—	—	—	—	—	—	1 889	998	33 922
21	Gävleborgs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Jämtlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	25 220	857	50 860
23	Västerbottens län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Norrbottens län	1 110	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	Hela riket	1 295 754	22 222	247 671	297 908	1 088 225	38 556	19 890	977 300	27 109	1 855	84 782

sten och stenarbeten år 1924.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
pulveriserad sten															
Skiffer	Sandsten, kvartsit och flinta					Fältspat							Kvarts		
Totala brytningskvantiteten	Totala brytningskvantiteten	Därav till avsalu såsom				omalen					malen		omalen		
		Råsten		Flis och krossad sten		1:ma	2:da	andra kvaliteter	tillsammans						
Ton	Ton	Ton	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	Ton	Ton	Ton	Ton	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	
—	—	—	—	—	—	3 295	2 959	2 040	8 294	138 779	—	—	5 347	52 259	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
1) 1 100	2) 8 000	3) 5 300	21 000	2) 2 200	18 000	200	228	—	428	5 136	—	—	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
1) 36 202	3) 38	3) 38	2 360	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
1) 102 470	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
—	—	—	—	—	—	30	106	—	136	2 492	—	—	—	—	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
—	—	—	—	—	—	—	472	390	862	8 620	—	—	1 613	9 883	15
—	—	—	—	—	—	—	25	—	25	270	—	—	30 568	152 863	16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24
—	—	—	—	—	—	32	—	2 187	2 219	33 285	—	—	737	2 948	25
422 808	95 297	21 490	69 768	72 319	280 946	6 506	6 392	5 977	18 875	298 353	434	19 530	51 721	340 789	26

1) Alunskiffer. 2) Sandsten. 3) Kvartsit. 4) Lerskiffer. 5) Flinta.

TAB. 10 (forts.). PRODUKTIONEN AV

1		28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
O arbetad och pulveriserad												
L ä n	Kvarts		Glimmer		Kalksten och dolomit							
	malen	Totala brytningskvantiteten			Därav till avsalu såsom							
					Råsten		Skärv och krossad sten		Kalkstensmjöl			
	Ton	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	Ton	Ton	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	
1	Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Stockholms län	—	—	—	—	4 407	—	—	—	—	—	—
3	Uppsala län	—	—	—	—	6 600	—	—	—	—	—	—
4	Södermanlands län	—	—	—	—	72 132	6 935	31 247	—	—	—	—
5	Östergötlands län	—	—	—	—	5 892	347	3 966	—	—	—	—
6	Jönköpings län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Kronobergs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Kalmar län	—	—	—	—	64 833	320	3 190	165	3 169	—	—
9	Gotlands län	—	—	—	—	480 942	361 476	1 098 821	16 564	25 968	—	—
10	Blekinge län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Kristianstads län	—	—	—	—	151 550	—	—	—	—	25 243	192 819
12	Malmöhus län	—	—	—	—	226 792	58 956	148 300	145	1 015	13 308	104 030
13	Hallands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Göteborgs och Bohus län	1 280	48 640	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Älvsborgs län	950	19 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	Skaraborgs län	—	—	—	—	431 106	9 398	29 209	—	—	—	—
17	Värmlands län	—	—	—	—	11 447	—	—	—	—	—	—
18	Örebro län	90	4 050	—	—	118 263	34 993	163 533	7 950	6 000	—	—
19	Västmanlands län	—	—	—	—	81 610	9 286	44 533	—	—	—	—
20	Kopparbergs län	—	—	—	—	68 878	12 074	51 728	2 500	8 750	1 365	16 380
21	Gävleborgs län	—	—	—	—	5 197	1 066	6 492	—	—	—	—
22	Jämtlands län	—	—	—	—	34 859	17 907	48 055	120	840	617	8 071
23	Västerbottens län	—	—	—	—	1 820	—	—	—	—	—	—
24	Norrbottens län	—	—	4	200	—	—	—	—	—	—	—
25	Hela riket	2 320	71 690	4	200	1 766 328	512 758	1 629 074	27 444	45 742	40 533	321 300

¹⁾ Av s. k. svarta graniter. ²⁾ Därav 2 510 ton kalkmärgel med värdet 20 000 kr.

TAB. 10 (forts.). PRODUKTIONEN AV

1		53	54	55	56	57	58	59	60	61
L ä n		S t e n -								
		Granit och gnejs					S. k. svarta och gröna graniter			
		Andra arbeten					enbart huggna arbeten		slipade, polerade eller skulpterade arbeten	
		ej slipade, polerade eller skulpterade		slipade eller polerade		skulpte- rade				
		Ton	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.
1	Stockholms stad	—	—	8	13 000	8 000	—	—	—	—
2	Stockholms län	24	11 864	5	4 100	—	—	—	22	15 399
3	Uppsala län	—	—	—	—	—	6	2 400	4	6 700
4	Södermanlands län	28	16 850	—	—	—	—	—	—	—
5	Östergötlands län	—	—	3	985	—	—	—	32	22 974
6	Jönköpings län	100	14 000	72	39 760	2 600	—	—	27	16 460
7	Kronobergs län	100	18 611	—	—	—	45	10 300	92	43 000
8	Kalmar län	633	92 667	334	136 849	15 500	464	270 672	938	638 687
9	Gotlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Blekinge län	—	—	69	39 434	13 600	1	265	368	156 938
11	Kristianstads län	—	—	—	—	—	—	—	50	19 535
12	Malmöhus län	552	100 450	271	85 604	3 500	12	3 650	107	61 900
13	Hallands län	—	—	—	—	—	—	—	85	33 200
14	Göteborgs och Bohus län ...	1 650	379 847	214	85 660	63 800	3	700	122	39 360
15	Älvsborgs län	245	42 100	125	26 400	3 800	—	—	31	25 550
16	Skaraborgs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Värmlands län	30	6 111	10	13 424	—	—	—	12	17 166
18	Örebro län	107	37 270	8	12 000	4 000	11	2 982	5	9 000
19	Västmanlands län	58	20 300	2	1 800	—	—	—	—	—
20	Kopparbergs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Gävleborgs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Jämtlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Västerbottens län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Norrbottnens län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	Hela riket	3 527	740 070	1 121	459 016	114 800	542	290 969	1 895	1 105 869

OARBETAD STEN OCH STENARBETEN ÅR 1924.

62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	
a r b e t e n												
Täljsten			Skiffer			Sandsten						
Byggnads- och monument- sten		Hällar, ugnar, husge- råds- o. pryd- nads- saker	Takskiffer		Andra arbeten	Byggnads- och monument- sten		Kvarn- och defibrör- stenar		Slip- och bryn- stenar	Andra arbeten	
Ton	Värde i kr.	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	Värde i kr.	Värde i kr.	
—	—	—	—	—	—	35	12 325	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	1) 22 300	—	—	120	13 000	30 000	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2) 48 116	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
—	—	—	1 100	140 000	6 000	150	57 350	—	—	—	—	17
—	—	—	—	—	12 710	—	—	—	—	—	—	18
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
1 018	95 000	349 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24
1 018	95 000	349 000	1 100	140 000	41 010	185	69 675	120	13 000	30 000	48 116	25

1) Skifferkalk o. d. med en kvantitet av 1 350 ton.

2) Arbetad flinta med en kvantitet av 334 ton.

TAB. 10 (forts.). PRODUKTIONEN AV

1		74	75	76	77	78	79	80	81	82
L ä n		S t e n a r b e t e n								
		Kalksten och dolomit						Marmor		
		Byggnads- och monumentsten					Andra arbeten	Byggnads- och monumentsten		Möbelmarmor och andra arbeten
		enbart huggen		hyvlad eller slipad		skulpterad				
		Ton	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	Värde i kr.	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	Värde i kr.
1	Stockholms stad	—	—	293	126 118	5 500	9 925	350	253 252	115 674
2	Stockholms län	5	1 700	40	15 000	—	1 850	—	—	4 845
3	Uppsala län	—	—	—	—	—	—	6	7 400	9 700
4	Södermanlands län	—	—	—	—	—	2 040	300	146 000	82 297
5	Östergötlands län	280	20 000	548	87 707	—	—	399	246 573	121 662
6	Jönköpings län	—	—	—	—	—	—	—	—	11 044
7	Kronobergs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Kalmar län	172	16 936	945	122 460	—	30 970	—	—	32 801
9	Gotlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Blekinge län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Kristianstads län	513	79 800	—	—	—	—	—	—	—
12	Malmöhus län	9	2 300	25	7 450	700	—	—	—	244 570
13	Hallands län	—	—	—	—	—	—	—	—	2 700
14	Göteborgs och Bohus län ..	—	—	—	—	—	—	15	16 000	211 295
15	Älvsborgs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	Skaraborgs län	1 342	37 794	1 477	108 990	—	—	—	—	—
17	Värmlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Örebro län	93	11 070	3 823	450 214	4 100	—	25	13 900	42 000
19	Västmanlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	69 650
20	Kopparbergs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Gävleborgs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Jämtlands län	13	2 688	1 547	572 512	—	11 587	—	—	—
23	Västerbottens län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Norrbottnens län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	Hela riket	2 427	172 288	8 698	1 490 451	10 300	56 372	1 095	683 125	948 238

OARBETAD STEN OCH STENARBETEN ÅR 1924.

83	84	85	86	87	88	89	90	91	92
K a l k								Krita och kiselgur	
framställd genom periodisk bränning				framställd genom kontinuerlig bränning					
osläckt		släckt		osläckt		släckt			
hl	Värde i kr.	hl	Värde i kr.	hl	Värde i kr.	hl	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.
—	—	—	—	59 682	313 330	4 562	11 405	—	—
—	—	—	—	25 946	134 920	—	—	—	—
—	—	—	—	194 528	791 746	6 436	12 872	—	—
5 900	11 000	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
46 185	76 968	57 092	48 458	21 807	35 327	46 483	37 186	—	—
—	—	—	—	5 130	17 955	1 400	2 100	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6 031	22 453	—	—	79 682	302 020	9 939	11 911	1) 608	45 000
15 140	75 700	60	300	194 110	852 488	63 908	159 577	2) 10 608	530 400
—	—	—	—	14 895	74 475	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	2) 1 588	63 535
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 130 977	2 200 024	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
286 704	269 604	—	—	102 319	339 282	—	—	—	—
—	—	—	—	3) 379 451	1 245 959	—	—	—	—
—	—	—	—	200 591	507 622	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	35 948	96 477	—	—	—	—
—	—	—	—	7 696	26 736	542	719	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 490 937	2 655 749	57 152	48 758	1 321 785	4 738 337	133 270	235 770	12 804	638 935

1) Kiselgur.

2) Slammad krita.

3) Därav 14 181 hl bränd dolomit med värdet 82 614 kr.

Tab. 11. Motorer, använda

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Motorer		Vid gruvbrytning								Vid anrikning, brikettering och sintring			
		för omedelbar drift av maskiner och apparater						för drivande av elektricitetsgeneratorer		för omedelbar drift av maskiner och apparater		för drivande av elektricitetsgeneratorer	
		uppföring och pumpning		borrning		andra ändamål							
		Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr
1	Vattenhjul	4	95	—	—	1	5	—	—	—	—	—	—
2	Vattenturbiner.....	1	25	3	410	—	—	55	8 629	4	90	3	270
3	Ångmaskiner	31	1 362	—	—	1	50	4	290	—	—	—	—
4	Ångturbiner	—	—	—	—	—	—	3	630	—	—	—	—
5	Oljemotorer	1	100	1	15	1	12	1	200	—	—	—	—
6	Gasmotorer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Elektriska motorer	472	19 685	119	16 440	920	28 314	—	—	612	15 774	—	—
8	Summa	509	21 267	123	16 865	923	28 381	63	9 749	616	15 864	3	270

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Län	Vid gruvbrytning								Vid anrikning, brikettering och sintring				
	för omedelbar drift av maskiner och apparater						för drivande av elektricitetsgeneratorer		för omedelbar drift av maskiner och apparater		för drivande av elektricitetsgeneratorer		
	uppfördring och pumpning		borrning		andra ändamål								
	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	
1	Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Stockholms län	4	148	1	150	6	180	1	350	14	445	—	—
3	Uppsala län	14	309	2	346	19	325	1	150	31	687	—	—
4	Södermanlands län	21	332	6	203	14	126	7	500	15	213	—	—
5	Östergötlands län	5	160	4	182	4	74	—	—	12	302	—	—
6	Jönköpings län	4	150	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—
7	Kronobergs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Kalmar län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Gotlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Blekinge län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Kristianstads län	25	895	—	—	27	378	1	100	—	—	—	—
12	Malmöhus län	74	2 226	—	—	60	716	4	320	15	182	—	—
13	Hallands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Göteborgs och Bohus län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Älvsborgs län	3	107	3	265	1	15	—	—	10	460	—	—
16	Skaraborgs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Värmlands län	21	1 159	5	505	46	796	6	1 034	24	736	—	—
18	Örebro län	110	3 908	34	2 754	76	1 253	24	3 440	120	3 007	3	270
19	Västmanlands län	47	2 131	15	1 259	55	1 069	9	2 885	104	2 902	—	—
20	Kopparbergs län	113	6 980	40	5 018	190	4 364	10	970	156	4 088	—	—
21	Gävleborgs län	7	344	2	160	9	72	—	—	21	658	—	—
22	Jämtlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Norrbottens län	61	2 418	11	6 023	415	19 010	—	—	94	2 184	—	—
24	Hela riket	509	21 267	123	16 865	923	28 381	63	9 749	616	15 864	3	270

¹⁾ Förutom här upptagen drivkraft hava redovisats 23 handvindar, 2 kreatursvandringar och 3 vindhjul. — Vid sjöbrotten med 2 ångmaskiner om 26 hkr, 5 oljemotorer om 151 hkr och 13 elektriska motorer om 282 hkr för omedelbar ma-

vid bergverken år 1924. ¹⁾

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
Vid järnverk				Vid andra metallframställningsverk o. d.				Vid stenindustriella anläggningar				Summa			
för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer	för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer	för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer	för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer	för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer	för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer	för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer	för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer
Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr
40	1 206	—	—	—	—	—	—	3	75	—	—	48	1 381	—	—
243	33 036	162	133 443	—	—	—	—	2	47	3	325	253	33 608	223	142 667
35	10 002	4	430	—	—	1	315	41	922	4	285	108	12 336	13	1 320
—	—	12	8 790	—	—	—	—	—	—	2	20	—	—	17	9 440
4	150	—	—	1	15	—	—	31	586	1	25	39	878	2	225
—	—	4	1 700	—	—	—	—	1	12	1	80	1	12	5	1 780
5 598	179 610	—	—	294	3 370	—	—	671	9 104	—	—	8 686	272 297	—	—
5 920	224 004	182	144 363	295	3 385	1	315	749	10 746	11	735	9 135	320 512	260	155 432

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
Vid järnverk				Vid andra metallframställningsverk o. d.				Vid stenindustriella anläggningar				Summa			
för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer	för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer	för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer	för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer	för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer	för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer	för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer	för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer
Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr
—	—	—	—	—	—	—	—	19	141	—	—	19	141	—	—
35	1 768	—	—	—	—	—	—	28	446	4	175	88	3 137	5	525
244	7 108	14	1 575	—	—	—	—	6	73	—	—	316	8 848	15	1 725
148	5 284	8	2 415	—	—	—	—	29	385	—	—	233	6 543	15	2 915
223	6 744	5	2 100	—	—	—	—	52	705	—	—	300	8 167	5	2 100
5	60	2	60	1	12	—	—	5	43	—	—	16	268	2	60
7	426	—	—	—	—	—	—	7	96	—	—	14	522	—	—
—	—	—	—	74	910	—	—	40	667	—	—	114	1 577	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	21	417	3	155	21	417	3	155
94	2 786	4	950	—	—	—	—	24	382	—	—	118	3 168	4	950
—	—	—	—	—	—	—	—	65	1 222	—	—	117	2 495	1	100
5	67	—	—	120	1 566	1	315	91	1 318	2	120	365	6 075	7	755
54	2 567	—	—	—	—	—	—	26	385	—	—	60	2 952	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	58	1 131	—	—	58	1 131	—	—
674	11 999	2	320	92	831	—	—	10	205	—	—	793	13 882	2	320
—	—	—	—	—	—	—	—	54	598	—	—	54	598	—	—
671	21 238	42	53 818	—	—	—	—	6	88	—	—	773	24 522	48	54 852
1 099	28 448	24	8 498	2	13	—	—	108	826	1	35	1 549	40 209	52	12 243
803	23 472	26	8 860	2	13	—	—	35	380	—	—	1 061	31 226	35	11 745
1 481	74 105	26	52 847	4	40	—	—	14	316	—	—	1 998	94 911	36	53 817
354	36 947	29	12 920	—	—	—	—	2	21	—	—	395	38 202	29	12 920
—	—	—	—	—	—	—	—	46	826	1	250	46	826	1	250
43	985	—	—	—	—	—	—	3	75	—	—	627	30 695	—	—
5 920	224 004	182	144 363	295	3 385	1	315	749	10 746	11	735	9 135	320 512	260	155 432

malmsfångsten i Jönköpings län ha använts 2 oljemotorer om tillsammans 55 hkr. — ²⁾ Här ingå fältspats- och kvartsskindrift samt 1 ångturbin om 15 hkr för elektrisk generatordrift.

Tab. 12. Förbrukningen vid berg-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Län	Stenkol och sten- kols- stybb samt kolbri- ketter	Koks och koks- stybb	Torv, torv- briket- ter och torv- pulver	Träkol och trä- kolsstybb	Ved i större stycken	Trä- tugg	Stub- bar	Ribb, såg- spån, kvistar, ris och annat skogs- avfall	Fly- tande brän- sle	Masugns- gas ²⁾	Alun- skiffer
	T o n		hl		klm				Ton	1000 klm	Ton
1. Järngruvor, anriknings- och briketterings- verk	10 072	1 167	227	321 399	4 228	950	—	188	28	19 823	—
Stockholms län	—	—	—	37 100	—	—	—	—	—	—	—
Uppsala län	4	—	—	45 704	953	—	—	—	—	350	—
Södermanlands län	28	569	127	3 834	—	—	—	—	10	—	—
Malmöhus län	5 372	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Värmlands län	—	110	100	30 394	153	—	—	100	—	—	—
Örebro län	549	9	—	40 052	618	950	—	—	4	2 473	—
Västmanlands län	1 862	30	—	51 681	893	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs län	1 030	89	—	44 932	771	—	—	88	—	—	—
Gävleborgs län	484	—	—	66 777	335	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens län	743	360	—	925	505	—	—	—	14	17 000	—
2. Andra gru- vor och anrik- ningsverk	27 486	73	25	560	944	—	—	219	26	—	—
Jönköpings län	55	—	—	—	—	—	—	—	25	—	—
Kristianstads län	³⁾ 8 177	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmöhus län	³⁾ 18 805	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Örebro län	430	3	—	40	486	—	—	219	—	—	—
Kopparbergs län	19	70	25	520	458	—	—	—	1	—	—
3. Järnverk	265 381	85 072	4 797	27 274 627	193 797	214 545	40 495	67 245	564	15 936	—
Stockholms län	1 479	61	—	483 045	—	—	702	1 046	—	—	—
Uppsala län	2 438	444	698	1 781 573	27 616	—	708	8 733	—	2 619	—
Södermanlands län	5 884	38 995	—	162 890	1 606	—	—	—	—	⁴⁾ 2 000	—
Östergötlands län	11 627	867	—	603 841	5 004	4 046	—	16 590	—	—	—
Jönköpings län	—	—	—	104 100	—	—	—	—	—	—	—
Kronobergs län	—	3	178	150	30	—	20	—	—	—	—
Blekinge län	8 770	1 057	401	12 899	3 007	—	—	—	—	—	—
Malmöhus län	1 173	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hallands län	3 542	126	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs län	5 420	16 867	—	490 005	1 002	—	—	—	207	—	—
Värmlands län	23 976	2 862	680	2 361 335	46 139	21 586	10 514	6 313	2	—	—
Örebro län	35 419	6 369	681	4 796 618	20 050	16 935	—	372	88	—	—
Västmanlands län	52 231	1 930	1 993	5 254 494	39 987	19 039	626	5 009	200	6 192	—
Kopparbergs län	52 552	5 142	—	5 039 824	35 948	39 065	14 972	26 723	—	—	—
Gävleborgs län	60 870	10 147	266	5 411 697	7 408	113 874	12 953	2 559	67	5 125	—
Norrbottnens län	—	202	—	772 156	—	—	—	—	—	—	—

¹⁾ Dessutom hava vid sjömalmsfångsten i Jönköpings län förbrukats 50 ton stenkol, 40 klm ved och 48 ton flytande

verken av bränsle år 1924¹⁾).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
(Forts.) L ä n	Stenkol och sten- kols- stybb samt kolbri- ketter	Koks och koks- stybb	Torv, torv- briket- ter och torv- pulver	Träkol och trä- kolsstybb	Ved i större stycken	Trä- tugg	Stub- bar	Ribb, såg- spån, kvistar, ris och annat skogs- avfall	Fly- tande brän- sle	Masugns- gas	Alun- skiffer
	T o n		hl			kbu			Ton	1 000 kbm	Ton
4. Andra metall- framställnings- verk o. d.	9 989	62	—	3 000	1 041	—	—	682	206	—	—
Kalmar län.....	2 512	62	—	—	—	—	—	—	147	—	—
Malmöhus län ...	4 955	—	—	3 000	—	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs län ...	296	—	—	—	300	—	—	—	—	—	—
Örebro län	1 820	—	—	—	314	—	—	381	—	—	—
Västmanlands län	2	—	—	—	59	—	—	—	59	—	—
Kopparbergs län ..	404	—	—	—	368	—	—	301	—	—	—
5. Stenindu- striella anlägg- ningar	30 552	3 279	1 158	10 096	59 869	275	80	1 212	172	—	317 002
Stockholms stad...	1 559	2	—	—	28	—	—	—	—	—	—
Stockholms län ...	194	—	—	—	783	—	—	—	66	—	—
Uppsala län	702	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Södermanlands län	6 159	6	—	—	60	—	—	75	—	—	—
Östergötlands län	5	38	—	300	55	—	—	182	1	—	1 100
Jönköpings län ...	203	—	—	—	157	—	—	—	—	—	—
Kronobergs län ...	259	—	24	—	20	—	—	—	—	—	—
Kalmar län	232	964	—	—	339	—	—	—	5	—	36 202
Gotlands län	569	—	—	—	459	—	—	—	27	—	—
Blekinge län ...	591	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristianstads län	2 617	49	1 134	114	6 354	275	80	570	45	—	—
Malmöhus län	7 437	—	—	—	—	—	—	210	—	—	—
Hallands län	474	37	—	—	5	—	—	—	—	—	—
Göteb. o. Bohus län	702	1	—	94	6	—	—	—	—	—	—
Skaraborgs län ...	336	—	—	—	291	—	—	—	16	—	243 974
Värmlands län ...	—	—	—	68	80	—	—	—	—	—	—
Örebro län	2 697	362	—	5 440	1 747	—	—	—	2	—	35 726
Västmanlands län	4 488	1 638	—	—	28 424	—	—	175	10	—	—
Kopparbergs län..	1 418	182	—	4 080	12 870	—	—	—	—	—	—
Jämtlands län ...	—	—	—	—	6 566	—	—	—	—	—	—
Västerbottens län	—	—	—	—	1 625	—	—	—	—	—	—
Samtliga bergverk	343 480	89 653	6 207	27 609 682	259 879	215 770	40 575	69 546	996	35 759	317 002

bränsle. — ²⁾ Förbrukningen av masugns gas har endast ofullständigt redovisats. — ³⁾ Stenkolsgruvor. — ⁴⁾ Koksugns gas.

Tab. 13. Träkolsförbrukningen vid verk med framställning av järn och stål år 1924.

1	2	3	4	5	6	7	8
L ä n	Träkol av skogsved		Träkol av sågverks- ribb		Träkol av skogsved och såg- verksribb, milkolade och ugnskolade tillsam- mans	Värde i kronor	Medel- värde per hl i kronor
	Milkolade	Ugns- kolade	Milkolade	Ugns- kolade			
	H e k t o l i t e r						
Stockholms län	250	—	483 045	—	483 295	531 575	1'10
Uppsala län	1 283 277	68 987	425 589	—	1 777 853	1 400 086	0'79
Södermanlands län	139 769	—	23 121	—	162 890	115 948	0'71
Östergötlands län	457 981	—	149 460	—	607 441	440 606	0'73
Jönköpings län	26 000	—	58 100	20 000	104 100	98 890	0'95
Kronobergs län	—	—	150	—	150	225	1'50
Blekinge län	—	—	12 899	—	12 899	10 300	0'80
Älvsborgs län	147 300	38 818	237 608	40 691	464 417	532 893	1'15
Värmlands län	1 607 446	180 970	417 092	222 759	2 428 267	2 580 307	1'06
Örebro län	3 687 027	11 783	866 785	243 551	4 809 146	4 350 071	0'90
Västmanlands län	3 488 652	132 234	1 278 548	345 995	5 245 429	4 884 276	0'93
Kopparbergs län	3 033 299	1 046 031	343 912	659 600	5 082 842	4 140 910	0'81
Gävleborgs län	2 718 807	960 236	1 731 574	2 900	5 413 517	4 799 260	0'89
Norrbottnens län	48 114	—	724 042	—	772 156	692 540	0'90
Hela riket: hl	16 637 922	2 439 059	6 751 925	1 535 496	27 364 402	—	—
Värde i kronor	14 914 085	2 212 475	6 106 198	1 345 129	—	24 577 887	—
Medelvärde per hl i kronor	0'90	0'91	0'90	0'88	—	—	0'90

Tab. 14. Antal bergverk i verksamhet under år 1924, fördelade efter arbetsgivare.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
L ä n	Gruvföretag				Järnverk				Andra metallframställningsverk o. d.				Stenindustriella anläggningar							Summa bergverk						
	vid vilka rörelsen drivits av			Summa	vid vilka rörelsen drivits av			Summa	vid vilka rörelsen drivits av			Summa	vid vilka rörelsen drivits av						Summa	vid vilka rörelsen drivits av						Summa
	enskild person	aktiebolag	annat bolag		enskild person	aktiebolag	annat bolag		enskild person	aktiebolag	annat bolag		enskild person	aktiebolag	annat bolag	ekonomisk förening	kommun	staten		enskild person	aktiebolag	annat bolag	ekonomisk förening	kommun	staten	
Stockholms stad...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	—	—	—	—	5	1	4	—	—	—	—	5
Stockholms län...	—	1	—	1	1	1	—	2	—	—	—	—	7	4	—	—	2	—	13	8	6	—	—	2	—	16
Uppsala län.....	1	4	1	6	—	9	—	9	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2	2	14	1	—	—	—	17
Södermanlands län...	—	4	1	5	—	3	1	4	—	—	—	—	—	3	2	—	—	—	5	—	10	4	—	—	—	14
Östergötlands län...	—	1	1	2	—	5	—	5	—	—	—	—	2	5	2	—	—	1	10	2	11	3	—	—	1	17
Jönköpings län....	—	1	—	1	—	1	—	1	1	—	—	1	1	2	2	—	—	—	5	2	4	2	—	—	—	8
Kronobergs län....	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	2	3	1	—	—	—	6	2	4	1	—	—	—	7
Kalmar län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	7	14	3	—	—	—	24	7	15	3	—	—	—	25
Gotlands län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—	—	9	—	9	—	—	—	—	9
Blekinge län.....	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	28	27	—	—	—	—	55	28	28	—	—	—	—	56
Kristianstads län...	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	12	9	—	—	—	—	21	12	11	—	—	—	—	23
Malmöhus län....	—	7	—	7	—	1	—	1	—	1	—	1	12	11	1	—	1	—	25	12	20	1	—	1	—	34
Hallands län.....	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	8	9	—	—	1	—	18	8	10	—	—	1	—	19
Göteb. o. Bohus län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	82	13	—	—	—	122	27	82	13	—	—	—	122
Älvsborgs län.....	—	2	—	2	—	6	—	6	—	1	—	1	4	4	2	—	—	—	10	4	13	2	—	—	—	19
Skaraborgs län....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	24	3	1	—	—	36	8	24	3	1	—	—	36
Värmlands län....	—	8	1	9	—	9	—	9	—	—	—	—	1	3	—	—	—	—	4	1	20	1	—	—	—	22
Örebro län.....	—	23	6	29	1	23	2	26	—	—	1	1	6	7	3	—	—	—	16	7	53	12	—	—	—	72
Västmanlands län..	—	7	2	9	1	16	—	17	—	2	—	2	1	3	2	1	—	—	7	2	28	4	1	—	—	35
Kopparbergs län..	—	32	2	34	—	14	1	15	—	2	—	2	—	8	—	—	—	—	8	—	56	3	—	—	—	59
Gävleborgs län....	—	4	—	4	1	9	—	10	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	14	—	—	—	—	15
Jämtlands län....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	4	—	4	—	—	—	—	4
Västerbottens län	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	2
Norrbottnens län...	—	6	—	6	1	1	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	2	1	8	—	—	—	1	10
Hela riket	1	103	14	118	5	101	4	110	1	7	1	9	128	239	34	2	4	2	409	135	450	53	2	4	2	646

Tab. 15. Antal bergverksarbetare och arbetstimmar med fördelning efter skilda slag av bergverk år 1924.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
L ä n	Under jord		Vid dagbrytning		Vid annat arbete i dagen		Kvinnor		Summa arbetare			Arbets- timmar
	M ä n											
	Över 18 år	Under 18 år	Över 18 år	Under 18 år	Över 18 år	Under 18 år	Över 18 år	Under 18 år	Män	Kvin- nor	Till- sam- mans	
1. Järngruvor	2 467	8	716	17	3 272	266	38	13	6 746	51	6 797	13 027 676
Stockholms län	6	—	10	1	12	3	—	—	32	—	32	59 760
Uppsala län	40	—	—	—	78	9	—	—	127	—	127	295 044
Södermanlands län	56	—	—	—	59	—	—	—	115	—	115	191 056
Östergötlands län	25	—	—	—	17	7	—	—	49	—	49	56 236
Värmlands län	104	2	—	—	113	6	3	4	225	7	232	466 244
Örebro län	436	4	6	—	474	71	11	3	991	14	1 005	1 950 915
Västmanlands län	230	—	15	—	292	21	19	—	558	19	577	1 239 920
Kopparbergs län	893	—	—	—	1 191	74	5	6	2 158	11	2 169	4 168 205
Gävleborgs län	28	—	—	—	45	4	—	—	77	—	77	165 733
Norrbottnens län	649	2	685	16	991	71	—	—	2 414	—	2 414	4 434 563
2. Andra malm- gruvor	282	—	24	—	366	30	5	1	702	6	708	1 555 104
Uppsala län	2	—	3	—	2	—	—	—	7	—	7	5 704
Södermanlands län	—	—	5	—	—	—	—	—	5	—	5	4 370
Östergötlands län	35	—	—	—	—	—	—	—	35	—	35	85 526
Jönköpings län	7	—	—	—	24	—	—	—	31	—	31	72 990
Älvsborgs län	24	—	—	—	14	—	—	—	38	—	38	45 179
Örebro län	83	—	—	—	157	22	5	1	262	6	268	647 054
Kopparbergs län	131	—	10	—	167	8	—	—	316	—	316	690 441
Västerbottens län	—	—	6	—	2	—	—	—	8	—	8	3 840
3. Stenkols- gruvor	1 553	102	18	—	627	52	1	—	2 352	1	2 353	4 843 277
Kristianstads län	374	17	—	—	142	6	—	—	539	—	539	1 185 802
Malmöhus län	1 179	85	18	—	485	46	1	—	1 813	1	1 814	3 657 475

	2	3	4	5	6	7	8	9
	M ä n		K v i n n o r		S u m m a a r b e t a r e			Arbets- timmar
	Över 18 år	Under 18 år	Över 18 år	Under 18 år	Män	Kvin- nor	Till- sam- mans	
	Över 18 år	Under 18 år	Över 18 år	Under 18 år	Män	Kvin- nor	Till- sam- mans	
4. Anrikningsverk för järnmalm	602	53	2	5	655	7	662	1 201 417
Stockholms län	9	2	—	—	11	—	11	22 384
Uppsala län	12	—	—	—	12	—	12	29 208
Södermanlands län	14	—	2	—	14	2	16	28 090
Östergötlands län	6	—	—	—	6	—	6	7 560
Värmlands län	27	3	—	—	30	—	30	47 396
Örebro län	105	3	—	—	108	—	108	233 350
Västmanlands län	89	2	—	—	91	—	91	210 694
Kopparbergs län	97	21	—	5	118	5	123	186 253
Gävleborgs län	10	—	—	—	10	—	10	18 794
Norrbottnens län	233	22	—	—	255	—	255	417 688

TAB. 15 (forts.). ANTAL BERGVERKSARBETARE OCH ARBETSTIMMAR MED
FÖRDELNING EFTER SKILDA SLAG AV BERGVERK ÅR 1924.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
L ä n	M ä n		K v i n n o r		S u m m a a r b e t a r e			Arbets- timmar
	Över 18 år	Under 18 år	Över 18 år	Under 18 år	Män	Kvin- nor	Till- sammans	
5. Anrikningsverk för annan malm.....	198	12	5	—	210	5	215	505 656
Älvsborgs län	5	—	—	—	5	—	5	412
Örebro län	78	5	5	—	83	5	88	212 184
Kopparbergs län	115	7	—	—	122	—	122	293 060
6. Briketteringsverk	275	5	—	—	280	—	280	613 603
Stockholms län	19	2	—	—	21	—	21	53 152
Uppsala län	16	—	—	—	16	—	16	23 258
Södermanlands län	9	—	—	—	9	—	9	19 568
Malmöhus län	46	—	—	—	46	—	46	88 350
Värmlands län	8	—	—	—	8	—	8	18 114
Örebro län	43	—	—	—	43	—	43	81 634
Västmanlands län	51	—	—	—	51	—	51	125 666
Kopparbergs län	34	3	—	—	37	—	37	87 790
Gävleborgs län	32	—	—	—	32	—	32	66 975
Norrbottnens län	17	—	—	—	17	—	17	49 096

	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Arbetare vid fabrikationen				Lagerarbetare, packkarlar, lastare, drängar m. m.				Summa arbetare			Arbets- timmar
	Män		Kvinnor		Män		Kvinnor					
	Över 18 år	Under 18 år	Över 18 år	Under 18 år	Över 18 år	Under 18 år	Över 18 år	Under 18 år	Män	Kvin- nor	Till- sam- mans	
7. Järnverk	23 363	1 506	91	25	1 060	66	6	—	25 995	122	26 117	57 266 380
Stockholms län	194	6	—	—	4	—	—	—	204	—	204	247 427
Uppsala län	1 156	69	1	—	68	5	—	—	1 298	1	1 299	2 707 096
Södermanlands län	826	75	31	6	32	—	2	—	933	39	972	2 195 828
Östergötlands län	1 028	43	—	—	62	3	4	—	1 136	4	1 140	2 594 087
Jönköpings län	20	3	—	—	—	—	—	—	23	—	23	34 960
Kronobergs län	19	—	—	—	—	—	—	—	19	—	19	42 859
Blekinge län	506	34	5	—	32	—	—	—	572	5	577	1 343 208
Malmöhus län	38	6	—	—	—	—	—	—	44	—	44	25 928
Hallands län	102	—	—	—	—	—	—	—	102	—	102	244 800
Älvsborgs län	2 000	163	5	—	132	20	—	—	2 315	5	2 320	5 444 698
Värmlands län	2 704	160	30	12	156	19	—	—	3 039	42	3 081	6 750 647
Örebro län	3 819	199	7	1	141	2	—	—	4 161	8	4 169	8 609 942
Västmanlands län	2 960	252	—	—	76	7	—	—	3 295	—	3 295	7 120 254
Kopparbergs län	3 489	161	3	—	323	4	—	—	3 977	3	3 980	8 944 958
Gävleborgs län	4 414	334	9	6	18	—	—	—	4 766	15	4 781	10 875 256
Norrbottnens län	88	1	—	—	16	6	—	—	111	—	111	284 432

¹⁾ Därav 2 584 512 arbetstimmar utförda av i kol. 6—9 redovisade lagerarbetare, packkarlar, lastare, drängar m. m.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
L ä n	Arbetare vid fabrikationen				Lagerarbetare, packkarlar, lastare, drängar m. m.				Summa arbetare			Arbets- timmar
	Män		Kvinnor		Män		Kvinnor		Män	Kvin- nor	Till- sam- mans	
	Över 18 år	Under 18 år	Över 18 år	Under 18 år	Över 18 år	Under 18 år	Över 18 år	Under 18 år				
8. Andra metall- framställnings- verk o. d.	580	7	—	—	80	2	—	—	669	—	669	¹⁾ 1 619 050
Jönköpings län	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	120
Kalmar län	133	—	—	—	—	—	—	—	133	—	133	327 848
Malmöhus län	242	6	—	—	30	—	—	—	278	—	278	716 215
Älvsborgs län	107	—	—	—	48	2	—	—	157	—	157	371 506
Örebro län	63	—	—	—	—	—	—	—	63	—	63	169 720
Västmanlands län	9	—	—	—	2	—	—	—	11	—	11	5 844
Kopparbergs län	25	1	—	—	—	—	—	—	26	—	26	27 797
9. Stenindustriella anläggningar ²⁾	12 311	²⁾ 582	²⁾ 10	²⁾ 5	302	6	3	—	13 201	18	13 219	³⁾ 26 182 001
Stockholms stad	73	—	—	—	2	—	—	—	75	—	75	171 994
Stockholms län	259	10	1	5	—	—	—	—	269	6	275	574 602
Uppsala län	34	—	—	—	—	—	—	—	34	—	34	72 968
Södermanlands län.	165	4	—	—	6	—	—	—	175	—	175	334 216
Östergötlands län	180	8	—	—	7	—	—	—	195	—	195	366 194
Jönköpings län	67	—	—	—	1	—	—	—	68	—	68	141 741
Kronobergs län	95	—	—	—	2	—	—	—	97	—	97	219 030
Kalmar län	684	17	—	—	4	—	—	—	705	—	705	1 437 637
Gotlands län	420	—	—	—	5	—	—	—	425	—	425	714 481
Blekinge län	1 489	44	—	—	106	—	—	—	1 639	—	1 639	3 285 958
Kristianstads län	403	4	—	—	4	—	—	—	411	—	411	828 064
Malmöhus län	577	1	8	—	48	—	3	—	626	11	637	1 322 863
Hallands län	442	19	—	—	8	—	—	—	469	—	469	905 763
Göteborgs o. Bohus län	5 371	441	—	—	56	1	—	—	5 869	—	5 869	11 735 478
Älvsborgs län	89	1	—	—	2	—	—	—	92	—	92	158 989
Skaraborgs län	1 085	13	—	—	10	—	—	—	1 108	—	1 108	2 043 227
Värmlands län	30	—	—	—	—	—	—	—	30	—	30	45 646
Örebro län	367	11	—	—	5	—	—	—	383	—	383	797 098
Västmanlands län	171	5	—	—	5	—	—	—	181	—	181	392 187
Kopparbergs län	108	—	1	—	—	3	—	—	111	1	112	238 038
Gävleborgs län	5	—	—	—	1	—	—	—	6	—	6	14 448
Jämtlands län	146	4	—	—	29	2	—	—	181	—	181	333 129
Västerbottens län	12	—	—	—	1	—	—	—	13	—	13	10 890
Norrbottnens län	39	—	—	—	—	—	—	—	39	—	39	39 360
Samtliga bergverk	46 654	2 640	152	49	1 442	74	9	—	50 810	210	¹⁾ 51 020	106 814 164

¹⁾ Därav 202 473 arbetstimmar utförda av i kol. 6—9 redovisade lagerarbetare, packkarlar, lastare, drängar m. m. — ²⁾ För fältspats- och kvartsbrott voro siffrorna resp. 210 (varav under jord 13 och vid dagbrytning 118), 1, 13 och 5 arbetare. — ³⁾ Därav 637 372 arbetstimmar utförda av i kol. 6—9 redovisade lagerarbetare, packkarlar, lastare, drängar m. m. — På fältspats- och kvartsbrotten kommo 362 604 arbetstimmar. — ⁴⁾ Dessutom hava med upptagning och rengöring av sjömalmer sysselsatts 30 män över 18 år, därav 20 i Jönköpings, 7 i Kronobergs och 3 i Kalmar län, för vilka redovisats resp. 21 216, 2 700 och 48 arbetstimmar.

Tab. 16. Antal mutsedlar, utfärdade under år 1924.

1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	12	13	14	15
Mutsedlar, gällande följande malmer och andra in- mutningsbara mineral													
	Järn-	Guld-	Koppar-	Mangan-	Bly- o. zink-	Kobolt-	Svavelkis	Grafit	Arsenik-	Apatit	Ytlan-	Platina-	Summa
1:o) Å nyupptäckta fyndigheter:													
Uppsala län	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Östergötlands län	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2
Göteborgs och Bohus län	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2	7	12
Värmlands län	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Örebro län	2	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	6
Västmanlands län	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kopparbergs län	28	—	8	—	10	1	2	—	—	—	—	—	49
Gävleborgs län	10	—	3	—	1	—	1	—	—	—	—	—	15
Västernorrlands län	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Västerbottens län	—	—	1 ¹⁾ 14	—	2 ²⁾ 2	—	121	—	6	—	—	—	143
Norrbottens län	9	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	11
Summa	52	—	27	—	22	1	124	—	7	—	2	7	242
2:o) Å förut inmutade fyndigheter:													
Stockholms län	12	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	13
Uppsala län	7	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	9
Södermanlands län	6	—	3 ³⁾ 1	—	11	—	—	—	—	—	—	—	18
Östergötlands län	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kalmar län	—	—	4 ⁴⁾ 15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
Göteborgs och Bohus län	—	18	—	—	—	—	—	—	—	—	41	4	63
Älvsborgs län	3	—	1	20	1	—	—	—	—	—	—	—	25
Värmlands län	22	—	—	—	29	—	—	—	—	—	—	—	51
Örebro län	78	—	1	2	12	2	—	—	—	—	—	—	95
Västmanlands län	57	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	59
Kopparbergs län	55	—	5	—	16	—	—	—	—	—	—	—	76
Gävleborgs län	4	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	6
Västerbottens län	—	—	1 ¹⁾ 16	—	—	—	5 ⁵⁾ 10	—	—	—	—	—	26
Norrbottens län	24	—	6 ⁶⁾ 2	—	10	—	—	—	—	16	—	—	52
Summa	268	18	43	22	82	2	11	2	—	16	41	4	509
Summornas summa	320	18	70	22	104	3	135	2	7	16	43	11	751

¹⁾ Svavel- och kopparkis. — ²⁾ Därav 1 svavelkis och blymalm. — ³⁾ Koppar-, järn- och manganmalm.
⁴⁾ Därav 6 koppar- och koboltmalm. — ⁵⁾ Därav 5 svavelkis-, koppar-, nickel- och zinkmalm. — ⁶⁾ Mo-
 lybden- och kopparmalm.

Tab. 17. Antal utmål, tilldelade under år 1924.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
L ä n	Järn- malm	Koppar- o. svavel- kis	Koppar- o. zink- malm samt svavelkis	Koppar- o. arsenik- malm samt svavelkis	Svavelkis o. zink- malm	Grafit	Arsenik- malm o. koppar- kis	Summa
Uppsala län	—	—	—	—	—	2	—	2
Örebro län	4	—	—	—	—	—	—	4
Kopparbergs län	1	—	—	—	—	—	—	1
Gävleborgs län	13	—	—	—	—	—	—	13
Västerbottens län	—	4	6	12	1	—	1	24
Norrbottnens län	13	—	—	—	—	—	—	13
Hela riket	31	4	6	12	1	2	1	57

Tab. 18. Sätten för bibehållande av äganderätt till utmålen¹⁾ år 1924.

1	2	3	4	5	6	7	8
	A n t a l u t m å l						
	med arbetsskyldigheten fullgjord						Summa
	genom arbete under året			genom arbete under före- gående år	genom erläg- gande av avgift	under vilo- stånd	
	med	utan	i när- grän- sande utmål				
	malmfångst						
A. Vid järngruvor, belägna i:							
Stockholms län	2	1	7	13	10	47	80
Uppsala län	2	2	5	9	4	39	61
Södermanlands län	9	7	18	6	4	21	65
Östergötlands län	1	—	—	—	—	24	25
Jönköpings län	—	—	—	—	15	15	30
Kalmar län	—	—	—	—	—	1	1
Värmlands län	10	—	3	1	17	²⁾ 92	123
Örebro län	45	15	77	37	126	297	597
Västmanlands län	26	4	86	25	110	220	471
Kopparbergs län	75	12	57	59	209	³⁾ 527	939
Gävleborgs län	3	8	21	13	8	⁴⁾ 33	86
Västernorrlands län	—	26	—	—	—	22	48
Västerbottens län	—	—	—	—	16	—	16
Norrbottnens län	90	21	188	80	164	224	767
Summa (A)	263	96	462	243	683	1 562	⁵⁾ 3 309
B. Vid andra malmgruvor, belägna i:							
Stockholms län	—	2	19	—	13	6	40
Uppsala län	1	1	—	—	—	—	2
Södermanlands län	1	1	2	—	3	17	24
Östergötlands län	1	2	—	—	—	44	47
Jönköpings län	1	—	12	—	24	6	43
Transport	4	6	33	—	40	73	156

¹⁾ Beträffande stenkolsgruvor jämväl enligt lagen den 28 maj 1886 koncessionerade områden.²⁾ Därav 26 med förlängt vilostånd.³⁾ " 83 " " "⁴⁾ " 7 " " "⁵⁾ Dessutom har arbetsskyldigheten fullgjorts genom arbete under året vid 26 sjömalmsutmål, därav 8 inom Jönköpings, 1 inom Jönköpings och Kronobergs, 1 inom Älvsborgs och Jönköpings, 14 inom Kronobergs och 2 inom Kalmar län, samt genom arbete under ett föregående år vid 29 sjömalmsutmål, därav 15 inom Jönköpings, 1 inom Älvsborgs, 6 inom Jönköpings och Kronobergs samt 7 inom Kalmar län, varjämte arbets-skyldigheten fullgjorts genom arbete under året vid 1 grönstensutmål i Kalmar län.

TAB. 18 (forts.). SÄTTEN FÖR BIBEHÅLLANDE AV ÄGANDERÄTT TILL UTMÅLEN ÅR 1924. 83

1	2	3	4	5	6	7	8
A n t a l u t m å l							
	med arbetsskyldigheten fullgjord					under vilo- stånd	Summa
	genom arbete under året			genom arbete under före- gående år	genom erläg- gande av avgift		
	med	utan	i när- grän- sande utmål				
Transport	4	6	33	—	40	73	156
Kalmar län	—	—	—	—	—	9	9
Älvsborgs län	3	—	44	—	24	—	71
Skaraborgs län	—	—	—	—	—	14	14
Värmlands län	—	1	—	—	14	¹⁾ 24	39
Örebro län	16	4	9	25	18	43	115
Västmanlands län	—	—	2	2	4	25	33
Kopparbergs län	11	7	20	2	37	²⁾ 60	137
Gävleborgs län	9	—	—	—	5	5	19
Västernorrlands län	—	1	—	—	—	—	1
Jämtlands län	—	1	—	—	11	15	27
Västerbottens län	1	29	3	14	2	21	70
Norrbottnens län	—	19	7	22	35	172	255
Summa (B)	44	68	118	65	190	461	946
C. Vid stenkolsgruvor, belägna i:							
Kristianstads län:							
Områden, koncessionerade enligt lagen den 28 maj 1886							
	4	1	—	—	—	—	5
Malmöhus län:							
a) Områden, koncessionerade enligt lagen den 28 maj 1886							
	8	2	—	—	—	1	11
b) Utmål enligt äldre författning							
	55	—	269	—	—	—	324
Summa (C)	67	3	269	—	—	1	340
Summornas summa	374	167	849	308	873	2 024	4 595

¹ Därav 1 med förlängt vilostånd.

² " 5 " " "

Tab. 19. Antal utmål, för vilka vilostånd beviljats att gälla från och med den 1 januari 1925.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Län	Av bergmästarne beviljade vilostånd för							Av bergs- överst. be- viljning av vilostånd	Summa utmål
	Järn- malm	Guld- malm	Kop- par- malm	Bly- o. zink- malm	Sva- velkis	Grafit	Summa		
Stockholms län	2	—	—	—	—	—	2	2	5
Uppsala län	4	—	—	—	—	—	4	2	6
Södermanlands län	6	—	—	—	—	—	6	13	19
Jönköpings län	4	18	—	—	—	—	22	—	22
Kalmar län	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Älvsborgs län	—	—	1	—	—	—	1	—	1
Värmlands län	6	—	—	—	—	—	6	—	6
Örebro län	53	—	9	—	18	—	80	10	90
Västmanlands län	54	—	—	1	—	1	56	2	58
Kopparbergs län	54	—	1	4	—	—	59	15	74
Gävleborgs län	8	—	3	—	—	—	11	—	11
Jämtlands län	—	—	6	—	—	—	6	2	8
Västerbottens län	—	—	—	—	2	—	2	—	2
Norrbottnens län	78	—	2	—	—	—	80	88	168
Hela riket	269	18	22	5	20	1	335	136	471

Av Kungl. Kommerskollegium

hava intill den 16 november 1925 offentliggjorts av:

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK:

INDUSTRI OCH BERGSHANTERING:

INDUSTRI. Årgångarna 1911—1923.

BERGSHANTERING. Årgångarna 1911—1924.

SPECIALUNDERSÖKNINGAR:

Textil- och beklädnadsindustrien.

Läder-, hår- och gummivaruindustrien.

Sveriges bergshantering år 1913.

Sveriges monterade vattenkraft.

HANDEL. Årgångarna 1911—1923.

SJÖFART. Årgångarna 1911—1923.

STATISTISKA MEDDELANDEN:

SER. A. BAND III: 1. Statistisk översikt av det svenska näringslivets utveckling åren 1870—1915.

SER. C. MÅNADSSTATISTIK ÖVER HANDELN. Årgångarna 1913—1924 samt av årgången 1925 häft. 1—10.

BLAND ÖVRIGA PUBLIKATIONER MÄRKAS:

KOMMERSIELLA MEDDELANDEN. Årgångarna 1914—1924 samt av årgången 1925 häft. 1—21.

BRÄNSLEFÖRBRUKNINGEN ÅREN 1913—1917 vid industriella anläggningar, kommunikationsanstalter samt allmänna verk och inrättningar. Specialundersökning.

RIDDARHYTTE MALMFÄLT. Beskrivningar över mineralfyndigheter n:r 1.